

MESTO SNINA

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
MESTA SNINA
na obdobie rokov
2015 – 2025**

OBSAH

ÚVOD	4
1 KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE – TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ	5
1.2 Účastníci komunitného plánovania sociálnych služieb	5
1.3 Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS)	5
1.4 Výhody komunitného plánovania.....	6
1.5 Podstata komunitného plánovania.....	6
1.6 Hlavné princípy komunitného plánovania.....	6
1.7 Východiská a dokumenty nadväzujúce na tvorbu komunitného plánu	7
2 KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE SNINA.....	11
2.1 Zdôvodnenie potreby komunitného plánovania	11
2.2 Realizácia komunitného plánovania.....	12
3 ORGANIZÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA V MESTE SNINA	13
3.1 Pracovná skupina komunitného plánovania v meste Snina.....	13
4 HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ MESTA SNINA	15
5 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA.....	18
6 SOCIÁLNO–DEMOGRAFICKÉ VÝCHODISKÁ.....	20
6.1 Počet obyvateľov mesta Snina	20
6.2 Veková štruktúra obyvateľov mesta Snina.....	21
6.3 Štruktúra obyvateľov mesta Snina z hľadiska vierovyznania	23
6.4 Štruktúra obyvateľov mesta Snina z hľadiska národnosti	24
6.5 Vývoj živonarodených v meste Snina	25
6.6 Počet zomrelých – porovnanie okresu Snina a mesta Snina	26
6.7 Seniori v meste	27
7 SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ V MESTE SNINA.....	31
7.1 Sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.....	32
7.2 Ďalšie sociálne služby a mimovládne organizácie v meste.....	41
7.3 Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	44
7.4 Financovanie sociálnych služieb a sociálnej pomoci	45
7.5 Služby a inštitúcie v meste	46
7.6 Analýza poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Snina.....	49
7.7 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb	58
8 ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ V MESTE SNINA	59
8.1 Vznik spoločnosti.....	60
8.2 Ekonomické výsledky	61
9 ÚROVEŇ ŠKOLSTVA V MESTE SNINA	62
9.1 Materské školy	62
9.2 Základné školy	63
9.3 Stredné školy	65

10 VÝVOJ NEZAMESTNANOSTI V MESTE SNINA	68
11 VÍZIA, STRATEGICKÉ CIELE A CIELOVÉ SKUPINY KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE SNINA.....	72
11.1 Cieľová skupina - SENIORI	73
11.1.1 Zdôvodnenie výberu cieľovej skupiny	73
11.1.2 SWOT analýza cieľovej skupiny „Seniori“	75
11.1.3. Ciele KPSS vo vzťahu k cieľovej skupine „Seniori“	76
11.1.4 Opatrenia vedúce k naplneniu cieľov	76
11.1.5 Špecifikácia jednotlivých opatrení	76
11.2 Cieľová skupina –ŤAŽKO ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ OBČANIA A OBČANIA SO ZDRAVOTNÝMI OBMEDZENIAMÍ.....	86
11.2.1 Zdôvodnenie výberu cieľovej skupiny	86
11.2.2 SWOT analýza cieľovej skupiny „Ťažko zdravotne postihnutí občania a občania so zdravotnými obmedzeniami“	87
11.2.3 Ciele KPSS vo vzťahu k cieľovej skupine „Ťažko zdravotne postihnutí občania a občania so zdravotnými obmedzeniami“	89
11.2.4 Opatrenia vedúce k naplneniu cieľov	89
11.2.5 Špecifikácia jednotlivých opatrení	90
11.3 Cieľová skupina - DETI, MLÁDEŽ A RODINY V RIZIKU SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA	96
11.3.1 Zdôvodnenie výberu cieľovej skupiny	96
11.3.2 SWOT analýza cieľovej skupiny „Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia“.	98
11.3.3 Ciele KPSS vo vzťahu k cieľovej skupine „Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia“.....	99
11.3.4 Opatrenia vedúce k naplneniu cieľov cieľovej skupiny „Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia“	100
11.3.5 Špecifikácia jednotlivých opatrení	100
11.4 Cieľová skupina - SPOLOČENSKY A SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÍ OBČANIA	111
11.4.1 Zdôvodnenie výberu cieľovej skupiny	111
11.4.2 SWOT analýza cieľovej skupiny „Spoločensky a sociálne znevýhodnení občania“	112
11.4.3 Ciele KPSS vo vzťahu k cieľovej skupine „Spoločensky a sociálne znevýhodnení občania“	113
11.4.4 Opatrenia vedúce k naplneniu cieľov cieľovej skupiny „Spoločensky a sociálne znevýhodnení občania“	113
11.4.5 Špecifikácia jednotlivých opatrení	114
12 MONITORING A IMPLEMENTÁCIA	128
PRÍLOHY	

ÚVOD

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Snina na obdobie rokov 2015 až 2025 je vypracovaný v súlade s požiadavkami zákona o sociálnych službách a tiež s ohľadom na národné priority rozvoja sociálnych služieb, berúc do úvahy miestne podmienky, potreby a špecifiká. Jeho základnou ideou je komunitný rozvoj, skvalitnenie a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb, resp. doplnenie chýbajúcich sociálnych služieb na základe požiadaviek a záujmu občanov mesta vyplývajúcich zo zrealizovaného prieskumu. Opatrenia nadväzujúce na stanovené ciele kladú dôraz na priamu participáciu občanov pri rozhodovacích procesoch, na koordináciu jednotlivých oblastí sociálnych služieb a sociálnej pomoci, na flexibilný prístup k riešeniu problémov, na adresné a efektívne využívanie finančných prostriedkov a tiež na kooperáciu jednotlivých inštitúcií pri dosahovaní požadovaných výsledkov.

Zhoršovanie sociálnej situácie obyvateľstva, nižšia pôrodnosť, starnutie populácie či iné ekonomické, sociologické i demografické ukazovatele boli podkladom pre stanovenie kľúčových cieľových skupín, na ktorých sú zamerané jednotlivé opatrenie. Vymedzenie pozitív i nedostatkov jednotlivých oblastí komunitného plánovania umožňujú nastavenie týchto opatrení s cieľom hľadania optimálnych riešení problémov a kvalitného napĺňania potrieb odkázaných občanov.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Snina je otvoreným dokumentom, teda v priebehu sledovaného obdobia je možné ho meniť a dopĺňať na základe aktuálneho vývoja celkovej situácie a z nej vyplývajúcich krátkodobých i strednodobých prognóz s dôrazom na adresnosť a efektívnosť poskytovaných sociálnych služieb.

Poďakovanie patrí všetkým, ktorí svoj čas, úsilie i vedomosti venovali príprave a vypracovaniu Komunitného plánu mesta Snina na obdobie rokov 2015 až 2015.

1 KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE – TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ

1.1 Komunitné plánovanie sociálnych služieb

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, prostredníctvom ktorej je možné na úrovni obcí, mikroregiónov alebo krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali potrebám jednotlivých skupín občanov a zároveň boli v súlade s miestnymi špecifikami. Ide o otvorený proces, cieľom ktorého je:

- napĺňanie potrieb občanov odkázaných na jednotlivé formy sociálnej pomoci,
- zabezpečovanie zdrojov (finančných a personálnych) na jednotlivé formy sociálnej pomoci,
- hľadanie optimálnych riešení, ktoré najlepšie zodpovedajú miestnym podmienkam a potrebám ľudí.

1.2 Účastníci komunitného plánovania sociálnych služieb

Zadávatelia sociálnych služieb - subjekty, ktorým zabezpečovanie sociálnych služieb na príslušnom území vyplýva zo zákona. Sociálne služby zriaďujú, prípadne zadávajú iným subjektom, financujú a organizujú. V systéme verejnej správy na Slovensku sú to obce, mestá a samosprávne kraje.

Poskytovatelia sociálnych služieb - subjekty, ktoré služby poskytujú a ponúkajú, bez ohľadu na ich právnu subjektivitu. Poskytovateľ sociálnej služby je za podmienok ustanovených zákonom obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou alebo samosprávnym krajom - „verejný poskytovateľ sociálnej služby“ a ďalšia právnická osoba a fyzická osoba - „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“.

Užívatelia sociálnych služieb - osoby, ktorým sú poskytované sociálne služby z dôvodu ich nepriaznivej sociálnej situácie. Do nepriaznivej sociálnej situácie sa jednotlivец môže dostať z rôznych príčin, napr. v dôsledku vysokého veku, nepriaznivého zdravotného stavu, krízových životných situácií, životných návykov, spôsobu života, ktorý vedie ku konfliktu so spoločnosťou, trestno-právnej činnosti a pod.

Verejnosť - rodinní príslušníci užívateľov sociálnych služieb, občania žijúci na príslušnom území, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb priamo nedotýka, ale v blízkej budúcnosti môžu patriť k potenciálnym užívateľom sociálnych služieb, prípadne poskytovanie sociálnych služieb môže ovplyvniť kvalitu ich života.

1.3 Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS)

Je reálnym výstupom komunitného plánovania sociálnych služieb a výsledkom dohody medzi zadávateľmi, poskytovateľmi a užívateľmi sociálnych služieb. Poukazuje na potreby v danej komunite, pričom poskytuje aj alternatívy finančného, personálneho, prevádzkového a organizačného zabezpečenia v oblasti poskytovania sociálnych služieb v danej komunite.

1.4 Výhody komunitného plánovania

Do procesu komunitného plánovania sú zapájaní všetci účastníci systému sociálnych služieb (zadávatelia, poskytovatelia, užívatelia), čo výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, nielen v procese plánovania, ale aj v rozhodovacom procese, prípadne v spôsobe ich zabezpečovania. Komunitný plán sociálnych služieb zabezpečuje, aby sociálne služby zodpovedali miestnym potrebám a reagovali na miestne špecifika.

1.5 Podstata komunitného plánovania

Zapájanie všetkých, ktorých sa sociálne služby týkajú, resp. sa môžu v budúcnosti dotýkať, do otvoreného dialógu o podobe sociálnych služieb. Základom je zisťovanie potrieb, zdrojov a hľadanie najlepších riešení. Zásadný význam má poznanie záujmu všetkých zúčastnených strán (zadávatel'ov, poskytovateľ'ov a prijímateľ'ov sociálnej pomoci) a verejnosti, ich vzájomne prepojenie a spolupráca.

1.6 Hlavné princípy komunitného plánovania

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania** - potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán musí byť venovaný rovnaký priestor.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** - rôzne formy oslovenia a zapojenia verejnosti tak, aby ponuka na spoluprácu bola zrozumiteľná (napr. podľa špecifik komunity, spôsobu života, záujmov, etnickej príslušnosti a pod). Nikto nemá byť diskriminovaný a vylučovaný.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** - významnú úlohu v tejto oblasti zohráva spolupráca s podnikateľskými subjektmi, ktoré sa angažujú v sociálnej oblasti, pomoc dobrovoľníkov v sociálnej oblasti, svojpomocné skupiny, pomoc rodiny, susedská výpomoc a pod.
- **Práca s informáciami** - rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastňujú a zabezpečiť odovzdávanie informácií verejnosti. Pravidelné sprostredkovávanie informácií je zárukou spätnej väzby - pripomienok a podnetov zo strany všetkých účastníkov.
- **Priebeh spracovávania komunitného plánu** - je rovnako dôležitý ako výsledný dokument - proces komunitného plánovania je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusii rôznych ľudí, čo zabezpečuje, že navrhovaný systém sociálnych služieb je jedinečný, neopakovateľný a plne zodpovedá miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce** - dobre fungujúca spolupráca medzi všetkými účastníkmi komunitného plánu prináša kvalitnejšiu ponuku sociálnych služieb.
- **Kompromis priania a možností** - výsledkom komunitného plánu je vždy kompromisné riešenie medzi tým, čo chceme a tým, čo máme k dispozícii. Dôležitú úlohu zohráva spoločná dohoda, ktorá vymedzuje kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať.

1.7 Východiská a dokumenty nadväzujúce na tvorbu komunitného plánu

Sociálne služby sú súčasťou verejných politík, v ktorých sa jednoznačne presadzuje ľudskoprávny rozmer a orientácia na potreby a preferencie ich prijímateľov a prijímateľiek. Občania v dôsledku ich nepriaznivej sociálnej situácie odkázaní na verejné, osobitne sociálne služby, si majú právo uplatňovať svoje práva na slobodný a nezávislý život s podporou spoločnosti a nediskriminačnom princípe.

Dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd je základným pilierom všetkých dokumentov, na ktorých sa zhodlo medzinárodné spoločenstvo štátov:

- Dohovor OSN o právach dieťaťa
- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím
- Dohovor o odstránení diskriminácie žien
- Európska sociálna charta

Medzi ďalšie dôležité medzinárodné a národné dokumenty patria:

- Charta základných práv EÚ
- Európska charta rodinne opatrovujúcich osôb
- Európska charta práv a zodpovednosti starších ľudí odkázaných na dlhodobú starostlivosť
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 - 2020
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020
- Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násillia na ženách na roky 2014 – 2019
- Národná stratégia na ochranu detí pred násillím
- Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020
- Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020

Národné priority sú reakciou na dôležitú výzvu, ktorej čelí celá Európa, a to je modernizácia sociálnych služieb. Potvrďuje sa nimi aj hlavné poslanie týchto služieb, ktorým je sociálna súdržnosť, ich transformácia a evidentný potenciál zamestnanosti, čím sa sociálne služby stávajú neoddeliteľnou súčasťou Lisabonskej stratégie. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva.

Cieľom Národných priorít je pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike v rokoch 2015-2020 cestou formulovania základných priorít tohto rozvoja, predpokladov na dosiahnutie týchto priorít a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia.

Špecifickými cieľmi národných priorít je:

1. zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho nediskriminačného prístupu a s dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
2. zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
3. zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
4. zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho odkázaného člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluže,
5. deinštitucionalizovať sociálne služby,
6. presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
7. zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Dokumenty na regionálnej a miestnej úrovni:

- Konceptia rozvoja sociálnych služieb na území Prešovského samosprávneho kraja (2009)
- Dodatok ku Konceptii rozvoja sociálnych služieb na území Prešovského samosprávneho kraja (2011)
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 – 2020
- Komunitný plán sociálnych služieb mesta Humenné na roky 2007-2013
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Humenné na roky 2016 – 2022

Strategické dokumenty pre oblasť sociálnych služieb na obdobie rokov 2021 – 2030 na národnej úrovni:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so ZP na roky 2021 – 2030
- Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti (2021)
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030
- Národný integrovaný reformný plán – Moderné a úspešné Slovensko
- Plán Obnovy a odolnosti SR

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030

Účelom národných priorít je zadefinovať rozvojovú trajektóriu v sociálnych službách na Slovensku do roku 2030, s ktorou súvisí vymedzenie predpokladov a následne samotných priorít pre rozvoj a harmonizáciu so súvisiacou legislatívou a iniciatívou vlády SR v danom období.

Pre zabezpečenie podmienok rozvojovej trajektórie sociálnych služieb pre obdobie rokov 2021-2030 bude nevyhnutné naplniť nasledovné predpoklady:

- vytvorenie strategického rámca sociálnych služieb do roku 2030 v Slovenskej republike,
- zabezpečenie finančnej a personálnej udržateľnosti rozvoja sociálnych služieb,

- prepájanie sociálnych služieb s inými verejnými službami v rámci podpory sociálnej inklúzie zraniteľných jednotlivcov, rodín, skupín a komúnít.

Cieľom a účelom NPRSS je cyklicky pozitívne ovplyvňovať rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike, a to cestou definovania politiky smerovania sociálnych služieb na národnej úrovni a následne formulovania základných priorít tohto rozvoja a predpokladov na dosiahnutie týchto priorít:

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

Táto národná priorita nadväzuje na národné priority s minulých období, za účelom podpory rozvoja nových, ale aj existujúcich sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru. Pojmom komunitné sociálne služby označujeme vzájomne prepojené a koordinované sociálne služby, ktoré sú poskytované v prirodzenom prostredí priamo v komunite, reagujú na potreby členov komunity a nejavia znaky inštitucionálnej starostlivosti, umožňujú ľuďom žiť plnohodnotný sociálny život a zabezpečujú im prístup k celému spektru podpory pre nezávislý život v komunite bez ohľadu na ich zdravotné znevýhodnenie. Sú poskytované terénnou formou v domácom prostredí človeka, ambulantnou formou alebo pobytovou formou v zariadení sociálnych služieb s charakterom rodinného ubytovania priamo v bytoch alebo rodinných domoch v prirodzenom prostredí komunity.

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

Priorita odráža pretrvávajúce problémy so zabezpečovaním, financovaním a dostupnosťou ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb. Pokračujúcou výzvou je poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín – napr. u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom podmieneným kombináciou rozličných funkčných porúch. V súlade so zameraním tejto priority je potrebné zákonom zakotviť sociálne služby dlhodobej starostlivosti, vrátane zdrojov jej financovania.

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Priorita vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty starostlivosti vzájomne nevyklučujú (buď formálna – alebo neformálna; buď domáca – alebo pobytová, atď.), ale skôr dopĺňajú. Doterajšia prax ukazuje, že kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby si vyžaduje komplementaritu jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Taktiež sa ukazuje potreba podporovať osoby poskytujúce neformálnu starostlivosť v oblasti podporných a odľahčovacích programov (služieb), zosúladovania starostlivosti a práce, ochrany v oblasti pracovno-právnej, dodatkovvej zdravotnej starostlivosti, v oblasti zvyšovania kompetencií v oblasti neformálnej starostlivosti (vzdelávania, tréningov, kurzov), technickej vybavenosti a podobne.

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb. Dôležitú úlohu v podpore zvyšovania kvality sociálnych služieb má výkon hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb (ďalej len „hodnotenie kvality“). Predmetom a účelom hodnotenia kvality je poskytnúť u hodnotených subjektov (poskytovateľov sociálnych služieb), čo najobjektívnejší nezávislý obraz o skutkovom stave miery plnenia podmienok kvality v čase hodnotenia a tým ich podporovať pri systematickom zabezpečovaní, udržiavaní a zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Vyššie uvedené dokumenty, zákony sú základnými východiskami pri návrhu a tvorbe KPSS. Priamym a nesprostredkovaným zapojením a participáciou populácie do života komunít pri kreovaní a spolurozhodovaní v oblasti sociálnych služieb sa vytvárajú základy otvorenej občianskej spoločnosti v meste Snina za podpory prijatia myšlienky – žiť komunitne a pre komunitu, spoločne identifikovať problémy a spoločne prispievať k ich riešeniu.

2 KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE SNINA

2.1 Zdôvodnenie potreby komunitného plánovania

Mesto je zodpovedné za komunitný rozvoj v oblasti sociálnych služieb na svojom území, a to tak, aby predchádzalo vzniku alebo zhoršeniu nepriaznivých životných situácií svojich občanov a riešilo sociálne problémy vo svojom mieste pôsobenia.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) priamo ukladá obciam a mestám spracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb. Podľa § 83 ods. 2 „*Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie a do 15 dní od jeho schválenia ho predkladá vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode sa nachádza.*“

Komunitný plán sociálnych služieb podľa § 83 ods. 5 obsahuje najmä:

- a) analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode,
- c) analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb,
- f) spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb,
- g) podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb.

2.2 Realizácia komunitného plánovania

Nový zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách presunul vo výraznej miere kompetencie v oblasti poskytovania sociálnych služieb na obecné samosprávy, rozšírený bol aj rozsah a formy sociálnej pomoci. Komunitné plánovanie sociálnych služieb je reálnou šancou pre samosprávy optimálne nastaviť poskytovanie sociálnych služieb.

Mesto Snina sa rozhodlo transparentne realizovať proces komunitného plánovania sociálnych služieb a zároveň deklarovalo aktívnu participáciu mesta v tomto procese. Na základe uvedených skutočností sa začal realizovať v roku 2014 v meste Snina proces komunitného plánovania sociálnych služieb komplexne v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb. Komunitné plánovanie sociálnych služieb v meste Snina bolo založené na vzájomnej spolupráci zadávateľov sociálnych služieb, poskytovateľov sociálnych služieb, zástupcov užívateľov sociálnych služieb a širokej verejnosti.

Navrhovaný systém poskytovania sociálnych služieb bol vytvorený so zreteľom na dostupné zdroje a možnosti na danom území. Výraznou výhodou pre občanov mesta bola predovšetkým možnosť aktívne sa zapojiť do budovania novej podoby poskytovania sociálnych služieb a možnosť presadzovať si svoje záujmy a potreby formou participácie na procese komunitného plánovania sociálnych služieb - v podobe aktívnej účasti v rámci pracovných skupín.

Verejnosť mala možnosť prostredníctvom dotazníka vyjadriť sa k úrovni poskytovaných sociálnych služieb a zároveň podieľať sa na profilovaní nových, resp. skvalitňovaní a rozširovaní existujúcich sociálnych služieb. Cieľom dotazníkového prieskumu bolo zistiť skutočné potreby občanov, ktorí sociálne služby využívajú, resp. by sa ich táto otázka mohla v budúcnosti dotýkať.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Snina je zameraný na zlepšenie ponuky, kvality, dostupnosti, efektivity a využitia existujúcich sociálnych služieb a na rozšírenie sociálnych služieb v meste o nové služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Cieľom plánovania je ponuku sociálnych služieb a sociálnej pomoci nastaviť tak, aby rešpektovala miestne podmienky a potreby občanov žijúcich v meste Snina.

3 ORGANIZÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA V MESTE SNINA

Komunitné plánovanie v meste Snina bolo realizované komplexne pre všetky kategórie prijímateľov sociálnych služieb, bez ohľadu na vek, pohlavie, či etnickú príslušnosť. Na základe východiskovej analýzy, analytických prieskumov, ako aj vo vzťahu k potrebám občanov mesta a prioritám mesta bolo komunitné plánovanie sociálnych služieb zamerané špecificky na štyri nosné cieľové skupiny občanov mesta:

- **Seniori**
- **Ťažko zdravotne postihnutí občania a občania so zdravotnými obmedzeniami**
- **Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia**
- **Spoločensky a sociálne znevýhodnení občania**

3.1 Pracovná skupina komunitného plánovania v meste Snina

Pracovná skupina v procese komunitného plánovania bola zostavená v júni 2014 v súlade s princípmi komunitného plánovania sociálnych služieb - princíp partnerstva medzi všetkými účastníkmi, princíp rovnosti, skutočných potrieb a dohody. Taktiež bol dodržaný princíp vyváženého zastúpenia všetkých účastníkov tzv. „komunitného trianguľa“ - zadávateľa sociálnych služieb, poskytovateľa sociálnych služieb a užívateľa sociálnych služieb. Hlavnou činnosťou pracovnej skupiny bolo:

- zber informácií z oblasti poskytovania sociálnych služieb v pôsobnosti mesta
- monitoring potrieb konkrétnych užívateľov a žiadateľov vo vzťahu k sociálnym službám
- špecifikácia záujmov cieľových skupín a ich presadzovanie
- návrh a spracovanie konkrétnych opatrení za účelom rozvoja, resp. transformácie služieb pre cieľové skupiny
- riadenie a koordinácia procesu komunitného plánovania
- monitorovanie postupu komunitného plánovania
- pripomienkovanie záverov pracovnej skupiny
- koordinácia prác na jednotlivých častiach komunitného plánu
- schválenie konečnej verzie komunitného plánu

Stretnutia pracovných skupín boli v úvodnej fáze procesu komunitného plánovania organizované priebežne - podľa potreby. V druhej polovici, keď prebiehal proces strategického plánovania sociálnych služieb, boli stretnutia pracovných skupín intenzívnejšie.

Štruktúra obsahového zamerania činnosti pracovnej skupiny v procese strategického plánovania bola jednotná a jej rámcové členenie bolo nasledovné:

- stanovenie cieľov komunitného plánu sociálnych služieb pre konkrétnu cieľovú skupinu
- SWOT analýza cieľových skupín
- prioritné problémy, problémové klástre
- špecifikácia opatrení vedúcich k naplneniu špecifických cieľov komunitného plánu sociálnych služieb
- aktivity orientované na naplnenie opatrení

Zoznam členov pracovnej skupiny

P.č.	Priezvisko, meno, titul	Organizácia
1.	Jana Makajová, Ing.	Vedúca oddelenia sociálnych vecí a rodiny Mestského úradu v Snine
2.	Eva Krivjančinová, Mgr.	Referentka oddelenia sociálnych vecí a rodiny Mestského úradu v Snine
3.	Miroslava Špitaliková, Mgr.	Členka Bytovej, sociálnej a zdravotníckej komisie pri Mestskom úrade Snina, zodpovedná za tvorbu Komunitného plánu
4.	Vladislav Kočan, Ing.	Vedúci ÚPSVaR Humenné, pracovisko Snina, člen Bytovej, sociálnej a zdravotníckej Mestského úradu Snina
5.	Štefan Kornucik	Zástupca dôchodcov a ZŤP občanov, člen Bytovej, sociálnej a zdravotníckej komisie Mestského úradu Snina
6.	Ján Šrenkel, PhDr., PaedDr.	Riaditeľ CSS „Zátišie“ v Osadnom, člen Bytovej, sociálnej a zdravotníckej komisie Mestského úradu Snina
7.	Mária Kostelníková, MUDr.	Predsedička Bytovej, sociálnej a zdravotníckej komisie Mestského úradu Snina
8.	Zdenek Snítíl, Ing.	Podpredseda Bytovej, sociálnej a zdravotníckej komisie Mestského úradu Snina
9.	Adriana Pavlíková, Mgr.	Členka Bytovej, sociálnej a zdravotníckej komisie Mestského úradu Snina

4 HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ MESTA SNINA

Oblasť Sniny a okolia je kraj, ktorý si dodnes uchoval veľa zo svojich pôvodných krás a tradícií. Tunajší kraj bol osídlený už v mladšej dobe kamennej, no prvá písomná zmienka o Snine je až z roku 1343, kedy nastala na tomto území tzv. valašská kolonizácia Ruthénmi – Rusínmi, pastiersko-roľníckym ľudom. Mesto Snina ležalo na dôležitej obchodnej ceste z Uhorska do Haliče, vedúcej dolinou rieky Cirochy cez Ruské sedlo. Táto cesta bola známa pod názvom Ruská cesta – Porta Rusica.

Nemým svedkom všetkých udalostí v tomto prekrásnom regióne je Sninský kameň, pripomínajúci kráľovskú korunu majestátne tróniacu na ladnej krivke tej časti Vihorlatského pohoria, ktoré starí Sninčania pomenovali Džel. Títo prirovnávali Sninský kameň k biblickej hore Sinai, na ktorej Boh odovzdal Mojžišovi Desatoro božích prikázaní na dvoch kamenných tabuliach. Možno je to len náhoda, no možno nie, ale aj Sninský kameň sa skladá práve z dvoch kamenných brál – Malého a Veľkého kameňa, ba dokonca aj v mapke Zemplínskej župy z minulého storočia je Sninský kameň označený názvom „Sinai“. Podobnosť nájdeme aj v označení pomenovania Sniny v starších prameňoch, kde sa uvádzajú názvy ako Szinna, Sinna, Senya.

Od roku 1321 boli pánmi Sniny Drugethovci. Tento významný rod pochádzajúci zo Salerna pri Neapole však v roku 1684 vymrel po meči. Približne v tomto období bol vybudovaný prvý, vtedy ešte drevený kaštieľ. Na jeho mieste dodnes stojí kamenný kaštieľ, ktorý dala v roku 1781 postaviť grófka Terézia Zichyova-van Dernáthová, vnučka Zigmunda Drugetha. Po smrti grófkyni jej piati synovia v roku 1799 predali Sninu i s novým, ešte nie celkom dokončeným kaštieľom Jozefovi Rhollovi, podnikateľovi z Gemera, ktorého potomkovia zveľaďovali tento kraj až do roku 1857. Za tento krátky čas sa postarali o vybudovanie železiarne v roku 1809 v Jozefovej doline. V ďalších rokoch bola v jej blízkosti vystavaná celá osada Jozefove Hámre (dnes Zemplínske Hámre), kde sa usádzali aj nemecké rodiny. Jozef Rholl, ktorý sa najviac pričínal o hospodársky rozvoj Sniny a okolia, postavil v roku 1841 v Hámroch aj zlievareň. V nej bola odliata aj známa socha Herkula umiestnená na nádvorí kaštieľa, ktorá je dodnes nepísaným symbolom mesta. Od roku 1839 sa v Snine konali štyrikrát ročne tradičné jarmoky, ktoré znamenali rozvoj obchodu a remesiel. V čase hospodárskej krízy v roku 1873 železiarne úplne zanikli, život obyvateľov Sniny a okolia sa rapidne zhoršil a nastalo hromadné sťahovanie do USA, Kanady a západnej Európy.

Ďalšie čiastočné hospodárske oživenie regiónu však nastáva na začiatku 20-tého storočia, ktoré súviselo s výstavbou železnice z Humenného do Stakčína v rokoch 1909 - 1912. Táto umožnila rozvoj predovšetkým drevárskeho priemyslu. Územie regiónu bolo v 20. storočí priamym dejiskom dvoch veľkých vojen, ktoré priniesli zhoršenie životných podmienok pre tunajší ľud.

Po prvej svetovej vojne bola postavená vo Vihorlatských vrchoch úzkokolejová železnica na dopravu dreva. Cestné komunikácie boli budované v rokoch 1932- 1933. Hospodárskemu rozvoju napomáhala hlavne pila v Snine a železničná trať do Stakčína. Po vojne vznikla potreba opraviť zničené objekty a z toho dôvodu bola v roku 1930 v Snine postavená tehelňa s trojzmennou nepretržitou prevádzkou. V medzivojnovom období, keď Zakarpatská Rus patrila k Československu, bola Snina dôležitým mestom na obchodnej ceste smerom na východ.

Idyla medzivojnového obdobia bola narušená len veľkými povodňami v rokoch 1920-1930. Po nej však prišla katastrofa oveľa väčšia – a síce druhá svetová vojna, ktorá nadlho poznačila životy mnohých Sninčanov, aj celé hospodárstvo mesta i jeho okolia.

Po vzniku Slovenského štátu od r. 1939 východná časť okresu Snina patrila Maďarsku. Dňa 25.11.1944 bolo mesto oslobodené a postupne sa opäť spamätávala pila, tehelňa a ďalšie podniky, aby zabezpečili obnovu celého okresu. V roku 1950 bol vybudovaný najväčší priemyselný strojársky podnik Vihorlat.

Mestské zastupiteľstvo v Snine na svojom zasadnutí dňa 05. 11. 2012 schválilo uznesením č. 316/2012 **Všeobecne záväzné nariadenie mesta Snina č. 114/2012 o pamätihodnostiach**, ktorým sa upravuje spôsob vytvorenia evidencie pamätihodností, odborného vedenia ich evidencie, podmienky výberu pamätihodností, ich zápisu do zoznamu pamätihodností mesta Snina a spôsob ich ochrany a využívania s cieľom zachovania ich kultúrnohistorickej hodnoty a zlepšovania ich stavu pre budúce generácie.

Dnešná moderná Snina je domovom pre 20 468 obyvateľov. Katastrálne územie Sniny sa rozprestiera na rozlohe 5861 ha. Napriek svojmu veku je mestom mladých, v ktorom svorne žijú občania slovenskej, rusínskej, ukrajinskej a iných národností. Mnohí návštevníci mesta a okolia sú milo prekvapení, čo všetko toto mesto poskytuje, ako sa z roka na rok mení. Mesto leží na trase Strážske – Humenné – Snina – Ubl'a, ktorá pokračuje až na hraničný prechod s Ukrajinou. Kvalitu a bezpečnosť cestnej dopravy zvýšilo vybudovanie kruhového objazdu v meste. Železničná doprava v regióne je zabezpečená železničnou traťou miestneho významu Humenné – Snina – Stakčín.

Prírodné bohatstvo a kvalitné, pomerne nenarušené životné prostredie, je pre mesto aj pre celý región veľkým potenciálom pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu. V meste pribúdajú nové zariadenia cestovného ruchu, skvalitňuje a rozširuje sa ponuka ubytovania, stravovania aj možnosti kultúrneho a športového vyžitia návštevníkov mesta a jeho okolia.

V meste pôsobí štrnásť kultúrnych telies, ktorých činnosť je zameraná na slovenský folklór a moderný tanec a trinásť športových klubov. Pre športové vyžitie slúži športová hala a mestský štadión.

Sninské rybníky s biokúpaliskom, vzdialené 3 km od mesta, zabezpečujú prímestskú rekreáciu obyvateľom Sniny i návštevníkom zo širšieho okolia. Táto rekreačná oblasť má predpoklady pre celoročné využitie, v súčasnosti je však zameraná hlavne na letné obdobie. Biokúpalisko Sninské rybníky získalo v roku 2010 novú tvár – pôvodné bazény boli prestavané na prírodný kúpací biotop.

Ubytovacie zariadenia rôznej kvality a vybavenosti sa nachádzajú nielen v meste, ale aj jeho okolí. Okrem ubytovacích a stravovacích služieb sú tu výborné športovo-relaxačné a oddychové možnosti.

V meste sa nachádza pravoslávny chrám (1986), gréckokatolícky chrám (1992) a rímsko-katolícky kostol z r. 1751. V rímsko-katolíckom kostole sa nachádza najväčšia plastika Krista na Slovensku z roku 1998 od Svetozára Ilavského.

V parku pred kostolom sa nachádzajú pamätníky z prvej a druhej svetovej vojny. Na cintoríne je klasicistická kalvária z r. 1847. V katastri mesta je jeden cintorín z prvej svetovej vojny so 130-timi pochovanými vojakmi a jeden židovský cintorín.

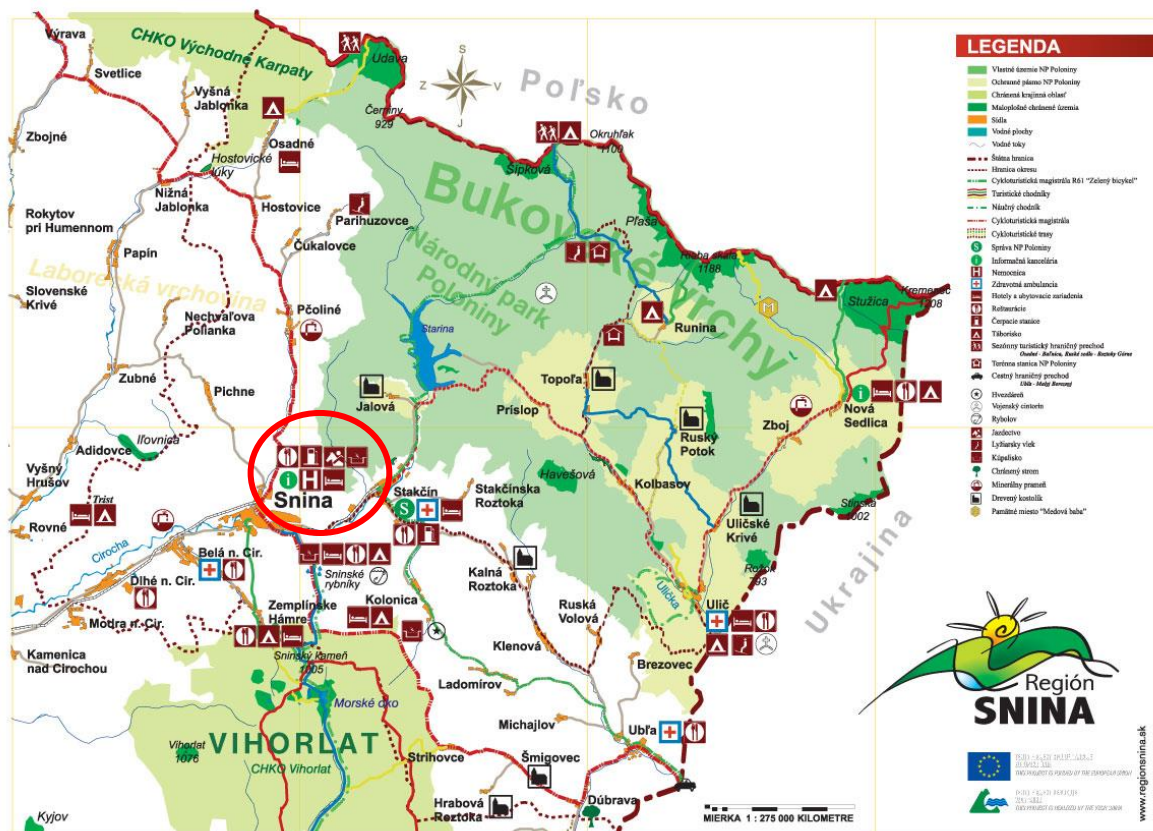
Obľúbeným navštevovaným miestom v Snine je Galéria Andrej Smolák. Galéria organizuje výstavy slovenských i zahraničných umelcov. Od roku 1993 organizuje medzinárodné výtvarné festivaly a v r. 2002 začala budovať galériu monumentálnej sochárskej tvorby.

Súčasná podoba zrekonštruovaného kaštieľa v Snine

5 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

Poloha:	Východoslovenský kraj - región Zemplín
Rozloha:	5861 ha
Nadmorská výška:	216 m.n.m.
Okres:	Snina (SV)
Kraj:	Prešovský samosprávny kraj

Katastrálne územie Sniny sa rozprestiera na rozlohe 5 861 ha. Mesto Snina (216 m n. m.) sa svojou polohou nachádza v severovýchodnej časti Slovenska, v najvýchodnejšej časti Prešovského kraja. Je súčasťou Horného Zemplína a celý okres Snina zo severu hraničí s Poľskom, východnú hranicu tvorí Ukrajina, z juhu susedí s okresom Sobrance, zo západu s okresom Humenné. Snina a okolie Sniny je známe vďaka svojej odľahlosti a neporušenosti, je skutočným skvostom Európy. Tento najvýchodnejšie situovaný región na Slovensku je medzníkom dvoch svetových kultúr – rímskej a byzantskej.

Prírodné bohatstvo regiónu Sniny je podmienené predovšetkým skutočnosťou, že sa tu stretávajú a vzájomne prelínajú dve horské sústavy Východných a Západných Karpát. Zo severu je región chránený horskými flyšovými pohoriami Nízkych Beskýd a Bukovských vrchov (územie Národného parku Poloniny) a z juhu Sopečným pohorím Vihorlatu (územie Chránenej krajinskej oblasti Vihorlat). Tieto pohoria poskytujú návštevníkom široké možnosti predovšetkým pešej turistiky pre náročných i menej náročných milovníkov Východných Karpát. Pre rozvoj cestovného ruchu a turistiky je v regióne vybudovaná celá sieť turistických chodníkov, náučných chodníkov, cyklotrás, turistických hraničných priechodov do Poľska.

Rekreačná oblasť Sninské rybníky sa nachádza približne 3 km od Sniny v doline Bystrého potoka. Pôvodne vznikla pre rozvoj rybárstva, neskôr sa stala známou najmä vďaka

prírodným kúpaliskám. V roku 2010 boli pôvodné tri kúpaliská prestavané na biokúpalisko. Filtrácia vody prebieha v biologickej zóne prostredníctvom vodných rastlín. Plavecká časť je od neplaveckej oddelená mólom. Areál kúpaliska skrášľuje fontána s umelým potôčikom. V areáli kúpaliska sa nachádza moderné detské ihrisko z drevených prvkov, exteriérové fitness zariadenia, tenisové a multifunkčné ihrisko. Okrem možnosti športového rybolovu (rybník Mlynisko) ponúka výborné možnosti pre pešiu turistiku. Je východiskovým bodom pešej turistickej trasy na Sninský kameň, odkiaľ sa dá pokračovať k najväčšiemu sopečnému jazeru na Slovensku - Morskému oku. Obľúbená je aj u cyklistov, ktorí z nej absolvujú jazdy Vihorlatským pohorím po trase bývalej úzkokoľajky. Je prirodzeným prepojením okolitých obcí Kolonica a Zemplínske Hámre, ktoré ponúkajú ďalšie zaujímavosti - Astronomické observatórium na Kolonickom sedle či Gazdovský dvor Huta v Zemplínskych Hámroch. Nachádza sa tu tiež vojnový cintorín z 1. svetovej vojny Giglovo (335 m n. m.). Samozrejmosťou je ponuka ubytovacích zariadení rôznych kategórií (hotel, ubytovne, kemp) vrátane možnosti stravovania. V letných mesiacoch sa tu konajú známe hudobné festivaly Rock pod kameňom, Podvihorlatský folklórny festival či Farfest Snina.

Prírodné kúpalisko v rekreačnej oblasti Rybníky

Letecký pohľad na mesto Snina

6 SOCIÁLNO-DEMOGRAFICKÉ VÝCHODISKÁ

Hlavným demografickým vývojovým trendom je starnutie slovenskej populácie, čoho odrazom je aj demografický vývoj mesta Snina.

Najväčší nárast počtu obyvateľov nášho mesta zaznamenávame v rokoch 1980 – 1990, čo predstavuje nárast o viac ako 30 %. V období rokov 1990 – 2000 nárast počtu obyvateľov dosahoval už len 11 %. V ďalších rokoch zaznamenávame len klesajúci počet obyvateľov. V období rokov 2001 – 2011, t. j. obdobie medzi dvoma sčítaniami obyvateľov, domov a bytov (2001 a 2011) pokles populácie predstavuje o 2,82 % (úbytok o 602 obyvateľov).

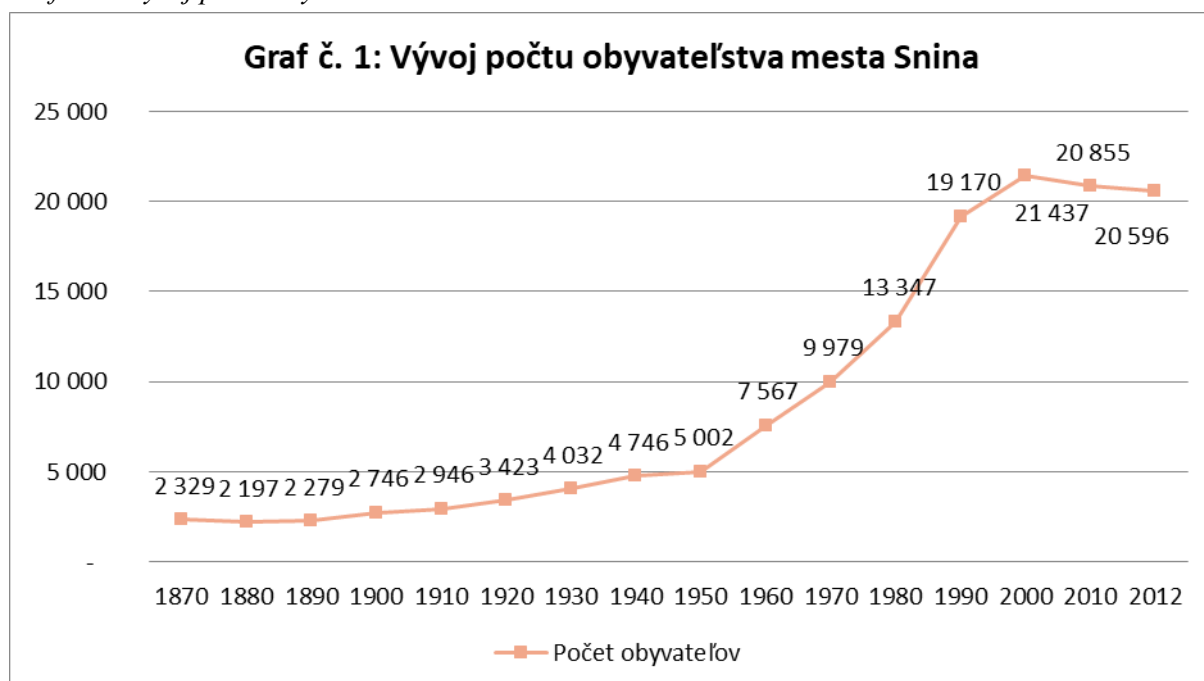
Priemerný vek obyvateľa sa zvýšil z 32 na 37. Pomer generácie prarodičov (65 a starší) a generácie detí (0-14), t. j. index starnutia sa zvýšil z hodnoty 50 na 59.

Pokles prírastku obyvateľstva je zapríčinený najmä migráciou obyvateľstva a aj poklesom novonarodených detí. Za obdobie piatich rokov (2013 – 2017) sa odsťahovalo z mesta 1 611 obyvateľov.

Nárast populácie sa v najbližších rokoch nedá predpokladať, avšak zastaviť klesajúci počet obyvateľov môže najmä vytvorenie nových pracovných príležitostí a zlepšenie sociálneho prostredia. Podľa posledných výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 predstavovalo ekonomicky aktívne obyvateľstvo len 48,5 % z celkového počtu obyvateľov mesta Snina.

Nadalej najväčší počet obyvateľov (až 81 %) je slovenskej národnosti a 52 % obyvateľstva sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľstva mesta Snina

6.1 Počet obyvateľov mesta Snina

Celkový počet obyvateľov mesta Snina s rozdelením na mužov a ženy, jeho pohyb od roku 2012 je znázornený v tabuľke č.1 a grafe č.2. Počet obyvateľov mesta Snina bol k

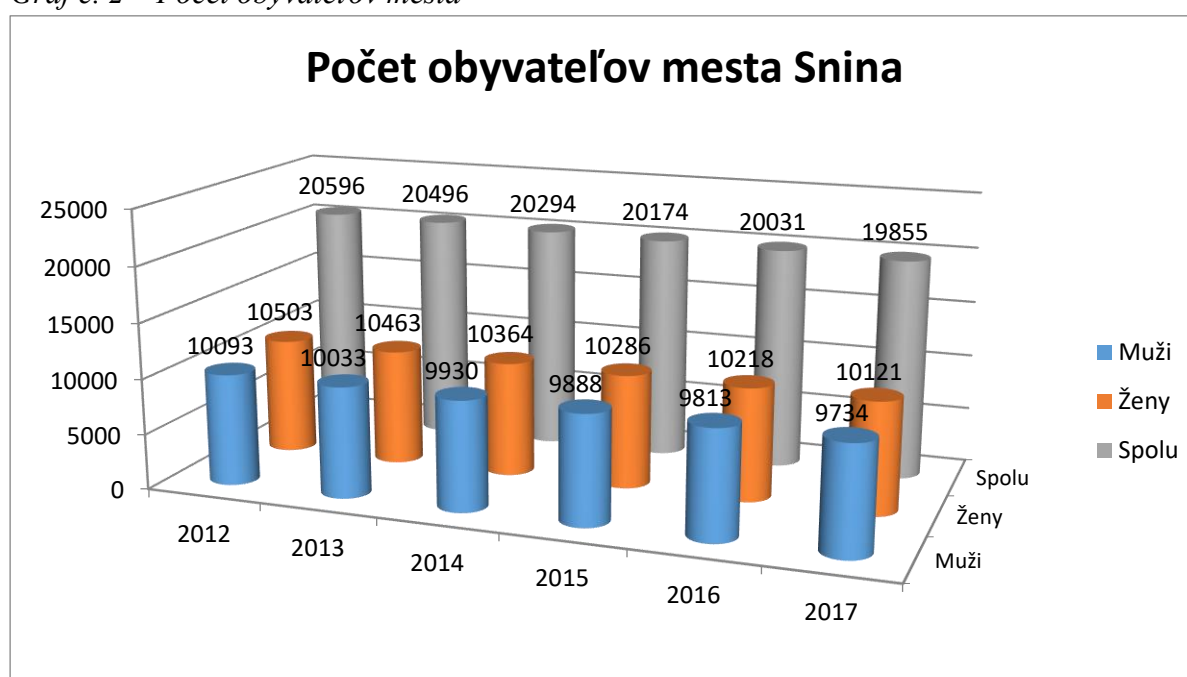
31.12.2017 - 19 855 osôb, pričom žien je o 387 viac ako mužov, vid' tabuľku a graf. Počet obyvateľov mesta Snina klesol od roku 2012 o alarmujúcich 386 osôb oproti dlhodobému priemeru. Z toho počet žien v meste klesol od roku 2012 o 204,8 osôb a počet mužov o 181,2 osôb oproti dlhodobému priemeru.

Tabuľka č.1 – Počet obyvateľov mesta

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Muži	10 093	10 033	9 930	9 888	9 813	9 734
Ženy	10 503	10 463	10 364	10 286	10 218	10 121
Spolu	20 596	20 496	20 294	20 174	20 031	19 855

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf č. 2 – Počet obyvateľov mesta

6.2 Veková štruktúra obyvateľov mesta Snina

Štruktúra obyvateľov mesta Snina bola pre potreby KPSS členená na tri základné kategórie - predproduktívny, produktívny a poproduktívny vek (tabuľka č. 2 a graf č. 3).

Členenie obyvateľstva z hľadiska veku sledujeme od roku 2013, kde až do posledného sledovaného roku 2017 došlo k nasledujúcim zmenám:

- k **poklesu** počtu občanov v **predproduktívnom veku** oproti dlhodobému priemeru o 302,2 osôb
- k **poklesu** počtu občanov v **produktívnom veku** oproti dlhodobému priemeru o 307,2 osôb
- k **nárastu** počtu občanov v **poproduktívnom veku** oproti dlhodobému priemeru o 294,4 osôb

Pozitívnym ukazovateľom pre sociálno-demografický vývoj v meste je nárast počtu občanov v predproduktívnom veku o 920,20 osôb.

Významným ukazovateľom z hľadiska plánovania sociálnych služieb v meste je pokles počtu občanov v predproduktívnom aj v produktívnom veku. Tento ukazovateľ naznačuje, že z mesta sa vytráca ekonomicky aktívne obyvateľstvo a budúci potenciál. Môže to byť zapríčinené vysťahovalectvom mladých ľudí v produktívnom veku z mesta, napríklad za prácou. Za obdobie piatich rokov (2013 – 2017) sa odsťahovalo z mesta 1 611 obyvateľov v produktívnom veku. Z hľadiska plánovania sociálnych služieb je tento fakt veľmi dôležitý a nezanedbateľný, nakoľko by malo byť v snahe vedenia mesta a príslušných inštitúcií tento nevyhovujúci stav zamedziť alebo zastaviť pomocou podporných sociálnych programov a služieb, ale najmä sa snažiť v meste vytvárať priestor pre nové pracovné príležitosti podporou malých a stredných podnikateľov a živnostníkov.

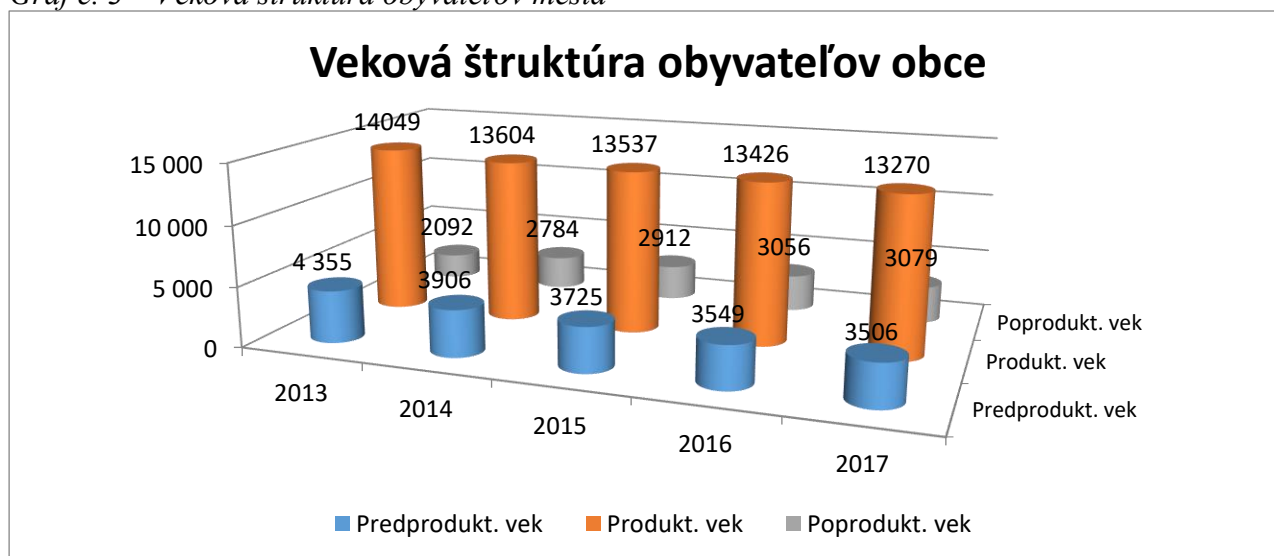
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku sa naopak zvýšil o 294,4 osôb, čo je ukazovateľom toho, že táto veková kategória obyvateľstva má stúpajúcu tendenciu. Sociálne služby teda musia byť nastavené tak, aby reflektovali potreby tejto vekovej kategórie obyvateľstva, ktorá je špecifická či už z hľadiska veku a zdravotných obmedzení. Našou snahou je nastaviť sociálne služby v meste Snina tak, aby títo obyvatelia mohli čo najdlhšie zotrvať v ich prirodzenom domácom prostredí.

Tabuľka č.2 – Veková štruktúra obyvateľov mesta

Ukazovateľ	2013	2014	2015	2016	2017
Predproduktívny vek (do 18 rokov)	4 355	3 906	3 725	3 549	3 506
Produktívny vek (od 19 do 62 rokov)	14 049	13 604	13 537	13 426	13 270
Poproduktívny vek (nad 62 rokov)	2 092	2 784	2 912	3 056	3 079

Zdroj: Štatistický úrad SR, MsÚ

Graf č. 3 – Veková štruktúra obyvateľov mesta

6.3 Štruktúra obyvateľov mesta Snina z hľadiska vierovyznania

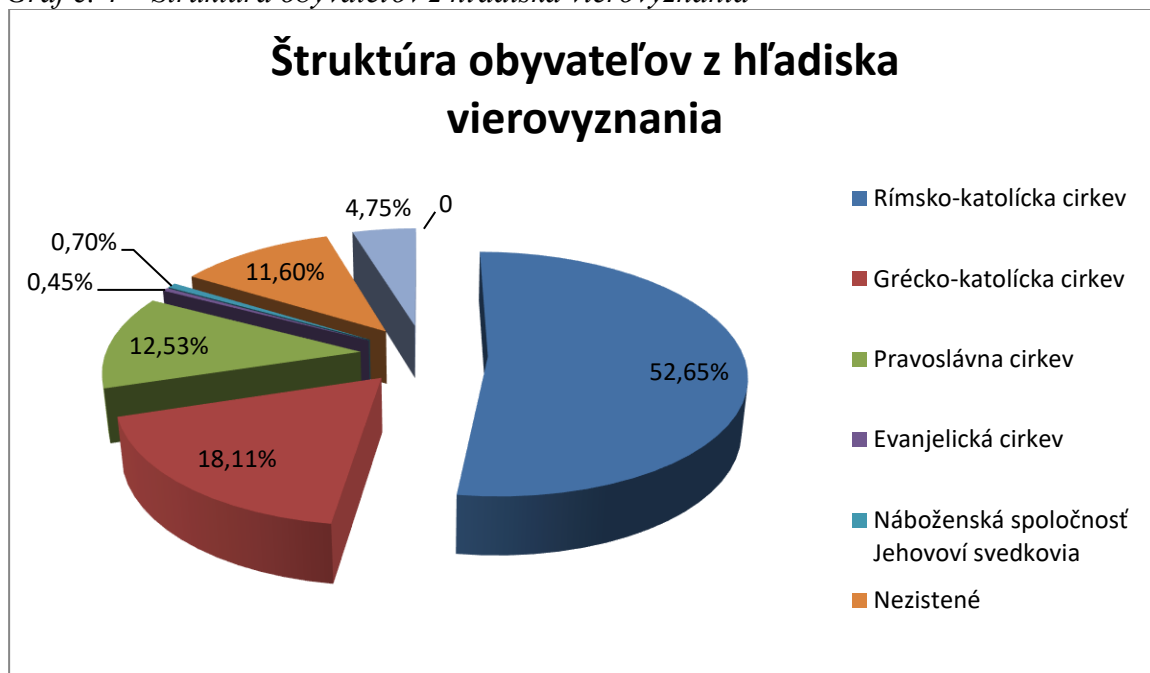
Štruktúra obyvateľov mesta Snina z hľadiska vierovyznania je podrobne znázornená v tabuľke č. 3 a grafe č. 4. V grafe sú uvedené len významne zastúpené údaje z hľadiska početnosti. Najviac obyvateľov mesta Snina sa hlási k rímsko-katolíckej cirkvi až 52,65 % a ku grécko-katolíckej cirkvi 18,11 %, významné zastúpenie v meste ešte majú obyvatelia hlásiaci sa k pravoslávnej cirkvi 12,53 %. Ostatné náboženstvá nie sú v meste výrazne zastúpené. U 11,6 % obyvateľov mesta vierovyznanie nebolo zistené.

Tabuľka č.3 – Štruktúra obyvateľov z hľadiska vierovyznania

Štruktúra obyvateľov z hľadiska vierovyznania		
Vierovyznanie	Počet	Podiel v percentách
Rímsko-katolícka cirkev	10 791	52,65 %
Grécko-katolícka cirkev	3 712	18,11 %
Pravoslávna cirkev	2 568	12,53 %
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	81	0,40 %
Reformovaná kresťanská cirkev	23	0,11 %
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	145	0,70 %
Evanjelická cirkev metodistická	11	0,05 %
Kresťanské zbory	1	0,00005 %
Apoštolská cirkev	3	0,015 %
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	1	0,00005 %
Cirkev československá husitská	2	0,01 %
Bahájske spoločenstvo	3	0,015 %
Iné	31	0,15 %
Bez vyznania	974	4,75 %
Nezistené	2 377	11,6 %

Zdroj: : Štatistický úrad SR, sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Graf č. 4 – Štruktúra obyvateľov z hľadiska vierovyznania

6.4 Štruktúra obyvateľov mesta Snina z hľadiska národnosti

Štruktúra obyvateľov mesta Snina z hľadiska národnosti je podrobne znázornená v tabuľke č. 4 a grafe č. 5. V grafe sú uvedené len významne zastúpené údaje z hľadiska početnosti. Najviac obyvateľov mesta Snina, až 81 % je slovenskej národnosti.

Tabuľka č.4 – Štruktúra obyvateľov z hľadiska národnosti

Štruktúra obyvateľov z hľadiska národnosti		
Národnosť	Počet	Podiel v percentách
Slovenská	16 599	81 %
Maďarská	12	0,06 %
Česká	83	0,40 %
Ukrajinská	279	1,36 %
Poľská	10	0,05 %
Rusínska	1 663	8,11 %
Nemecká	1	0,005 %
Rómska	101	0,49 %
Nezistené	1 935	9,44 %
Chorvátska	1	0,005 %
Ruská	6	0,03 %
Židovská	2	0,01 %
Moravská	6	0,03 %
Bulharská	5	0,02 %
Ostatné	20	0,1 %

Zdroj: Štatistický úrad SR, sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Graf č. 5 - Štruktúra obyvateľov z hľadiska národnosti

6.5 Vývoj živonarodených v meste Snina

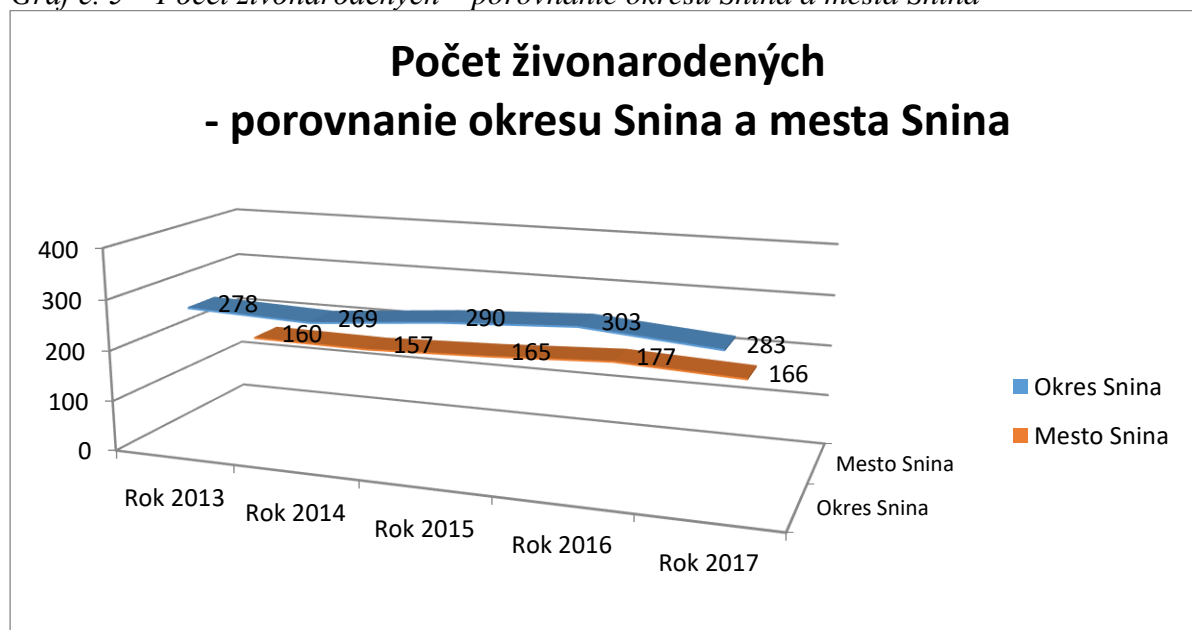
V meste Snina sa v poslednom sledovanom roku 2017 narodilo spolu 166 detí, z toho 89 chlapcov a 77 dievčat. Z dlhodobého hľadiska sa zvýšil počet živonarodených v meste Snina od roku 2013 o 1 dieťa. Počet živonarodených chlapcov sa zvýšil o 2,2 dieťaťa a naproti tomu klesol počet živonarodených dievčat o 1,2 dieťaťa. V tabuľke č. 5 a grafe č. 6 uvádzame porovnanie počtu živonarodených v okrese Snina a v meste Snina. V okrese Snina sa v poslednom sledovanom roku 2017 narodilo spolu 283 živonarodených detí, z toho bolo 130 dievčat a 153 chlapcov. Z dlhodobého hľadiska sa od roku 2013 znížil počet živonarodených detí v okrese Snina o 1,6 osôb. Celoslovenský trend znižovania pôrodnosti je teda badateľný tak v meste Snina ako aj v celom Sninskom okrese, aj keď znižovanie počtu živonarodených detí nie je tak alarmujúce.

Tabuľka č.5 – Počet živonarodených

Ukazovateľ	Počet živonarodených				
Okres Snina					
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Chlapci	139	138	159	136	153
Dievčatá	139	131	131	167	130
Spolu	278	269	290	303	283
Mesto Snina					
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Chlapci	86	80	98	81	89
Dievčatá	74	77	67	96	77
Spolu	160	157	165	177	166

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf č. 5 – Počet živonarodených – porovnanie okresu Snina a mesta Snina

6.6 Počet zomrelých – porovnanie okresu Snina a mesta Snina

Za posledný sledovaný rok 2017 zomrelo v meste Snina spolu 172 obyvateľov, z toho 89 mužov a 83 žien. Za sledované obdobie piatich rokov sa zvýšil počet zomrelých v meste o 11,6 osôb. Počet zomrelých mužov sa za sledované obdobie znížil o 1,6 osôb, naproti tomu sa zvýšil počet zomrelých žien o 13,2 osôb. Pre porovnanie celkovej situácie uvádzame aj počet zomrelých v okrese Snina. V tabuľke č. 6 a grafe č. 7 je znázornený počet zomrelých v okrese Snina s porovnaním v meste Snina. Počet zomrelých v okrese Snina sa za sledované obdobie zvýšil 22,4 osôb. Pričom počet zomrelých mužov v okrese Snina sa za sledované obdobie zvýšil o 0,8 osôb. Počet zomrelých žien sa zvýšil až o 21,6 osôb za posledných päť

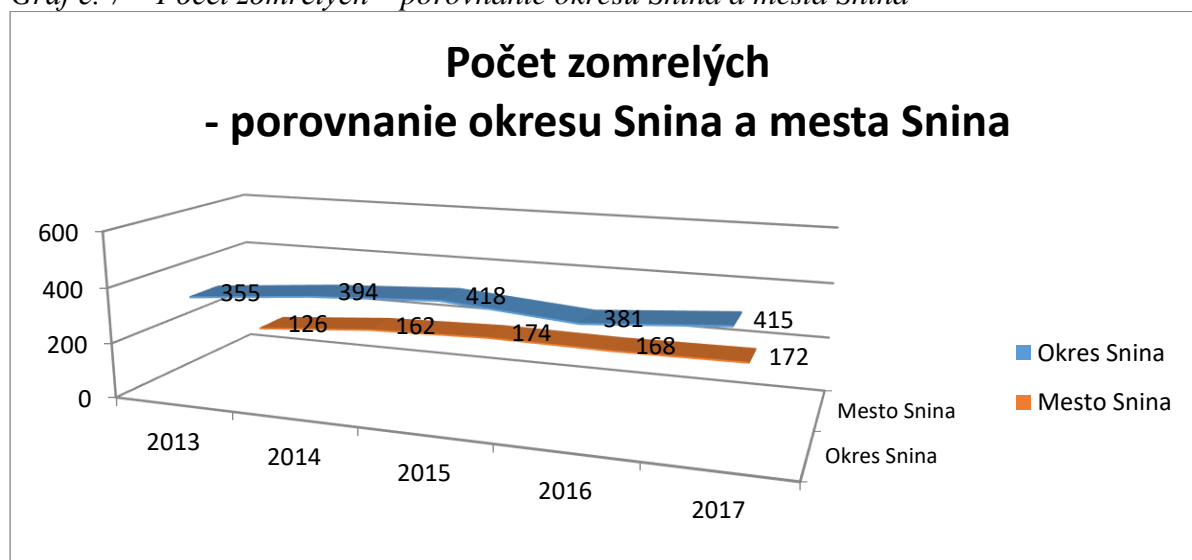
rokov. V oboch prípadoch v okrese Snina aj v meste Snina sa počet zomrelých zvyšuje. Zvyšujúca sa úmrtnosť obyvateľstva je zapríčinená nárastom nových civilizačných ochorení, ktoré sú dôsledkom uponáhľanej, neistej doby. Na jednotlivcov sú kladené vysoké nároky a požiadavky zo strany spoločnosti a často strácajú sociálne istoty, ktoré by im mala poskytnúť stabilná práca a dostatočný príjem.

Tabuľka č.6 – Počet zomretých

Ukazovateľ	Počet zomretých				
Okres Snina					
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Muži	186	218	207	197	203
Ženy	169	176	211	184	212
Spolu	355	394	418	381	415
Mesto Snina					
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Muži	80	93	96	95	89
Ženy	46	69	78	73	83
Spolu	126	162	174	168	172

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf č. 7 – Počet zomrelých – porovnanie okresu Snina a mesta Snina

6.7 Seniori v meste

Špecifická pozornosť v procese komunitného plánovania sociálnych služieb v meste Snina bola venovaná kategórii seniorov, nakoľko v oblasti poskytovania sociálnych služieb sú seniori jednou z nosných cieľových skupín.

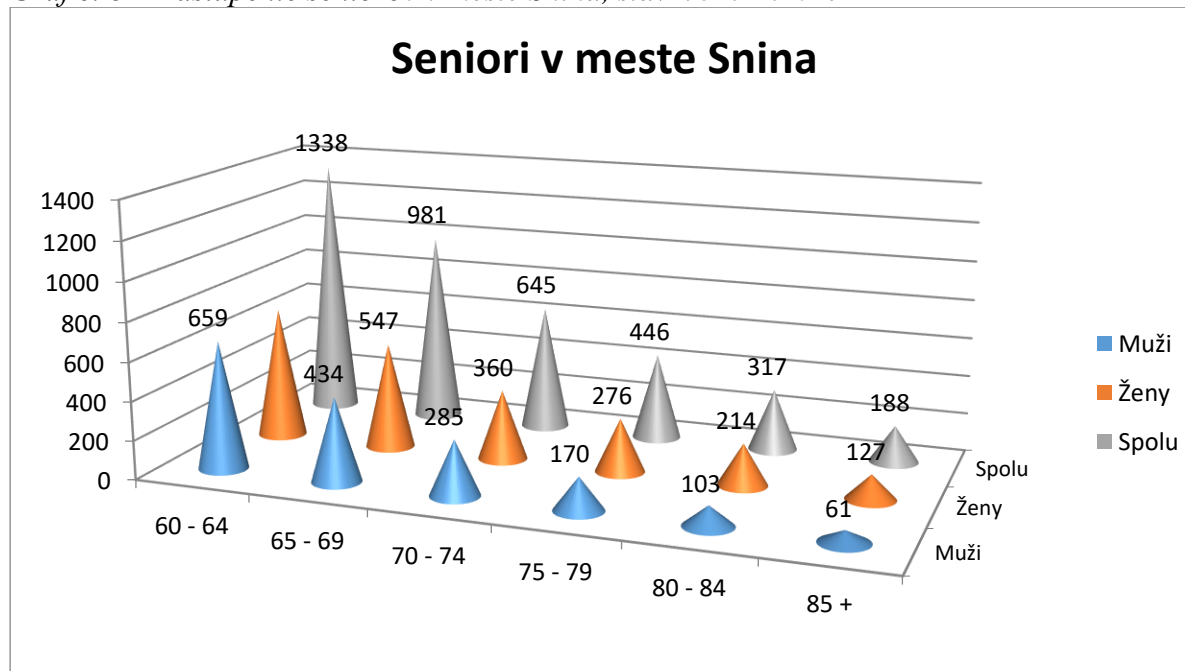
Nižšie uvedená tabuľka č. 7 a grafy č. 8 a č.9 poskytujú pohľad na kategóriu seniorov v členení podľa výšky vekových kategórií. Podiel seniorov v meste Snina na celkovom počte občanov k 31.12.2017 predstavuje celkom 19,7 %.Z hľadiska percentuálneho zastúpenia prevažuje zastúpenie žien (56 %) oproti mužom (44 %) z celkového počtu seniorov.

Tabuľka č.7 – Seniori v meste

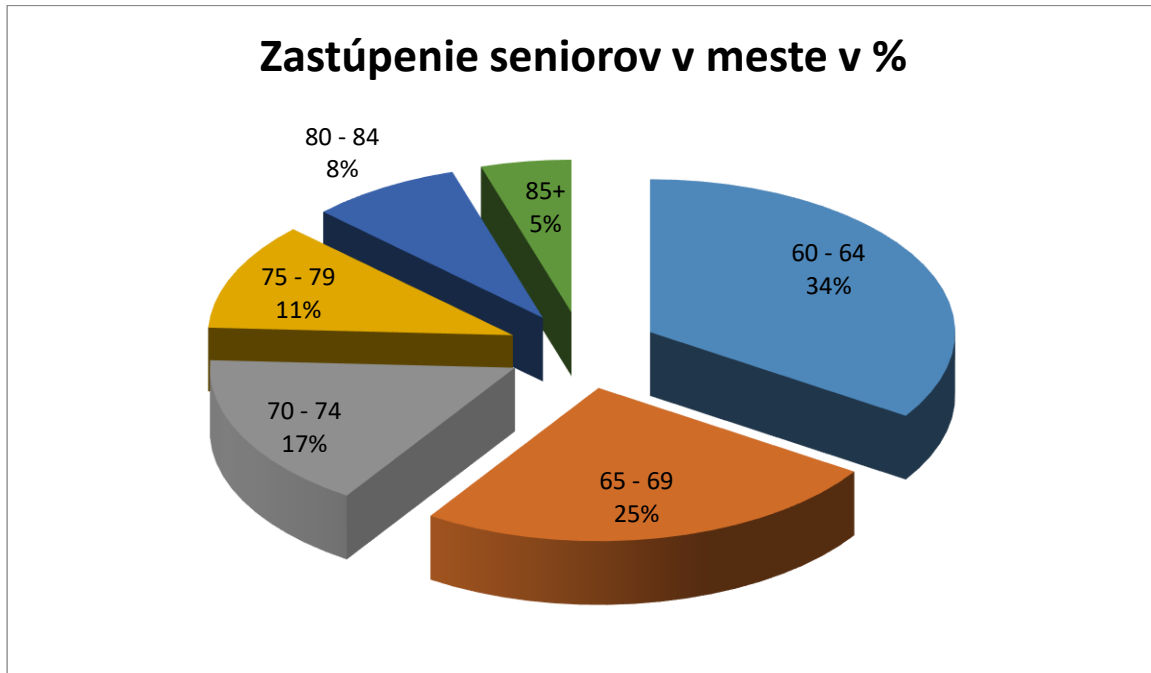
Celkový počet obyvateľov	Muži	Ženy	Spolu
		9 734	10 121
Seniori	Muži	Ženy	Spolu
60 – 64	659	679	1 338
65 – 69	434	547	981
70 – 74	285	360	645
75 – 79	170	276	446
80 – 84	103	214	317
85 +	61	127	188
Seniori spolu	1 712	2 203	3 915

Zdroj: MsÚ

Graf č. 8 - Zastúpenie seniorov v meste Snina, stav k 31.12.2017

Graf č. 9 - Zastúpenie seniorov v meste Snina v %, stav k 31.12.2017

Z grafu č. 9 je evidentné, že z percentuálneho hľadiska má najpočetnejšie zastúpenie kategória seniorov vo veku 60 - 64 rokov – 34% spolu s kategóriou seniorov vo veku 65 – 69 rokov – 25%. Ide o skupinu občanov, ktorí vo veľkej väčšine prípadov nemajú vážnejšie zdravotné obmedzenia a je predpoklad, že budú preferovať aktívny a spoločenský život.

Na druhej strane treba prihliadať na skupinu seniorov nad 70 rokov, kde sa naopak môžu objaviť zdravotné problémy alebo obmedzenia. Z hľadiska percentuálneho zastúpenia seniori 70 - 74 rokov - 17% spolu s kategóriou seniorov 75 - 79 rokov – 11% spolu predstavujú 28% z celkového počtu seniorov, čo nie je zanedbateľné číslo.

Z dlhodobého hľadiska došlo v meste Snina k **nárastu** počtu občanov v **poproduktívnom veku** oproti dlhodobému priemeru o 294,4 osôb. Populácia obyvateľov dlhodobo starne, toto je celoeurópsky trend a preto je potrebné tejto skutočnosti prispôsobiť aj plánovanie sociálnych služieb v meste Snina.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov v seniorskom veku

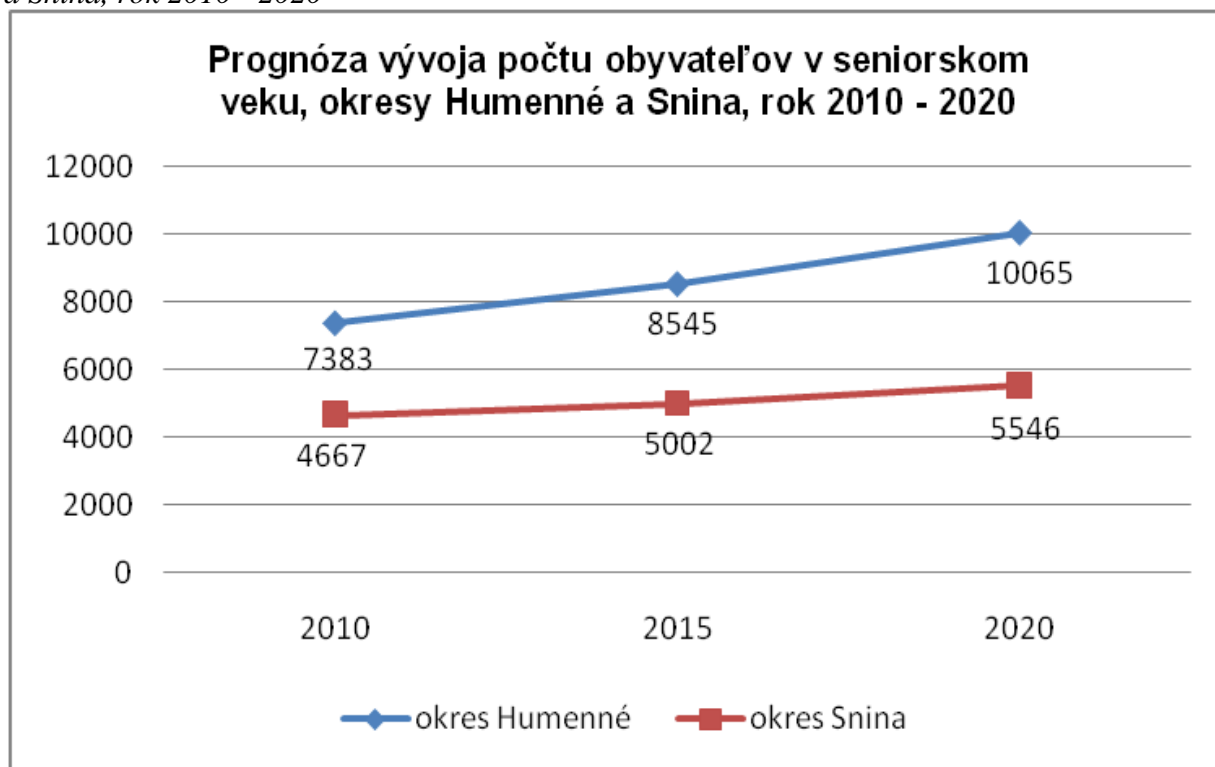
Pre ďalšie plánovanie sociálnych služieb je dôležité poznať prognózu vývoja obyvateľov v seniorskom veku niekoľko rokov dopredu, aby sme mohli plánovať opatrenia pre túto cieľovú skupinu. Seniori sú špecifickou sociálnou skupinou vyžadujúcou si komplexné a jedinečné opatrenia na zamedzenie vzniku ich sociálnej izolácie a zabránenie tomu, aby sa seniori ocitli v stave hmotnej núdze až biele. V tabuľke č. 8 sledujeme prognózu vývoja počtu obyvateľov v seniorskom veku (nad 65 rokov) pre okresy Snina a Humenné a Prešovský kraj. Z tabuľky je zrejmé, že obyvateľstvo v priebehu rokov 2010, 2015 a 2020 má stúpajúcu tendenciu, preto je nevyhnuté danej situácii prispôsobiť štruktúru, rozsah a kapacitu sociálnych služieb aj v meste Snina. Na dokreslenie údaje uvádzame aj v grafe č. 10.

Tabuľka č.8 – Prognóza vývoja počtu obyvateľov v seniorskom veku (nad 65 rokov) pre okresy Snina a Humenné a Prešovský kraj

Prognóza vývoja počtu obyvateľov v seniorskom veku (nad 65 rokov)			
Rok	2010	2015	2020
Okres Snina	4 667	5 002	5 546
Okres Humenné	7 383	8 545	10 065
Prešovský kraj	87 078	98 512	116 193

Zdroj: Výskumné demografické centrum

Graf č.10 – Prognóza vývoja počtu obyvateľov v seniorskom veku v okresoch Humenné a Snina, rok 2010 - 2020

7 SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ V MESTE SNINA

Hlavnou úlohou sociálnej starostlivosti, z hľadiska jej celospoločenského charakteru, je pomoc pri uspokojovaní objektívne uznaných potrieb ako jednotlivca, tak aj rodiny, skupiny či komunity. Sociálna starostlivosť, vrátane sociálnej pomoci ako vyjadrenia konkrétnej intervencie, sa realizuje na podklade platnej legislatívy prostredníctvom inštitúcií vytvárajúcich sociálnu sieť. Medzi hlavné nástroje patria sociálne služby, štátne sociálne dávky, peňažné dávky na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, dávky v nezamestnanosti, dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi. Cieľovú skupinu je možné na základe znevýhodnenia a zvýšeného rizika sociálnej exklúzie rozdeliť do troch základných skupín, a to:

- nezamestnaní (najmä dlhodobo nezamestnaní s kumuláciou rizikových faktorov ako je nízky či vysoký vek, nízka úroveň vzdelania, sociálna marginalizácia z hľadiska príslušnosti k sociálnej skupine a pod.),
- starší občania a občania s ťažkým zdravotným postihnutím,
- mnohopočetné rodiny, resp. neúplné rodiny a deti zo znevýhodneného sociálneho a rodinného prostredia.

Prioritou pri práci s týmito skupinami občanov je eliminácia znevýhodnení vzniknutých v dôsledku nepriaznivých sociálnych udalostí a snaha o vytvorenie podmienok na ich aktívnej a rovnoprávnej účasti na ekonomickom i sociálnom živote spoločnosti.

SWOT analýza „Sociálna starostlivosť“

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">- dostatočný potenciál absolventov sociálnej práce v meste- nové pracovné príležitosti v oblasti sociálnych služieb- kvalita poskytovaných sociálnych služieb- kvalifikovaný výkon sociálnej práce pri výkone individuálnej, skupinovej i komunitnej sociálnej práce- kvalita poskytovaného sociálneho poradenstva- plné využitie potenciálu uchádzačov o zamestnanie v rámci menších obecných služieb pri zveľaďovaní mesta- flexibilný prístup k riešeniu sociálnych problémov- dobrá spolupráca a komunikácia medzi inštitúciami štátnej správy a samosprávou- dobré skúsenosti s projektovaním a využívaním dostupných finančných prostriedkov	<ul style="list-style-type: none">- nedostatok zariadení sociálnych služieb- nízky záujem podnikateľov zamestnávať občanov s ŤZP- nízka miera komunitného plánovania sociálnych služieb- zaužívané stereotypy pri posudzovaní sociálnej situácie klienta- nedostatočný záujem rodiny o pomoc pri riešení sociálnej a krízovej situácie- nedostatočné finančné ohodnotenie zamestnancov sociálnych služieb- vysoký počet dysfunkčných rodín v dôsledku rôznych sociálno-patologických javov (nezamestnanosť, chudoba, nízke mzdové ohodnotenie, mobilita za prácou a pod.)- zvyšovanie počtu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a sociálnu intervenciu- nízke právne vedomie občanov mesta

PRÍLEŽITOSTI	RIZIKÁ
<ul style="list-style-type: none"> - integrácia sociálne znevýhodnených občanov do spoločnosti - eliminácia sociálnej exklúzie - tvorba pracovných príležitostí v sociálnych službách - využitie odborného potenciálu absolventov sociálnej práce a ďalších odborných profesií - zvyšovanie životnej úrovne občanov odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby - rozvoj nových progresívnych foriem sociálnych služieb - tvorba sociálnych a komunitných programov 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov na financovanie sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a sociálnych programov - negatívny demografický vývoj a starnutie obyvateľstva - technické bariéry poskytovania sociálnych služieb - znižovanie rozsahu sociálnych služieb v dôsledku legislatívnych zmien - zvyšovanie sociálnej exklúzie a chudoby v regióne v dôsledku nízkej vzdelanostnej úrovne, nedostatku pracovných miest a rozširovania sociálno-patologických javov - vysoké úhrady za poskytované sociálne služby

7.1 Sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

Sociálnu službu definuje zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) ako odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zosúladovanie rodinného života a pracovného života.

Každý občan má v zmysle § 6 ods. 2 zákona o sociálnych službách právo:

- a) na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti,
- b) na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná.

Mesto Snina v rozsahu svojej pôsobnosti prostredníctvom oddelenia sociálnych vecí a rodiny zabezpečuje dostupnosť sociálnych služieb pre občanov, ktorí sú na ne odkázaní, pričom majú právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách. Druh, forma a rozsah poskytovania sociálnej služby sa určuje podľa

nepriaznivej sociálnej situácie a pri opatrovateľskej službe aj podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby.

Pôsobnosť mesta pri poskytovaní sociálnych služieb je podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) nasledovná:

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o
 1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
 4. povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 13,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
 1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
 3. opatrovateľskej služby,
 4. prepravnej služby,
 5. odľahčovacej služby,
 6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,
 7. terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
 1. o poskytovaní sociálnej služby,
 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladat' a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) môže poskytnúť finančný príspevok podľa § 78a ods. 8 písm. a) a § 78aa ods. 5 na základe písomnej zmluvy podľa osobitného predpisu a kontroluje hospodárenie s ním,
- l) poskytuje podľa § 75 ods. 1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 6 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie,
- q) vedie evidenciu
 1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 2. rozhodnutí podľa písmena c),
 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- s) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- t) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu,
- u) môže poveriť právnickú osobu, ktorá zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena d),
- v) vydáva písomné vyjadrenie podľa § 83 ods. 8.

V tabuľke č. 9 uvádzame prehľad sociálnych služieb poskytovaných v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Snina podľa zákona o sociálnych službách:

Tabuľka č. 9 – Sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Snina

Doba existencie	Názov / oblasť pôsobnosti	Sídlo	Forma poskytovanej sociálnej služby	Kapacita
Január 2003	Opatrovateľská služba	Mestský úrad v Snine	terénna	neobmedzená, podľa potreby
Január 2005	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	MŠ na ulici Budovateľskej v Snine	ambulantná, terénna	60 klientov
Február 2010	Denné centrum	Centrum voľného času, 1. mája 2533/12, Snina	ambulantná	25 klientov
Február 2010	Denné centrum	Základná škola Budovateľská 1992/9, Snina	ambulantná	30 klientov
Január 2015	Zariadenie pre seniorov – Domov pokojnej staroby	Námestie Božieho milosrdenstva 2726/2, Snina	pobytová celoročná	64 miest
Január 2015	Jedáleň pri zariadení pre seniorov – Domov pokojnej staroby	Námestie Božieho milosrdenstva 2726/2, Snina	ambulantná, terénna	neobmedzená, podľa potreby

Január 2024	Zariadenie opatrovateľskej služby- Družba	Námestie Božieho milosrdenstva 2845/1, Snina	pobytová celoročná	10 miest
Január 2024	Denný stacionár	Námestie Božieho milosrdenstva 2845/1, Snina	ambulantná	20 miest
Január 2024	Prepravná služba	Prešovský kraj	terénna	neobmedzená, podľa potreby

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb PSK a Mestský úrad Snina

V meste Snina každoročne pribúda množstvo starších ľudí, najmä v kombinácii s osamelosťou alebo zdravotným hendikepom. K 31.12.2017 žije v meste Snina 3 915 seniorov, čo z celkového počtu obyvateľov mesta (k 31.12.2017 – 19 855) tvorilo 19,7 %. Oproti roku 2013 došlo k navýšeniu počtu seniorov v meste Snina o 738 seniorov. Spoločenské snahy smerujú k deinštitucionalizácii sociálnych služieb s preferenciou terénnych sociálnych služieb, teda poskytovania sociálnych služieb v prirodzenom (domácom) prostredí občana, pred umiestnením v pobytovom zariadení (napr. zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, domov sociálnej starostlivosti a pod.).

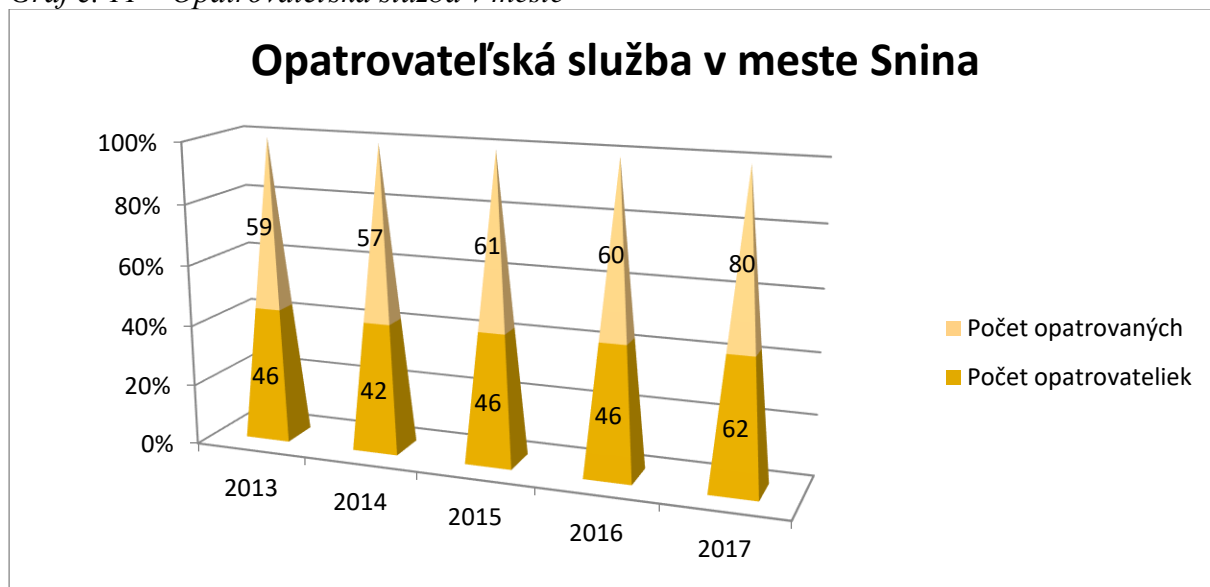
K najvyužívanejším terénnym sociálnym službám patrí opatrovateľská služba (§ 41 zákona o sociálnych službách), ktorej pôsobnosť v zmysle § 2 písm. d) zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky prešla od 01.01.2003 pod samosprávu. Opatrovateľská služba v meste Snina je poskytovaná tým občanom, ktorí sú pre svoj nepriaznivý zdravotný stav odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby. Podmienky poskytovania opatrovateľskej služby sú stanovené vo **Všeobecne záväznom nariadení mesta Snina č. 124/2014 o opatrovateľskej službe**. Opatrovateľská služba sa poskytuje opatrovaným v pracovných dňoch v čase od 07.30 hod. do 15.30 hod. prostredníctvom opatrovateľiek, s ktorými mesto Snina uzatvára pracovnú zmluvu. Úhrada za opatrovateľskú službu je stanovená vo výške 0,50 € za jednu hodinu, pričom celková výška úhrady za opatrovateľskú službu za kalendárny mesiac predstavuje násobok sumy za opatrovateľskú službu za jednu hodinu a počtu hodín poskytovanej opatrovateľskej služby v danom mesiaci. **K 31.12.2017 mesto Snina zamestnáva 62 opatrovateľiek, ktoré sa denne starajú o 80 opatrovaných (viď tabuľka č. 10 a graf č. 11)**. Z hľadiska starnutia populácie sa tieto počty postupne zvyšujú (napr. k 31.12.2013 bola opatrovateľská služba poskytovaná 59 opatrovaným prostredníctvom 46 opatrovateľiek). Z grafu a tabuľky je zrejmé, že počet opatrovaných a opatrovateľiek sa dramaticky zvýšil v roku 2017, z čoho vyplýva, že seniori odkázaní na pomoc, chcú zotrvať v domácom prostredí čo najdlhšie, pokiaľ je to možné. Mesto Snina sa preto snaží vytvárať podmienky poskytovania tejto sociálnej služby na primeranej a kvalitnej úrovni.

Tabuľka č.10 – Opatrovateľská služba

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Počet opatrovateľiek	46	42	46	46	62
Počet opatrovaných	59	57	61	60	80

Zdroj: Mestský úrad Snina

Graf č. 11 – Opatrovateľská služba v meste

V mnohých prípadoch starší alebo zdravotne hendikepovaní občania dávajú prednosť, resp. sú rôznymi nepriaznivými okolnosťami donútení riešiť svoju situáciu v bytových zariadeniach. Do roku 2012 v meste Snina neexistovalo zariadenie sociálnych služieb. Vo februári 2012 svoje služby začal poskytovať neverejný poskytovateľ (Gabriela n. o.) vytvorením zariadenia pre seniorov, domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia. So zámerom rozšírenia ponuky sociálnych služieb mesto Snina začalo v januári 2012 s výstavbou vlastného **Zariadenia pre seniorov - Domov pokojnej staroby**. Finančné prostriedky na jeho výstavbu mesto získalo zo zdrojov EÚ prostredníctvom Regionálneho operačného programu, Prioritná os 2 - Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, Opatrenie 2.1. Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately. Celkové náklady projektu predstavujú 1 716 707,- Eur, pričom oprávnené náklady sú vo výške 1 243 828,- Eur, z toho nenávratný finančný príspevok z eurofondov (vrátane štátneho rozpočtu) predstavuje sumu 1 181 636,- Eur, t. j. 95 % z celkových oprávnených výdavkov.

Celková kapacita objektu je **64 miest**, z toho 10 % pre imobilných. Termínom začatia poskytovania sociálnych služieb v tomto zariadení bol **07.01.2015**. Vzhľadom na čerpanie prostriedkov z eurofondov zároveň pre mesto Snina vyplýva záväzok prevádzkovať uvedené zariadenie po dobu minimálne päť rokov. Podmienky poskytovania sociálnej služby v zariadení pre seniorov Domov pokojnej staroby upravuje VZN č. 173/2023.

Potreba vzniku nových zariadení sociálnych služieb je zrejماً vzhľadom na skutočnosť, že v poslednom období dochádza k nárastu fyzických osôb, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a nespĺňajú podmienky v iných typoch sociálnych zariadení, napr. z dôvodu, že nedovršili dôchodkový vek, čo je hlavným kritériom pre účely umiestnenia v zariadení pre seniorov, ktoré má mesto Snina registrované.

S touto myšlienkou sa mesto Snina úspešne zapojilo do projektu **“Zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár”** ktorý bol financovaný z Integrovaného regionálneho operačného programu. Hlavným cieľom projektu bola rekonštrukcia nevyužívaného objektu na účely poskytovania komunitnej starostlivosti prostredníctvom zariadenia opatrovateľskej služby a denného stacionára. Mesto Snina získalo z grantu finančné zdroje v sume 752 235,78 EUR, pričom spolufinancovanie zo strany mesta bolo 37 611,79 EUR.

Stavebné práce na zariadení opatrovateľskej služby a dennom stacionári boli ukončené v lete 2023. V mesiaci august 2023 prebehla úspešná registrácia týchto sociálnych služieb a prví prijímatelia do týchto nových druhov zariadení nastúpili v mesiaci január 2024. Podmienky poskytovania pobytových a ambulantných sociálnych služieb upravuje VZN mesta Snina č. 173/2023.

Kapacita zariadení je nasledujúca:

- zariadenie opatrovateľskej služby 10 prijímateľov,
- denný stacionár 20 prijímateľov.

Za účelom zvýšenia kvality a dostupnosti sociálnych služieb bolo z vyššie menovaného projektu „Zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár“ obstarané aj špeciálne vozidlo slúžiace na prepravu osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, s nepriaznivým zdravotným stavom alebo s obmedzenou schopnosťou pohybu a to v rámci **prepravnej služby**, ktorá bola zaregistrovaná k januáru 2024. Podmienky poskytovania prepravnej služby upravuje VZN mesta Snina č. 175/2023.

Zariadenie pre seniorov – Domov pokojnej staroby v Snine

V rámci pomoci mnohopočetným rodinám a v záujme zvyšovania pôrodnosti, a tým aj stavu obyvateľstva, mesto Snina v súlade so Všeobecne záväzným nariadením mesta Snina č. 85/2007 poskytuje občanom s trvalým pobytom v meste Snina **jednorazový finančný príspevok pri narodení tretieho a ďalšieho dieťaťa** vo výške 165,97 €. Nepriaznivá sociálna situácia v meste spôsobuje znižovanie pôrodnosti, najmä pri rozširovaní rodiny o tretie a ďalšie dieťa, čo je zrejmé aj z nasledujúceho prehľadu.

Tabuľka č. 11: Prehľad jednorazových finančných príspevkov pri narodení tretieho a ďalšieho dieťaťa

Rok	Počet narodených tretích a ďalších detí	Počet poskytnutých príspevkov (po splnení podmienok)	Vyplatená suma v €
2013	29	15	2 489,55
2014	32	15	2 489,55
2015	39	21	3 485,37
2016	24	12	1 825,67
2017	23	15	2 489,55

Zdroj: oddelenie sociálnych vecí a rodiny MsÚ Snina

Mesto Snina v zmysle § 28 zákona o sociálnych službách prevádzkuje tiež **Nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu** (ďalej len NSSDR), ktoré bolo zriadené v roku 2005 v priestoroch Materskej školy na Budovateľskej ulici. Rôzne aktivity a práce v záujmových krúžkoch v NSSDR prebiehajú od pondelka do piatka. Cieľovou skupinou sú deti a mládež, ktorých rodičia sa nachádzajú v hmotnej núdzi a ktoré majú znížený prah v akejkoľvek oblasti (správanie, vedomosti, zručnosti, motorika a pod.). Denná návštevnosť je zhruba 20 – 30 detí. Výsledky práce s deťmi sa odzrkadľujú v podobe rôznych ocenení z oblasti výtvarnej výchovy, divadla, tanca a ďalších kultúrnych i duchovných aktivít.

V NSSDR sú zamestnané:

- jedna zamestnankyňa mesta Snina z marginalizovanej rómskej komunity,
- tri zamestnankyne (odborný garant, odborný pracovník a pracovník) v rámci Národného projektu „Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni“, kde sú všetky náklady (CCP, stravné, cestovné, kancelárske potreby, administratíva a transfer na materiál pre prácu s cieľovou skupinou) uhrádzané z IA MPSVaR SR.

Celkový počet klientov NSSDR bol v roku 2017 - 205.

NSSDR realizuje tieto činnosti:

- *sociálne poradenstvo* – týka sa hlavne problémov dospelých klientov a ich detí s dodržiavaním hygieny a s tým súvisiacim šírením infekčných ochorení (svrab) a vši,
- *predškolský klub* – pre rómske deti, u ktorých sa podporuje rozvoj jemnej motoriky, sociálnych zručností, hygienických návykov, či komunikačných kompetencií,
- *doučovanie* – v zameraní napr. na matematiku, slovenský jazyk, zemepis,
- *hudobno-dramatický krúžok* – nácvik divadla,
- *kreatívna aktivita* (tzv. šikovniček) – prebiehajú tu remeselné, umelecké činnosti a ručné práce (napr. šitie a háčkovanie),
- *počítačový krúžok*,
- *výtvarné činnosti* – kreslenie, maľovanie, vystrihovanie, modelovanie,
- *nízkoprahový klub* – organizujú sa tu spoločenské, pohybové a iné hry,

- *preventívne aktivity* – zamerané na tému zdravia a prevenciu vzniku a šírenia rôznych ochorení,
- *sociálna rehabilitácia*,
- *klub matiek*.

V oblasti sociálnej starostlivosti za osobitnú zmienku stojí aj marginalizovaná rómska komunita v meste Snina, keďže Rómovia ako národ bez vlastného ohraničeného územia sú súčasťou mnohých majoritných spoločností aj na území Slovenska. Toto etnikum sa vyznačuje mnohými odlišnosťami a špecifikami, v dôsledku ktorých sú často vytláčaní na okraj spoločnosti a označovaní za marginalizovanú skupinu. Odlišnosti rómskeho etnika, ktoré sa prejavujú ako v celkovom spôsobe života, tak aj v kultúre, v hodnotovej orientácii alebo vo vzťahu k materiálnym statkom, sú v značnej miere predmetom sociálneho napätia zo strany majority. Rozšíreným fenoménom je u nich vysoká miera nezamestnanosti a jej medzigeneračný prenos v spojení s vysokou mierou sociálnej odkázanosti, nízkou vzdelanostnou úrovňou, zlou zdravotnou situáciou, nevyhovujúcimi hygienickými podmienkami, zlými podmienkami bývania, a teda celkovými životnými podmienkami, v ktorých žijú.

V meste Snina sú Rómovia koncentrovaní v dvoch najväčších komunitách, a to v lokalite „Kostrubáň“ a na sídlisku I, v menšom počte sú rozptýlení medzi majoritné obyvateľstvo mesta. Na základe tzv. pripísanej etnicity je odhadovaný celkový počet Rómov v meste Snina 1 300. Približne 90 % z nich je nezamestnaných. Väčšina z nich svoju nepriaznivú sociálnu situáciu rieši účasťou na menších obecných službách, resp. účasťou na aktívnej činnosti. Zamestnanosť rómskej komunity je na pomerne nízkej úrovni, Rómovia sa zväčša uplatňujú v oblasti stavebníctva, v drevospracujúcom priemysle, príp. v oblasti technických služieb pre obyvateľov mesta.

Pomoc rómskym komunitám poskytujú terénne sociálne pracovníčky a terénne pracovníčky – od roku 2004 v rámci Programu podpory rozvoja komunitnej sociálnej práce v obciach. Od 01.10.2010 do 30.09.2012 v rámci projektu CESTA NÁDEJE, od 01.10.2012 v rámci Národného projektu „Terénnej sociálnej práce v obciach“ a od 01.02.2016 do 30.06.2019 v rámci Národného projektu „Terénnej sociálnej práce v obciach I“. Obidva NP sú podporované Implementačnou agentúrou MPSVaR SR. Terénna sociálna práca je zameraná na marginalizované komunity s cieľom zlepšiť životné podmienky osôb ohrozených sociálnym vylúčením prostredníctvom rozvoja terénnej sociálnej práce. Medzi hlavné aktivity projektu patrí obnova a získavanie pracovných návykov znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, poskytovanie poradenstva vo všetkých oblastiach života, prevencia sociálno-patologických javov, sociálna mobilita klienta a sprevádzanie klientov do zdravotníckych zariadení a verejnoprávnych inštitúcií.

Mnohí z Rómov sa nachádzajú v nepriaznivej sociálnej situácii a poberajú dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi. Vzhľadom na skutočnosť, že niektorí z nich uvedenú dávku nevyužívajú na účely, na ktorý sa poskytuje, t. j. nehradia z nej výdavky na zabezpečenie základných životných podmienok (výživa, oblečenie, bývanie a ostatné osobné potreby) pre svoju rodinu, mesto Snina bolo určené ako osobitný príjemca týchto dávok v zmysle ustanovenia § 23 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom, pracovisko Snina mesačne zasiela na účet Mestského úradu v Snine pre týchto občanov dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi. Mestský úrad vykoná zrážku poplatkov spojených s užívaním bytov, nedoplatkov, ktoré má daná osoba voči mestu a iným právnickým osobám. Zvyšok dávky vyplatí

v hotovosti v pokladni alebo vecnou formou prostredníctvom sociálnych kupónov. K 31.12.2017 bol **Mestský úrad v Snine osobitným príjemcom dávok v hmotnej núdzi a príspevkov k dávkam v hmotnej núdzi** v prípade 48 rómskych rodín.

Inštitút osobitného príjemcu mesto Snina plní aj v prípade prídavkov na deti vyplácaných niektorým rómskym rodinám. V zmysle zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov ÚPSVaR rozhodne o určení osobitného príjemcu prídavku a príplatku k prídavku, ak

- z písomného oznámenia riaditeľa školy vyplynie, že oprávnená osoba nedbá o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky nezaopatreného dieťaťa,
- zistí, že oprávnená osoba nevyužíva prídavok a príplatok k prídavku na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa,
- podľa oznámenia príslušného orgánu maloleté dieťa spáchalo priestupok,
- bolo nezaopatrenému dieťaťu alebo rodičovi nezaopatreného dieťaťa uložené výchovné opatrenie.

Mesto Snina plnilo funkciu osobitného príjemcu prídavkov na deti k 31.12.2017 u 8 rómskych rodín. Prídavky na deti boli ich zákonným zástupcom poskytované vo vecnej forme prostredníctvom sociálnych kupónov.

Potrebnú sociálnu pomoc občanom mesto Snina realizuje aj prostredníctvom poskytovania **jednorazovej dávky** podľa § 17 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a tiež poskytovaním **nevyhnutnej okamžitej pomoci občanovi v náhlej núdzi** v nadväznosti na § 3 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Konkrétne podmienky poskytovania uvedených príspevkov upravuje Všeobecne záväzné nariadenie mesta Snina č. 123/2014 o nakladaní s finančnými prostriedkami v sociálnej oblasti. Od novembra 2012 mesto Snina pristúpilo k úprave predchádzajúceho všeobecne záväzného nariadenia za účelom sprísnenia podmienok poskytovania jednorazovej dávky v hmotnej núdzi, čo sa odzrkadlilo na znížení počtu žiadateľov i vyplatenej sumy (viď tabuľka č. 12). Prijatie nového VZN začiatkom roka 2014 vplynulo a priori zo zmeny legislatívy, pretože od 1. januára 2014 je účinný nový zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Tabuľka č. 12: Vývoj počtu žiadostí a vyplatená suma jednorazových dávok v hmotnej núdzi a nevyhnutnej okamžitej pomoci občanovi v náhlej núdzi

Rok	Jednorazové dávky v hmotnej núdzi			Nevyhnutná okamžitá pomoc		
	Počet žiadostí	Počet priznaných	Vyplatená suma v €	Počet žiadostí	Počet priznaných	Vyplatená suma v €
2013	72	59	1 861,00	12	12	2 630,00
2014	49	42	1 450,00	15	15	3 241,80
2015	46	34	1 440,00	22	21	3 570,00
2016	35	28	1 140,00	29	22	3 445,00
2017	27	22	825,00	12	9	1 790,00

Zdroj: oddelenie sociálnych vecí a rodiny MsÚ Snina

7.2 Ďalšie sociálne služby a mimovládne organizácie v meste

Na území mesta Snina sú aj ďalší verejní poskytovatelia sociálnych služieb. Prehľad ďalších poskytovateľov sociálnych služieb v meste Snina uvádzame v tabuľke č. 13.

Tabuľka č.13 – Sociálne služby a mimovládne organizácie v meste

Typ služby	Poznámka
Slovenský zväz zdravotne postihnutých, Okresná rada	Občania so všetkými druhmi zdravotných postihnutí (TP,VP,SP,ZP).
Animoterapeuticko jazdecké centrum Snina	Dôchodcovia, nezamestnaní, občania s telesným postihnutím, občania s mentálnym postihnutím, občania s autizmom, bývalí odchovanci detského domova, deti z problémových rodín, deti s poruchami správania.
Nadácia ProFutura	Nezamestnaní, osamelí rodičia s maloletými deťmi, občania v sociálnej núdzi, občania s telesným postihnutím.
Združenie Rómov pod Vihorlatom	Nezamestnaní, osamelí rodičia s maloletými deťmi, občania v sociálnej núdzi, občania s telesným postihnutím, občania po výkone trestu, občania bez prístrešia, deti z problémových rodín a deti s poruchami správania.
Centrum pedagogicko-psychologických poradenských služieb	Osamelí rodičia s maloletými deťmi, občania s telesným postihnutím, občania so zmyslovým postihnutím, občania s mentálnym postihnutím, občania s duševnou chorobou, občania s autizmom, chronicky chorí občania, obeť domáceho násillia, deti z problémových rodín, deti s poruchami správania. PPP je školské zariadenie, ktoré svoje služby poskytuje deťom a mládeži od predškolského veku až po ukončenie prípravy na povolanie.
Občianske združenie Bocianie deti	Občania v sociálnej núdzi, občania s mentálnym postihnutím, bývalí odchovanci detského domova, deti z problémových rodín, deti s poruchami správania.
Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Humenné, detašované pracovisko Snina	Štátna správa v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti a plnenie úloh podľa osobitných predpisov.
Slovenský Červený kríž	Útulok, zariadenie núdzového bývania, zariadenie podporovaného bývania, opatrovateľská služba, jedáleň.
Komunita sestier Božského Vykupiteľa	Strava, poradenstvo, duchovná pomoc, hry s deťmi.
Cirkevné centrum voľné času	Ide o školské zariadenie a základným cieľom je pomoc rodičom pri ľudskej a občianskej výchove ich detí prostredníctvom záujmových útvarov.
Centrum voľného času	Ide o školské zariadenie a základným cieľom je pomoc rodičom pri ľudskej a občianskej výchove ich detí prostredníctvom záujmových útvarov.

Informačné centrum mladých	Práca s deťmi a mládežou, neformálne vzdelávanie, voľno-časové aktivity.
Detský domov Snina	Výchova a starostlivosť o deti – dočasne nahradiť deťom ich prirodzené rodinné prostredie.
Centrum sociálnych služieb Zátisie	Poskytovanie sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách – zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, služba včasnej intervencie, rehabilitačné stredisko, podpora samostatného bývania a špecializované sociálne poradenstvo.
Gabriela n. o.	Zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, prepravná služba.
Arcidiecézna charita Košice	Denný stacionár, opatrovateľská služba v rámci národného projektu „Podpora opatrovateľskej služby“

Zdroj: oddelenie sociálnych vecí a rodiny MsÚ Snina

Ťažko zdravotne postihnutí majú možnosť prostredníctvom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny získať príspevky v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. Vzhľadom na to, že jeden ťažko zdravotne postihnutý občan môže byť poberateľom viacerých príspevkov, ukazovateľ počtu poberateľov nie je možné považovať za počet občanov s ťažkým zdravotným postihnutím.

Pomerne využívaným príspevkom je príspevok na opatrovanie, prostredníctvom ktorého je občanovi poskytovaná rodinným príslušníkom starostlivosť v domácom rodinnom prostredí. V tabuľke č. 14 je uvedený prehľad príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v okrese Snina. Údaje za okres sú zaznamenané len do roku 2012, údaje za rok 2013 nie je možné uviesť za okres Snina, nakoľko ÚPSVaR už takéto štatistiky za posledný rok nevedie. Údaje za rok 2013 sú len za mesto Snina.

Tabuľka č. 14: Peňažné príspevky na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v okrese Snina. Rok 2013 údaje za mesto Snina.

Peňažný príspevok na	2010		2011		2012		2013	
	PMP	ČFP	PMP	ČFP	PMP	ČFP	PMP	ČFP
Osobnú asistenciu	95	245 000	91	307 290	96	389 000	76	270 629,60
Kúpu pomôcky	35	19 000	50	23 000	25	15 000	18	3553,22
Výcvik používania pomôcky					3	1 500		
Opravu pomôcky							3	195,33
Kúpu zdvihacieho zariadenia	3	27 000	5	37 000	5	41 000	1	5940
Kúpu osobného motorového vozidla	13	87 000	12	73 000	12	75 000	5	34 853,64
Prepravu	1	1 100	1	1 100	0	0		

Úpravu bytu	27	56 025	16	40 000	15	41 000	12	3109,82
Úpravu rodinného domu	62	110 000	64	120 000	65	130 000	9	16 459,47
Úpravu garáže							2	2746,35
Kompenzáciu zvýšených výdavkov	2 980	756 000	3 121	735 000	3 215	880 000	16 729	92 902,65
Opatrovanie	215	807 000	240	837 000	255	824 000	269	411 309,78

PMP – priemerný mesačný počet poberateľov
ČFP – čerpanie finančných prostriedkov za rok v €
Zdroj: ÚPSVaR Humenné, pracovisko Snina

Do roku 2012 v meste Snina neexistovalo zariadenie sociálnych služieb. Vo februári 2012 svoje služby začal poskytovať neverejný poskytovateľ **Gabriela n. o.** vytvorením zariadenia pre seniorov, domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia. Kapacita zariadenia k 01.02.2012 bola: 6 miest v domove sociálnych služieb, 24 miest v zariadení pre seniorov a 3 miesta v špecializovanom zariadení. Na základe záujmu o umiestnenie do tohto zariadenia a v súvislosti s dokončením stavebných úprav na druhom poschodí sa kapacita zariadenia zvýšila od 14.08.2013, a to konkrétne v zariadení pre seniorov na 42 miest. Služby tohto zariadenia v roku 2013 využilo 15 občanov mesta Snina.

Na území mesta Snina pôsobí **Centrum sociálnych služieb Zátiešie** (ďalej len „CSS“), ktoré je právnickou osobou zriadenou Prešovským samosprávnym krajom, zapísanou do registra poskytovateľov sociálnych služieb ako poskytovateľ sociálnej služby podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. CSS poskytuje sociálnu službu v meste Snina v rehabilitačnom stredisku v zmysle zákona o sociálnych službách a zabezpečuje vykonávanie opatrení podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V **rehabilitačnom stredisku** poskytuje CSS sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách, fyzickej osobe, ktorá je slabozraká a fyzickej osobe, ktorá je nepočujúca, alebo ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť. Rehabilitačné stredisko zabezpečuje sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia alebo nepriaznivého zdravotného stavu. Ide o koedukačné zariadenie s kapacitou 18 miest. Poskytuje ambulatnú sociálnu službu, vykonáva odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti, zabezpečuje vykonávanie týchto činností a utvára podmienky na ich vykonávanie v rozsahu ustanovenom zákonom o sociálnych službách. V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného sociálneho poradenstva, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, stravovanie, upratovanie, zabezpečuje sa záujmová činnosť a pracovná terapia.

Krízové stredisko má kapacitu 16 miest, z toho ambulatná forma 6 miest, pobytová forma 10 miest. Krízové stredisko vykonáva sociálnu prácu, odbornú diagnostiku, pomoc na zvládnutie krízy, výchovu, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, liečebno-výchovnú starostlivosť, psychologickú starostlivosť, špeciálno-pedagogickú starostlivosť. Utvára

podmienky na prípravu stravy, záujmovú činnosť a kultúrnu činnosť, zabezpečuje stravovanie, zdravotnú starostlivosť, vzdelávanie a prípravu na povolanie, psychologickú starostlivosť, poskytuje bývanie, obslužné činnosť a osobné vybavenie. Opatrenia sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately sa vykonávajú pre dieťa, plnoletú fyzickú osobu, rodinu, skupinu a komunitu najmä prostredníctvom sociálnej práce, metódami, technikami a postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji sociálno-patologických javov v spoločnosti. Cieľovou skupinou krízového strediska sú deti, rodina alebo plnoleté fyzické osoby, ktoré sa nachádzajú v krízovej životnej situácii, resp. u ktorých sa vyskytujú poruchy správania, výchovné problémy, vzťahové problémy, agresivita, priestupky, výtržníctvo, záškoláctvo, závislosť, krádeže, lúpeže, zneužívanie, zanedbávanie alebo iné sociálno-patologické javy. Účelom krízového strediska je predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine, ochrana práv a právom chránených záujmov detí, predchádzanie prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu detí a zamedzenie nárastu sociálno-patologických javov. Odborní zamestnanci krízového strediska podporujú osobnostný rast dieťaťa, preferujú prácu v tíme, spolupracujú s orgánmi sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, so zákonným zástupcom dieťaťa, mestom, školou, políciou a inými orgánmi štátnej správy, poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a inými špecializovanými zariadeniami.

Od januára 2014 zriadila v meste Snina Arcidiecézna charita Košice **Denný stacionár** s kapacitou 20 miest (nielen pre občanov mesta, ale aj z okolitých obcí), spočiatku pre seniorov, neskôr, na základe požiadaviek verejnosti, rozšírili registráciu aj na mladšie vekové kategórie (pri nezmenenej kapacite). Denný stacionár tak navštevujú nielen seniori, ale aj mladí ľudia prevažne s Downovým syndrómom. V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa (§ 40 zákona o sociálnych službách). Mestský úrad v Snina, oddelenie sociálnych vecí a rodiny od začiatku roka 2014 vystavilo 14 rozhodnutí o odkázanosti na túto sociálnu službu. Okrem toho sa charita zapojila aj do národného projektu (Implementačná agentúra pre Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia – IA ZaSI) „**Podpora opatrovateľskej služby**“, kde k 1.12.2014 bolo v meste Snina vytvorených 9 pracovných miest pre opatrovateľky.

7.3 Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

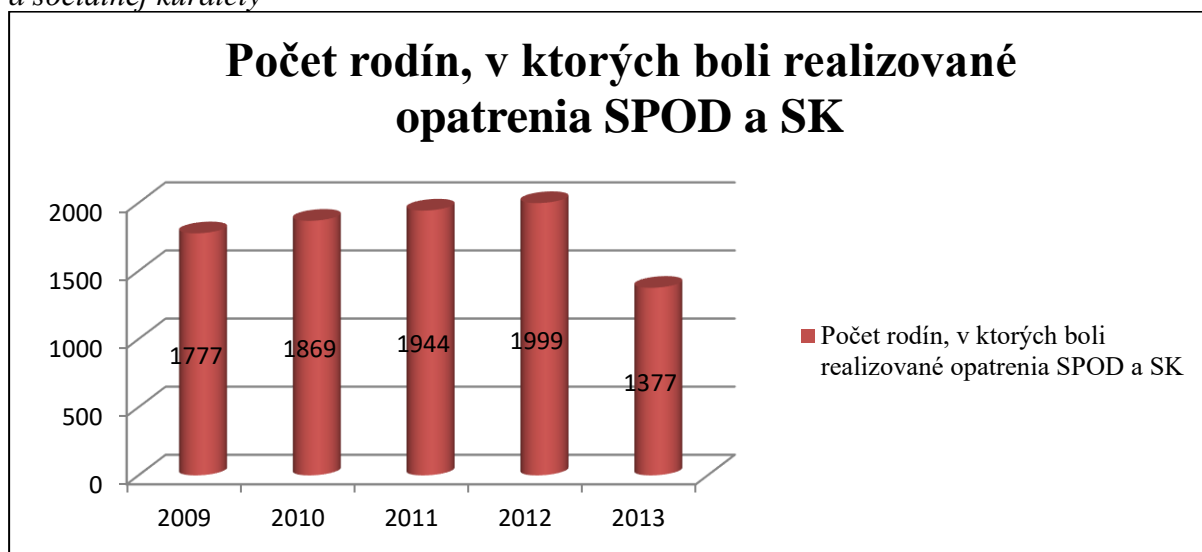
Počet rodín, v ktorých boli vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately znázorňuje tabuľka č. 15 a graf č. 12. Tieto rodiny sú klientmi sociálnej práce a je nutné u nich realizovať opatrenia smerujúce k náprave a k zamedzeniu prehlbovania patologického stavu v rodine. V okrese Snina od roku 2009 stúpal počet rodín, v ktorých bolo nutné realizovať opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v roku 2013 sa tento stav výrazne zmenil a počet rodín klesol.

Tabuľka č. 15 – Počet rodín, v ktorých boli vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Počet rodín v ktorých boli vykonávané opatrenia SPOD a SK					
Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet rodín	1 777	1 869	1 944	1 999	1 377

Zdroj: UPSVaR Humenné, detašované pracovisko Snina

Graf č. 12 – Počet rodín v ktorých boli vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

7.4 Financovanie sociálnych služieb a sociálnej pomoci

Celkový rozpočet mesta je tvorený z:

- **podielu na dani z príjmov fyzických osôb** - z výnosu tejto dane mesto musí zabezpečiť financovanie originálnych kompetencií presunutých z orgánov štátnej správy na mesto v rámci decentralizácie verejnej správy na úseku školstva, opatrovateľskej služby, financovania neštátnych školských zariadení a základných umeleckých škôl.
- **dane z nehnuteľností** - člení sa na daň z pozemkov, z bytov, daň zo stavieb a nebytových priestorov. Pre vyrubenie dane je rozhodujúci stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia. Na zmeny skutočností rozhodujúcich pre daňovú povinnosť, ktoré nastanú v priebehu zdaňovacieho obdobia sa neprihliada, ak zákon neustanovuje inak. Predpis daní nadväzuje na platné VZN o miestnych daniach a poplatku na území mesta Snina č. 117/2012.
- **dane za špecifické služby** - sú to príjmy z daní za psa, nevýherné hracie prístroje, za predajné automaty, za ubytovanie, za užívanie verejného priestranstva, za poplatky za komunálny a drobný stavebný odpad a za uloženie odpadu na skládku.
- **príjmy z vlastníctva majetku** - sú to príjmy z prenájmu hnutel'ného a nehnuteľného majetku mesta a jeho rozpočtových organizácií a z prenajatých pozemkov mesta.
- **správne poplatky, pokuty a penále, poplatky a platby za služby, poplatky za znečistenie ovzdušia, úroky, ostatné príjmy z výťažkov lotérii a hier, bežné granty a transfery.**

Rozpočet mesta Snina schvaľuje Mestské zastupiteľstvo jednak ako rozpočet na celý rok a jednak ako programový rozpočet mesta Snina na roky 2015 – 2017.

Financovanie sociálnych služieb v meste je pomerne citlivou záležitosťou. Z celkového rozpočtu mesta sú finančné prostriedky každoročne vyčleňované aj na sociálnu oblasť. Percento vyčlenených finančných prostriedkov sa pohybuje za obdobie piatich rokov na úrovni 6,5 až 8 %. V roku 2014 to bolo výrazne viac až 11,24 %. Mesto Snina prispieva na sociálnu oblasť a snaží sa riešiť sociálne problémy svojich občanov aktívne. Mesto Snina nevie vyčíslíť výšku získaných prostriedkov z grantov a dotácií za sledované obdobie.

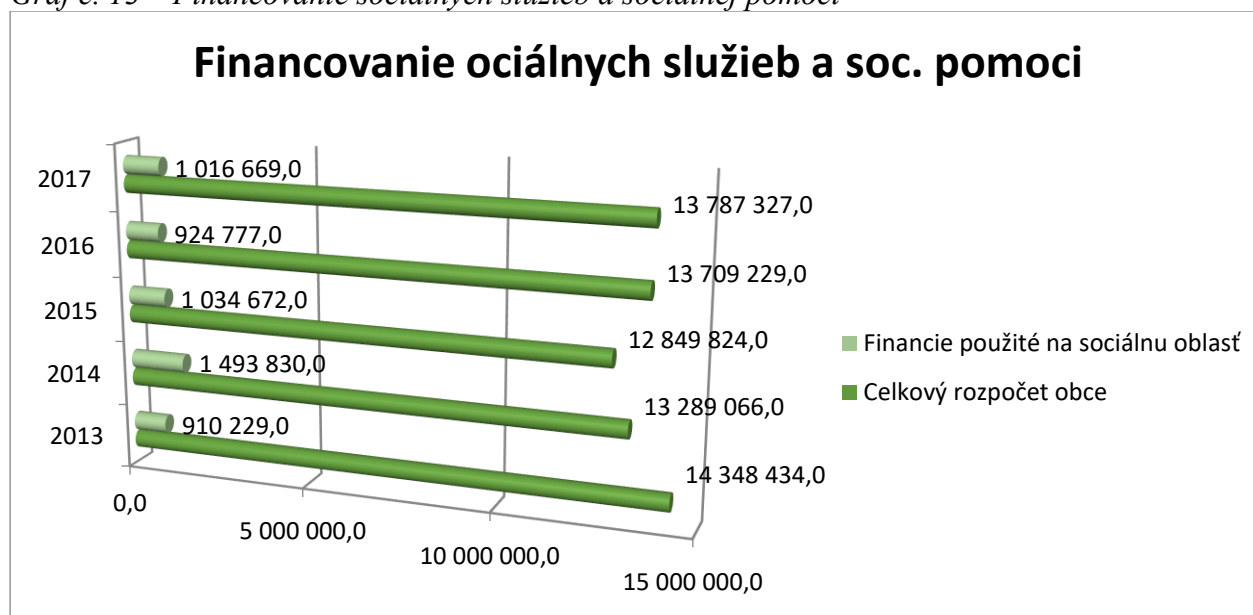
Rozpočet mesta a financovanie sociálnych služieb v meste Snina od roku 2013 je podrobne znázornený v tabuľke č. 16 a grafe č. 13.

Tabuľka č.16 – Financovanie sociálnych služieb a sociálnej pomoci

Rok	Celkový rozpočet mesta v EUR	Rozpočet mesta na sociálnu oblasť	Podiel v %	Granty a dotácie v EUR
Rok 2013	14 348 434	910 229	6,34	Nedá sa vyčleniť
Rok 2014	13 289 066	1 493 830	11,24	Nedá sa vyčleniť
Rok 2015	12 849 824	1 034 672	8,05	Nedá sa vyčleniť
Rok 2016	13 709 229	924 777	6,75	Nedá sa vyčleniť
Rok 2017	13 787 327	1 016 669	7,37	Nedá sa vyčleniť

Zdroj: MsÚ

Graf č. 13 – Financovanie sociálnych služieb a sociálnej pomoci

7.5 Služby a inštitúcie v meste

Mesto Snina celoročne ponúka bohaté možnosti spoločenského, kultúrneho a športového vyžitia. Na športové aktivity slúži **športová hala** a **mestský štadión**. Svoju činnosť tu vyvíja 15 športových klubov. V meste sú verejne prístupné tenisové kurty, basketbalové ihriská, fitnesscentrá, hipocvičisko.

V meste sa nachádzajú dva domy kultúry – **Mestský dom kultúry** (spravuje ho Mestský úrad Snina) a **Dom kultúry Starina** (spravuje ho Združenie vyst'ahovalcov zo

Stariny). Pôsobí tu štrnásť kultúrnych telies, ktorých činnosť je zameraná na slovenský, rusínsky a rómsky folklór, dychovú hudbu a moderný tanec.

Obľúbeným navštevovaným miestom v Snine je **Galéria Andrej Smolák**. Galéria organizuje výstavy slovenských i zahraničných umelcov. Od roku 1993 organizuje medzinárodné výtvarné festivaly a v r. 2002 začala budovať galériu monumentálnej sochárskej tvorby.

V roku 2013 bol verejnosti sprístupnený zrekonštruovaný **Klasicistický kaštieľ** z roku 1781, ktorý sa stal najvýraznejšou kultúrnou a historickou pamiatkou mesta. Na nádvorí kaštieľa sa nachádza socha Herkula z roku 1841. Kaštieľ v súčasnosti ponúka svoje priestory verejnosti v Muzeálnom oddelení, v Galerijnom oddelení a v spoločenskej sále kaštieľa. V kaštieli sa môžu realizovať kultúrno-výchovne aktivity, do priestorov kaštieľa bola presťahovaná aj mestská knižnica.

Rekreačná oblasť Sninské rybníky sa nachádza približne 3 km od Sniny v doline Bystrého potoka. Pôvodne vznikla pre rozvoj rybárstva, neskôr sa stala známou najmä vďaka prírodným kúpaliskám. Okrem možnosti športového rybolovu (rybník Mlynisko) ponúka výborné možnosti pre pešiu turistiku. Novinkou je biokúpalisko, ktoré bolo v roku 2010 prestavané z pôvodných 3 kúpalísk. Filtrácia vody prebieha v biologickej zóne prostredníctvom vodných rastlín. Prírodný kúpací biotop je rozčlenený na tri časti - priestor pre malé deti (hĺbka do 0,4 m), časť pre neplavcov (hĺbka 1,1 - 1,5 m) a plavecká časť (hĺbka do 3,5 m). Plavecká časť je od neplaveckej oddelená múrom. Areál kúpaliska skrášľuje fontána s umelým potôčikom. V areáli kúpaliska sa nachádza moderné detské ihrisko z drevených prvkov, exteriérové fitness zariadenia, tenisové a multifunkčné ihrisko. Samozrejmosťou je možnosť požičania ležadla.

Samozrejmosťou sú ubytovacie a stravovacie zariadenia rôznej kvality a vybavenosti, ktoré sa nachádzajú nielen v meste, ale aj v jeho okolí.

V meste sa pravidelne konajú rôzne kultúrne a spoločenské podujatia. Z tých najvýznamnejších spomenieme **Dni mesta Snina**, ktoré sú spojené s **Medzinárodným výtvarným festivalom** (Galéria Andrej Smolák), **Sninské divadelné revy**, **Deň tanca**, **Folklór fest** (festival ľudového umenia), **Rock pod kameňom** (festival populárnej hudby), **Ternipen** (rómsky festival), **Stretnutie rodákov** (vysídlených z oblasti vodárenskej nádrže Starina) a **Festival duchovnej piesne**. Veľký záujem je o **mestské trhy**, ktoré samospráva organizuje trikrát ročne. Sú spojené s množstvom kultúrnych podujatí. Tradíciu má v meste i podujatie **Človek, pes a kôň**, ktoré je každoročne stretnutím milovníkov prírody a zvierat.

V súlade s vládnym programom ESO – Efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa zahájil **Okresný úrad Snina** (ďalej OU) poskytovanie služieb pre občanov, klientov v novootvorených priestoroch **klientskeho centra** v budove OÚ na Ul. partizánskej 1057 v Snine. V klientskom centre nájdeme:

- Supervízor, podateľňa, osvedčovanie listín a overovanie podpisov
- Odbor živnostenského podnikania
- Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Pozemkový a lesný odbor
- Odbor starostlivosti o životné prostredie
- Pokladňa
- Katastrálny odbor

Cieľom klientskeho centra je zabezpečiť kvalitu, transparentnosť a dostupnosť verejnej správy pre občana.

Na území mesta Snina pôsobia ďalšie inštitúcie, poskytujúce služby všetkým občanom. Ich prehľad uvádzame v tabuľke č. 17.

Tabuľka č.17 – Inštitúcie v meste

Typ služby	Poznámka
Obvodné oddelenie policajného zboru	Študentská 1450/13, 069 01 Snina Tel. č. 057/ 7623 333
Slovenská pošta	Študentská 1442, 069 01 Snina Komenského 2661, 069 01 Snina
Mestská polícia	Strojárska 2060, 069 01 Snina Tel. č. 057/ 756 18 12
Mestské kultúrne a osvetové stredisko	Strojárska 2060/95, 069 01 Snina Tel. č. 0915 934 361, 057/762 3635
Colný úrad	Partizánska 1057, 069 01 Snina Tel. č. 057/7625167, 0908 767 653
Daňový úrad	Vihorlatská 1991, 069 50 Snina Tel. č. 057/48 73 202
Sociálna poisťovňa	Budovateľská 2204, 069 01 Snina Tel. č. 057/786 02 11
Turisticko informačná kancelária pri CA UNITUR v Snine	Strojárska 102, 069 01 Snina Tel. č. 421 57/ 16 186, 421 57 768 5735
Kino Centrum	Strojárska 2060/95, 069 01 Snina Tel. č. 057/762 28 87
Galéria Andrej Smolák	Námestie centrum, 069 01 Snina Tel. č. 057/762 43 48
Materské centrum Anjelik	1. mája 882/17, Snina, www.mcanjelik.estranky.sk
Materské centrum Budíček	Pri MŠ Budovateľská 2205/12, Snina, www.msbudovatelaska-snina.estranky.sk/stranka/materske-centrum-budicek
Mestská knižnica Snina	Kpt. Nálepku 71, 069 01 Snina, v Kaštieli
Centrum voľného času	Kukučínova 2544/7, 069 01 Snina Tel. č. 057/ 7622 418, 0918 538 641

Cirkevné centrum voľného času	Námestie Jána Pavla II. 2059, 069 01 Snina Tel. č. 057/ 7621 555
Bytové družstvo Snina	Budovateľská 2204, 069 01 Snina Tel. č. 057 / 7622 181
Verejnoprospešné služby Snina	Budovateľská 2202/10, 069 01 Snina Tel. č. 057/ 7622 594
Slovenský červený kríž	1. mája 882/17, 069 01 Snina Tel. č. 057/765 90 98, 0903 558 946
Rímskokatolícky farský úrad povýšenia svätého kríža	Námestie Jána Pavla II. 854, 069 01 Snina Tel. č. 057/762 22 34, 0918 601 051
Rímskokatolícky farský úrad Božieho milosrdenstva v Snine	Námestie Božieho milosrdenstva 2845/14, 069 01 Snina Tel. č. 057/758 37 50, 0907/411015
Okresný úrad, Klientske centrum Snina (komplexnejšie vybavenie agendy na jednom mieste)	Partizánska 1057, 069 01 Snina
Úrad práce soc. vecí a rodiny Humenné, pracovisko Snina	Budovateľská 2204/11, 069 01 Snina Tel. č. 057/ 2441 999

Zdroj: www.snina.virtualne.sk

7.6 Analýza poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Snina

Sociálne služby na území mesta Snina sú poskytované verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb v zmysle zákona o sociálnych službách.

Sociálna služba môže byť poskytovaná ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava. Ambulantná forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie. Terénna forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí.

Pobytová forma sociálnej služby v zariadení sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba. V zmysle zákona o sociálnych službách má poskytovanie sociálnych služieb v prirodzenom prostredí klienta prednosť pred pobytovou formou. Z uvedeného dôvodu sa kládie a aj v budúcnosti bude klásť dôraz na rozvoj ambulantných a terénnych sociálnych služieb, čo je aj v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na obdobie rokov 2021 – 2030.

V tejto časti uvádzame zoznam poskytovateľov sociálnych služieb pôsobiacich na území mesta Snina uvedených v Registri poskytovateľov sociálnych služieb na webovej stránke Prešovského samosprávneho kraja ako aj v informačnom systéme sociálnych služieb

(IS SOS). Zoznam je aktualizovaný k dátumu 31.1.2024. Rozdelenie poskytovateľov je podľa druhov sociálnych služieb v zmysle zákona o sociálnej pomoci.

Sociálne služby podľa druhu sú:

- sociálne služby krízovej intervencie,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií,
- podporné služby

Sociálne služby možno účelne a vhodne spájať. Prehľad sociálnych služieb podľa ich druhu prinášame v nasledujúcich tabuľkových častiach.

Sociálne služby krízovej intervencie podľa § 24 až § 29 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Poskytovateľ	Druh sociálnej služby	Adresa prevádzky	Cieľová skupina	Forma sociálnej služby	Kapacita	Verejný/neverejný poskytovateľ
Slovenský Červený kríž, Územný spolok Snina IČO: 36152005	Útulok	Dom Humanity SČK, 1. mája 882/17, Snina	FO podľa § 26	Pobytová	10	Neverejný poskytovateľ
Mesto Snina IČO: 00323560	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Materská škola Snina, Budovateľská 2205/12, Snina	Deti, mládež a rodina podľa § 28, FO v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. b) a jej rodina	Ambulantná, terénna	30	Verejný poskytovateľ
Slovenský Červený kríž, Územný spolok Snina IČO: 36152005	Zariadenie núdzového bývania	Dom Humanity SČK, 1. mája 882/17, Snina	Matky s deťmi podľa § 29	Pobytová	15	Neverejný poskytovateľ

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb PSK, IS SOS

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi podľa § 31 až § 33 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Poskytovateľ	Druh sociálnej služby	Adresa prevádzky	Cieľová skupina	Forma sociálnej služby	Kapacita	Verejný/neverejný poskytovateľ
Centrum sociálnych služieb Zátiašie IČO: 00695432	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	Československej armády 1594/5, Snina	Maloleté nezaopatrené dieťa podľa § 32	Pobytová celoročná	2	Verejný poskytovateľ, PO zriadená VÚC
Centrum sociálnych služieb Zátiašie IČO: 00695432	Služba včasnej intervencie	Československej armády 1594/5, Snina	Deti do 7-ich rokov ich veku, ak je ich vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a ich rodina	Ambulantná, terénna	5	Verejný poskytovateľ, PO zriadená VÚC
Gaštanový koník, O.Z. IČO: 42422213	Služba včasnej intervencie	1. mája 2533/12, Snina	Deti do 7-ich rokov ich veku, ak je ich vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a ich rodina	Ambulantná, terénna	5	Neverejný poskytovateľ

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb PSK, IS SOS

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku § 34 až § 47 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Poskytovateľ	Druh sociálnej služby	Adresa prevádzky	Cieľová skupina	Forma sociálnej služby	Kapacita	Verejný/neverejný poskytovateľ
Slovenský Červený kríž, Územný spolok Snina IČO: 36152005	Zariadenie podporovaného bývania	Dom Humanity SČK, 1. mája 882/17, Snina	FO podľa § 34	Pobytová celoročná	10	Neverejný poskytovateľ

Centrum sociálnych služieb Zátišie IČO: 00695432	Zariadenie podporovaného bývania	Československej armády 1594/5, Snina	FO podľa § 34	Pobytová celoročná	6	Verejný poskytovateľ, PO zriadená VÚC
Mesto Snina IČO: 00323560	Zariadenie pre seniorov – Domov pokojnej staroby	Námestie Božieho milosrdenstva 2726/2, Snina	FO podľa § 35	Pobytová celoročná	64	Verejný poskytovateľ
Gabriela n. o. IČO: 37886983	Zariadenie pre seniorov	Československej armády 1601, Snina	FO podľa § 35	Pobytová celoročná	42	Neverejný poskytovateľ
Mesto Snina IČO: 00323560	Zariadenie opatrovateľskej služby- Družba	Námestie Božieho milosrdenstva 2845/1, Snina	FO podľa § 36	Pobytová celoročná	10	Verejný poskytovateľ
Centrum sociálnych služieb Zátišie IČO: 00695432	Rehabilitačné stredisko	Československej armády 1594/5, Snina	Deti a plnoleté FO podľa § 37	Ambulantná	12	Verejný poskytovateľ, PO zriadená VÚC
Gabriela n. o. IČO: 37886983	Domov sociálnych služieb	Československej armády 1601, Snina	FO podľa § 38	Pobytová celoročná	2	Neverejný poskytovateľ
Arcidiecézna charita Košice IČO: 35514027	Domov sociálnych služieb	Jána Bottu 142, Snina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom podľa § 38	Ambulantná	18	Neverejný poskytovateľ
Gabriela n. o. IČO: 37886983	Špecializované zariadenie	Československej armády 1601, Snina	FO podľa § 39 so zdravotným postihnutím Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba, demencie rôzneho typu etiológie	Pobytová celoročná	7	Neverejný poskytovateľ
Mesto Snina IČO: 00323560	Denný stacionár	Námestie Božieho milosrdenstva 2845/1, Snina	FO podľa § 40	Ambulantná	20	Verejný poskytovateľ
Gabriela n. o. IČO: 37886983	Denný stacionár	Československej armády 1601, Snina	FO podľa § 40	Ambulantná	10	Neverejný poskytovateľ
Arcidiecézna charita Košice IČO: 35514027	Denný stacionár	Námestie Jána Pavla II. 2059/2, Snina	Seniori, zdravotne postihnutí občania podľa § 40	Ambulantná	21	Neverejný poskytovateľ
Arcidiecézna	Denný stacionár	Jána Bottu 142,	Zdravotne	Ambulantná	2	Neverejný

charita Košice IČO: 35514027		Snina	postihnutí občania podľa § 40	á		poskytovateľ
Mesto Snina IČO: 00323560	Opatrovateľská služba	Mesto Snina	FO podľa § 41	Terénna	-	Verejný poskytovateľ
Mesto Snina IČO: 00323560	Prepravná služba	Prešovský kraj, Okres Snina	FO s ŤZP alebo nepriaznivým zdravotným stavom podľa § 42	Terénna	-	Verejný poskytovateľ
Pokojný život n.o. IČO:5111530 1	Prepravná služba	Prešovský kraj, Okres Snina	FO s ŤZP alebo nepriaznivým zdravotným stavom podľa § 42	Terénna	-	Neverejný poskytovateľ
Gabriela n. o. IČO: 37886983	Prepravná služba	Okres Snina	FO s ŤZP alebo nepriaznivým zdravotným stavom podľa § 42	Terénna	-	Neverejný poskytovateľ
Slovenský Červený kríž, Územný spolok Snina IČO: 36152005	Prepravná služba	Okres Snina	FO s ŤZP alebo nepriaznivým zdravotným stavom podľa § 42	Terénna	-	Neverejný poskytovateľ

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb PSK, IS SOS

Podporné služby § 54 až § 60 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Poskytovateľ	Druh sociálnej služby	Adresa prevádzky	Cieľová skupina	Forma sociálnej služby	Kapacita	Verejný/neverejný poskytovateľ
Mesto Snina IČO: 00323560	Denné centrum	Základná škola, Budovateľská 1992/9, Snina	FO podľa § 56	Ambulantná	30	Verejný poskytovateľ
Mesto Snina IČO: 00323560	Denné centrum	1. mája 2533/12, Snina	FO podľa § 56	Ambulantná	25	Verejný poskytovateľ
Centrum sociálnych služieb Zátišie IČO: 00695432	Podpora samostatného bývania	Okres Snina	FO podľa § 57	Terénna	-	Verejný poskytovateľ, PO zriadená VÚC
Mesto Snina IČO: 00323560	Jedáleň	Zariadenie pre seniorov – Domov pokojnej staroby, Námestie Božieho milosrdenstva 2726/2, Snina	FO podľa § 58	Ambulantná, terénna	64	Verejný poskytovateľ

Slovenský Červený kríž, Územný spolok Snina IČO: 36152005	Jedáleň	Dom Humanity SČK, 1. mája 882/17, Snina	FO podľa § 58	Ambulantná, terénna	60	Neverejný poskytovateľ
--	---------	--	------------------	------------------------	----	---------------------------

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb PSK, IS SOS

Odborné činnosti podľa § 16 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Poskytovateľ	Druh sociálnej služby	Adresa prevádzky	Cieľová skupina	Forma sociálnej služby	Kapacita	Verejný/ neverejný poskytovateľ
Centrum sociálnych služieb Zátišie IČO: 00695432	Sociálne poradenstvo - špecializované	Československej armády 1594/5, Snina	Osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (zdravotné, telesné a duševné postihnutie) bez vekového obmedzenia, ich rodičia a rodinní príslušníci, deti a mládež marginalizovanej rómskej komunity a ich rodičia, prípadne ich rodinní príslušníci	Ambulantná	-	Verejný poskytovateľ, PO riadená VÚC
Fórum života, O.Z. IČO: 31815839	Sociálne poradenstvo - základné	Strojárska 524/6, Snina	Obete domáceho násillia alebo osoby ohrozené domácim násillím, predovšetkým matky s deťmi a osoby v krízovej životnej situácii, predovšetkým matky s deťmi	Ambulantná a terénna	-	Neverejný poskytovateľ
Gréckokatolícka charita Prešov IČO: 35514388	Sociálne poradenstvo - špecializované	Komenského 3192, Snina	Osoby závislé od alkoholu, cigariet, drog, nelátkových závislostí ako napr. patologické hráčstvo; osobám po výkone trestu	Ambulantná a terénna	-	Neverejný poskytovateľ

			alebo výkone väzby odňatia slobody, osobám bez domova, osobám so zdravotným postihnutím a seniorom			
--	--	--	---	--	--	--

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb PSK, IS SOS

Zariadenia zriadené v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o SPOD a SK

Poskytovateľ	Cieľová skupina	Adresa prevádzky	Kapacita
Centrum pre deti a rodiny Snina IČO: 00520608	Špecializovaná samostatná skupina pre deti s duševnou poruchou	Švermova 2693/32, Snina	8
	Samostatná skupina (integrovaná skupina pre deti s ľahšími stavmi duševnej poruchy)	SNP 35, Snina	8
	Samostatná skupina pre mladých dospelých	Palárikova 1603/2, Snina	4
	Špecializovaná samostatná skupina pre deti s duševnou poruchou	25. novembra 2299/8, Snina	6

Zdroj: Webová stránka - Centrum pre deti a rodiny Snina

Adresár poskytovateľov sociálnych služieb v členení na:

- Verejných poskytovateľov sociálnych služieb
- Neverejných poskytovateľov sociálnych služieb

Verejní poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Poskytovateľ	Druh sociálnej služby	Adresa prevádzky	Telefón	Mailová adresa	Webová stránka
Mesto Snina IČO: 00323560	Zariadenie pre seniorov – Domov pokojnej staroby	Námestie Božieho milosrdenstva 2726/2, Snina	057 756 1893 0915 394 234	monika.sivikova@snina.sk	www.snina.sk
	Zariadenie opatrovateľskej služby- Družba	Námestie Božieho milosrdenstva 2845/1, Snina	057 756 1893 0915 394 234	monika.sivikova@snina.sk	
	Denný stacionár	Námestie Božieho milosrdenstva 2845/1, Snina	057 756 1893 0915 394 234	monika.sivikova@snina.sk	
	Jedáleň	Námestie Božieho milosrdenstva 2726/2, Snina	057 756 1893 0905 535 692	monika.sivikova@snina.sk marta.jarolinova@snina.sk	
	Prepravná služba	Prešovský samosprávny kraj, Okres Snina	057 756 1893 0905 535 692	monika.sivikova@snina.sk	
	Opatrovateľská služba	Mesto Snina	057 756 1891 0918 953 500	eva.krivjancinova@snina.sk	
	Denné centrum	ZŠ Budovateľská 1992/9, Snina	057 756 1890 0915 964 165	zuzana.labunova@snina.sk	
	Denné centrum	1. mája 2533/12, Snina	057 756 1890 0915 964 165	zuzana.labunova@snina.sk	
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Budovateľská 2205/12, Snina	057 756 1890 0917 598 772	zuzana.labunova@snina.sk ivana.lechanova@snina.sk		
Centrum sociálnych služieb Zátisie IČO: 00695432	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	Československej armády 1594/5, Snina	057 762 2452 057 779 8139	riaditel@csszatisie.sk	www.csszatisie.sk
	Služba včasnej intervencie	Československej armády 1594/5, Snina			
	Rehabilitačné stredisko	Československej armády 1594/5, Snina			
	Podpora samostatného bývania	Okres Snina			
	Sociálne poradenstvo - špecializované	Československej armády 1594/5, Snina			
Zariadenie podporovaného bývania	Československej armády 1594/5, Snina				

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb PSK, IS SOS

Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Poskytovateľ	Druh sociálnej služby	Adresa prevádzky	Telefón	Mailová adresa	Webová stránka
Arcidiecézna charita Košice IČO: 35514027	Denný stacionár	Námestie Jána Pavla II. 2059/2, Snina	0903 982 907	stacionar.snina@charita-ke.sk	www.charita-ke.sk
	Denný stacionár	Jána Bottu 142, Snina	0911 680 197	stacionar.svstefana@charita-ke.sk	
	Domov sociálnych služieb	Jána Bottu 142, Snina	055 625 5317	adch-ke@charita-ke.sk	
Fórum života, O.Z IČO: 31815839	Sociálne poradenstvo základné	Strojárska 524/6, Snina	0903 982 977 0910 842 457	feminapo@forumzivota.sk	www.centrumfemina.sk
	Sociálne poradenstvo špecializované	Strojárska 524/6, Snina		feminasv@forumzivota.sk	
Gréckokatolícka charita Prešov IČO: 35514388	Sociálne poradenstvo špecializované	Komenského 3192, Snina	0909 250 517	sc.snina@gkcharita-po.sk	www.gkcharita-po.sk
Gaštanový koník, O.Z. IČO: 42422213	Služba včasnej intervencie	1.mája 2533/12, Snina	0908 996 406	jakarlova@gmail.com	www.gastanovykonik1.sk
Gabriela n. o. IČO: 37886983	Zariadenie pre seniorov	Československej armády 1601, Snina	0948 228 332 051 773 2500 0948 736 872 0948 169 753	gabriela@gabrielapo.sk	www.gabrielapo.sk
	Domov sociálnych služieb	Československej armády 1601, Snina			
	Špecializované zariadenie	Československej armády 1601, Snina			
	Denný stacionár	Československej armády 1601, Snina			
	Prepravná služba	Okres Snina			
Slovenský Červený kríž, Územný spolok Snina IČO: 36152005	Útulok	Dom Humanity SČK, 1. mája 882/17, Snina	057 765 9098 0903 558 946	sus.snina@redcross.sk	www.redcross.sk
	Zariadenie núdzového bývania	Dom Humanity SČK, 1. mája 882/17, Snina			
	Zariadenie podporovaného bývania	1. mája 882/17, Snina			

	Jedáleň	1. mája 882/17, Snina			
	Prepravná služba	Okres Snina			
Pokojný život, n.o. IČO: 51115301	Prepravná služba	Prešovský kraj- Okres Snina	0915 915 394	viera.pelova@gmail.com	-

Zdroj: Register poskytovateľov sociálnych služieb PSK, www.charita-ke.sk, IS SOS

Služba včasnej intervencie, 1. mája 2533/12, 069 01 Snina- OZ Gaštanový koník

Dňa 18. 12. 2019 bolo v meste Snina začaté poskytovanie sociálnej služby včasnej intervencie neverejným poskytovateľom ambulantnou a terénnou formou v zmysle § 33 zákona č. 448/2008 Z.z., o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Cieľovou skupinou je dieťa do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodina tohto dieťaťa.

7.7 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

V súčasnej dobe sú sociálne služby verejnými a neverejnými poskytovateľmi poskytované **107** prijímateľom s trvalým pobytom na území mesta Snina.

Poskytovateľ	Druh sociálnej služby	Počet prijímateľov
Verejný poskytovateľ na území mesta Snina	Zariadenie pre seniorov	31
Neverejný poskytovateľ na území mesta Snina		20
Neverejný poskytovateľ mimo územia mesta Snina		10
Neverejný poskytovateľ mimo územia mesta Snina	Zariadenie opatrovateľskej služby	3
Neverejný poskytovateľ mimo územia mesta Snina	Špecializované zariadenie	3
Neverejný poskytovateľ na území mesta Snina	Denný stacionár	40

Za posledné tri roky (2015 – 2018) mesto Snina zaznamenáva rapidný nárast požiadaviek ako na terénne sociálne služby poskytované formou opatrovateľskej služby, tak aj na umiestnenie do rôznych zariadení sociálnych služieb (najmä do zariadenia pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby a do špecializovaného zariadenia). Z toho vyplýva potreba budovania ďalších kapacít, ktoré by riešili požiadavky narastajúceho počtu prijímateľov sociálnych služieb.

8 ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ V MESTE SNINA

Zdravotnícka starostlivosť v meste Snina je poskytovaná v nemocnici s celookresnou pôsobnosťou a tiež prostredníctvom súkromných ambulancií.

SWOT analýza „Zdravníctvo“

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysoká odborná úroveň zdravotníckeho personálu - vyrovnané hospodárenie nemocnice - ukončený proces transformácie nemocnice - kompletná rekonštrukcia a zateplenie vonkajších budov nemocnice - prebiehajúce rekonštrukcie na jednotlivých oddeleniach nemocnice 	<ul style="list-style-type: none"> - v niektorých oblastiach ešte stále nedostatočná vybavenosť kvalitnou modernou zdravotníckou prístrojovou technikou - zastaralý vozový park dopravnej zdravotníckej služby - zvyšovanie počtu prestárleho obyvateľstva v spádovej oblasti nemocnice - zlá sociálno-ekonomická situácia obyvateľstva - nedostatočný objem objednaných výkonov zdravotnej starostlivosti zo strany zdravotných poisťovní - excentrická poloha nemocnice v spádovom území
PRÍLEŽITOSTI	RIZIKÁ
<ul style="list-style-type: none"> - rozšírenie poskytovania zdravotnej starostlivosti - vybavenie zdravotníckych zariadení kvalitnou a modernou technikou - vyšší štandard ubytovania pre pacientov - zvyšovanie odbornej úrovne zdravotníckeho personálu - rozširovanie siete odborných ambulancií - obnova a skvalitnenie vozového parku dopravnej zdravotnej služby - zdravotnícke zariadenie prvého kontaktu v pohraničnej oblasti pre personál colnej správy a tiež na ošetrovanie migrantov 	<ul style="list-style-type: none"> - redukcia zdravotníckej siete v procese transformácie zdravotníctva - odchod kvalifikovaného zdravotníckeho personálu do vyspelejších regiónov pri zhoršujúcej sa ekonomickej situácii v regióne

8.1 Vznik spoločnosti

Pôvodná Nemocnica s poliklinikou (ďalej len NsP) bola založená v roku 1963, v roku 2005 došlo k zmene právnej formy, príspevková organizácia Nemocnica s poliklinikou Snina, v zmysle ustanovení zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy bola zrušená a dňa 14. 04. 2005 bola zriadená obchodná spoločnosť - Nemocnica Snina, s. r. o. ako organizácia so samostatnou právnou subjektivitou s rovnakým cieľom zabezpečiť zdravotnú starostlivosť v Snine a tiež spádovej oblasti okresu Snina.

Nemocnica Snina, s. r. o. sídli a vykonáva činnosť v nemocničných priestoroch po zrušenej NsP, prenajatých od mesta Snina, ktoré mesto získalo prevodom z majetku štátu (MZ SR) v roku 2003. To sa týka aj energetických zdrojov a časti technického a prevádzkového zariadenia.

V súčasnosti má Nemocnica Snina k dispozícii 169 lôžok v členení: interné oddelenie - 57 + 3 JIS, detské oddelenie - 15, gynekologicko-pôrodnické oddelenie - 30, chirurgické oddelenie - 47 + 3 JIS, OAIM - 4, novorodenecké oddelenie - 10. Tiež už v súčasnosti sú zriadené dva stacionáre, a to interný a neurologický. Len počas roku 2012 vykázala Nemocnica Snina na uvedených oddeleniach 5 654 ukončených hospitalizácií. Samostatný vývoj počtu hospitalizovaných pacientov je uvedený v grafe č. 14.

Okrem toho sú významné aj služby poskytované nelôžkovými útvarmi, ktoré významne ovplyvňujú úroveň služieb a to: rádiológia, biochemické a hematologické laboratórium, fyziatria a rehabilitácia, funkčná diagnostika a lekárska služba prvej pomoci pre dospelých, ale aj detská.

Rozsah činnosti, zamestnanci a pracovnoprávne vzťahy boli dňom 01.01.2006 prevzaté Nemocnicou Snina, s.r.o. od zrušenej NsP Snina s výnimkou záchranej služby, ktorú získal iný prevádzkovateľ. V roku 2011 bola ukončená rozsiahla rekonštrukcia nemocničnej budovy, ako aj plná rekonštrukcia pracovne s komplexnou výmenou technického vybavenia vrátane vzduchotechniky, rekonštrukcia kuchyne, niektorých sociálnych zariadení, plošná výmena okien za plastové a úplné zateplenie obvodových múrov.

Technické vybavenie tvorili pri vzniku spoločnosti iba prístroje a zariadenia prenajaté od mesta, a to pôvodné, ktoré mesto získalo od štátu po bývalej NsP, väčšinou už odpísané. Tieto prístroje spoločnosť postupne obmieňa. Vybavenie Nemocnice Snina, s.r.o. bolo doplnené, podrobne viď tabuľka č. 18.

Tabuľka č. 18 – Postupné dovybavenie jednotlivých oddelení prístrojmi

Názov zdravotníckeho prístroja	Oddelenie
Pojazdný RDG Siremobil Compact L	Rádiológia
Kardiotokograf FC700 monitor	Gynekologicko-pôrodnické oddelenie
Modulárny monitor Smartising Compact	Chirurgia
Monitor vitálnych funkcií Delta	Oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny
Monitor vitálnych funkcií Delta	Oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny
Monitor vitálnych funkcií MEC-1200	Detské oddelenie
Laparoskopické nožnice 2x	Gynekologicko-pôrodnické odd., Chirurgia
Impulzná stojanová zväračka	Oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny
Bicykel ROTOPED Saturn	Fyziatrisko-rehabilitačné oddelenie

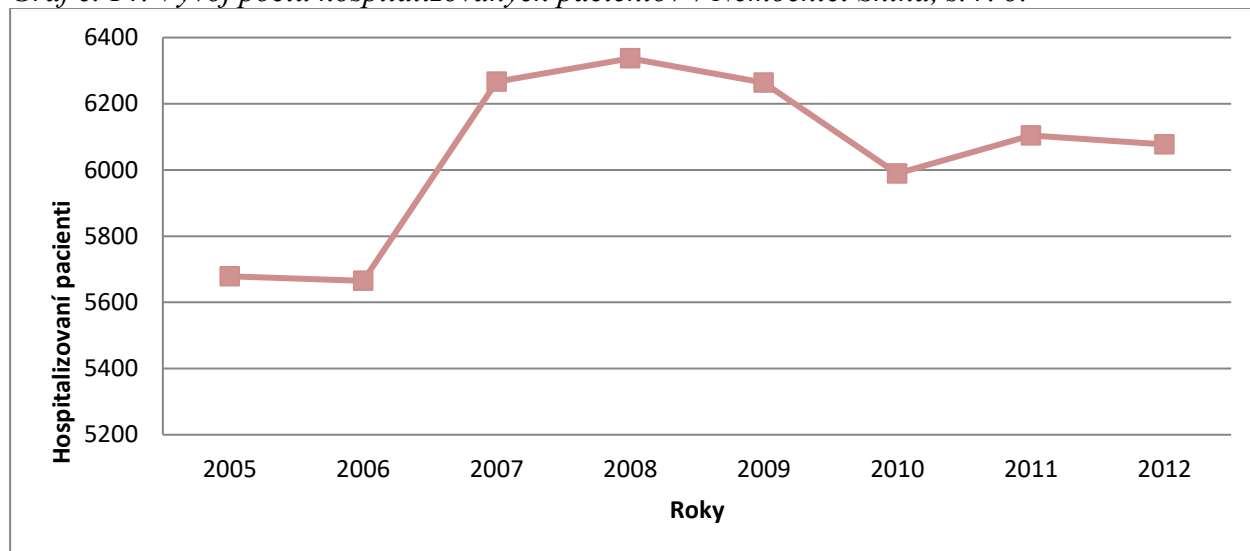
8.2 Ekonomické výsledky

Nemocnica Snina, s.r.o. v porovnaní s rokom 2011, kedy hospodárila pod vplyvom hlavne vonkajších faktorov so stratou, dosiahla v roku 2012 historicky najlepší výsledok hospodárenia od svojho vzniku. Výsledok hospodárenia dosiahol hodnotu 122 tis. €. Nemocnica Snina, na rozdiel od mnohých iných nemocníc, dosahovala už od svojho vzniku vyrovnané hospodárenie, s výnimkou roka 2011.

Spoločnosť je v rámci poskytovaných služieb konkurencieschopná, o čom svedčí fakt, že jej služby sú vyhľadávané aj klientmi z iných regiónov. Spoločnosť je držiteľom certifikátu systému riadenia organizácie EN ISO 9001: 2008 pre oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

V ďalšom vývoji Nemocnice Snina, s.r.o. sa kladie dôraz na skvalitňovanie a rozšírenie zdravotníckych služieb, obnovu a rozširovanie zdravotníckej techniky, zavádzanie nových vyšetrovacích a liečebných metód, ďalšie zavádzanie nadštandardných služieb platených obyvateľstvom.

Graf č. 14: Vývoj počtu hospitalizovaných pacientov v Nemocnici Snina, s. r. o.

Zdroj: Nemocnica Snina, s. r. o.

9 ÚROVEŇ ŠKOLSTVA V MESTE SNINA

Na území mesta Snina pôsobí 9 materských škôl, 6 základných škôl a 4 stredné školy. Deti a mládež v meste Snina tak môžu dostať nielen základné vzdelanie, ale aj kvalitné vzdelanie na stredných školách a odborných školách, priamo vo svojom rodnom meste. Vzdelávanie tu získava aj veľa detí z okolitých obcí.

9.1 Materské školy

Na území mesta Snina je celkovo 9 materských škôl. Z toho je 6 v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Snina, 2 materské školy sú súkromné a 1 je cirkevná. Materské školy navštevujú i deti zo sociálne znevýhodneného prostredia. Tieto deti sú sledované len v materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Snina. Počet detí v materských školách sa za sledované obdobie drží približne na rovnakej úrovni. Stúpanie počtu živonarodených detí, alebo klesanie, je len minimálne. Materské školy sú v súčasnosti nútené zvyšovať úroveň poskytovaných služieb, spetrovať a obohacovať ponuku svojich aktivít, prichádzať s novými metódami práce, aby každoročne prilákali nové deti do svojich brán. Podrobný prehľad o počte detí navštevujúcich materské školy v meste Snina od školského roku 2012/2013 je znázornený v tabuľkách č. 19 a 20.

Tabuľka č.19 – Materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

Názov MŠ	Celkový počet žiakov v MŠ (C) /počet detí zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)									
	2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	C	SZP	C	SZP	C	SZP	C	SZP	C	SZP
MŠ Budovateľská	105	2	106	8	111	6	122	18	120	0
MŠ Čsl. armády	65	9	67	10	65	10	78	8	79	0
MŠ Duk. hrdinov	61	2	58	3	56	3	58	4	60	0
MŠ Kukučínova	115	16	117	14	121	15	116	6	111	0
MŠ Palárikova	74	4	78	7	80	6	70	2	68	0
MŠ Perečínka	84	8	93	7	86	5	81	7	88	3

Zdroj: MsÚ – Výkaz o materskej škole Škol 1 – 01 (zber údajov podľa stavu k 20.09. príslušného kalendárneho roka)

Tabuľka č. 20: Materské školy v inej zriaďovateľskej pôsobnosti

Názov MŠ	Celkový počet žiakov v MŠ (C) / počet detí zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)									
	2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	C	SZP	C	SZP	C	SZP	C	SZP	C	SZP
Súkromná MŠ Vihorlatská	66	0	61	0	56	0	54	0	37	0
Súkromná MŠ Komenského	40	0	46	0	47	0	46	0	42	0
Cirkevná MŠ sv. Márie Goretti	83	0	74	0	69	0	70	0	71	0

Pozn.: 1.9.2012 – termín začatia činnosti SMŠ Komenského 2779, Snina

9.2 Základné školy

Na území mesta Snina sa nachádza celkovo 5 základných škôl a 1 Špeciálna základná škola. V školskom roku 2015/2016 bola zrušená ZŠ 1. mája, z dôvodu neustále klesajúcemu počtu detí. V súčasnosti funguje ako Elokované pracovisko 1. mája, patriace pod ZŠ P. O. Hviezdoslava. Z celkového počtu škôl sú 4 v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Trendom od školského roku 2012/2013 po súčasnosť je mierne stúpanie počtu žiakov navštevujúcich základné školy skoro na všetkých daných školách. Pokles žiakov za sledované obdobie zaznamenali na ZŠ Komenského a na Špeciálnej základnej škole. Vo všetkých Sninských školách sa neustále zlepšuje ponuka mimoškolských aktivít /krúžková činnosť/, školy využívajú nové technológie i metódy učenia sa, a preto si žiaci, a najmä rodičia môžu vybrať medzi kvalitnými školami.

U väčšiny základných škôl prebehli rekonštrukcie budov, vnútorných i vonkajších priestorov a rovnako aj vybavenia, ako sú napr. interaktívne tabule, digitálna knižnica a pod., pretože školy využili dotácie z eurofondov na svoju obnovu. Školy tak ponúkajú kvalitné vzdelanie v adekvátnych priestoroch, s využitím modernej edukačnej techniky pre všetky deti, a to nielen z mesta Snina, ale aj z okolitých obcí.

Podrobný prehľad o počte žiakov navštevujúcich základné školy v meste Snina uvádzame v tabuľkách č. 21 a 22.

Tabuľka č.21 – Základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

Názov ZŠ	Celkový počet žiakov v ZŠ (C) / počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)									
	2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	C	SZP	C	SZP	C	SZP	C	SZP	C	SZP
ZŠ Budovateľská	196	61	187	65	181	62	164	54	197	13
ZŠ Komenského	277	29	271	32	276	30	272	20	255	0
ZŠ P. O. Hviezdoslava	347	51	356	53	385	53	390	50	397	0
Elokované pracovisko 1. mája	-	-	-	-	-	-	243	27	208	0
ZŠ 1. mája	331	40	306	36	271	40	-	-	-	-
ZŠ Študentská	441	66	441	74	443	62	442	52	456	0

Zdroj: MsÚ – Výkaz o základnej škole Škol 3 – 01, Výkaz Škol 4- 01, Protokol o zbere údajov (zber údajov podľa stavu k 15.09. príslušného kalendárneho roka)

Tabuľka č.22 – Základné školy v inej zriaďovateľskej pôsobnosti

Názov ZŠ	Celkový počet žiakov v ZŠ (C) / počet integrovaných žiakov (IŽ)									
	2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
	C	IŽ	C	IŽ	C	IŽ	C	IŽ	C	IŽ
Cirkevná spojená škola sv. Cyrila a Metoda, Švermová 10	215	0	230	0	270	0	297	0	293	0
Špeciálna ZŠ Komenského	81	0	82	0	82	0	77	0	70	0

Zdroj: MsÚ – Výkaz o počte žiakov Škol 40 – 01 (zber údajov podľa stavu k 15.09. príslušného kalendárneho roka)

9.3 Stredné školy

Gymnázium, Študentská 4, 069 01 Snina

Zriad'ovateľ: Prešovský samosprávny kraj

Gymnázium v Snine vzniklo v roku 1953 ako škola, ktorej poslaním je poskytovanie všeobecného vzdelania a príprava študentov na vysokoškolské štúdium. Za 61 rokov existencie sa škola stala odrazovým mostíkom pre ďalší život a štúdium pre vyše štyri tisícky absolventov. Mnohí z nich sa významne uplatnili v rôznych oblastiach života spoločnosti a pre celé generácie učiteľov školy sú tou najlepšou vizitkou.

V súčasnosti na gymnázium študuje 352 študentov v 14 triedach, z toho je 9 tried štvorročného štúdia a 5 tried osemročného štúdia. Škola má 45 zamestnancov, z toho 37 učiteľov. V školskom vzdelávacom programe je prioritou posilnenie vyučovania cudzích jazykov – v škole sa vyučuje anglický, francúzsky, nemecký, ruský a španielsky jazyk. Druhou prioritou je implementácia informačno-komunikačných technológií do vyučovania všetkých predmetov.

Škola sa dlhodobo zapája do rôznych edukačných projektov, čím sa zvyšujú všestranné kompetencie žiakov a učiteľov a zlepšuje sa materiálne vybavenie 18 odborných multimediálnych učebni aj ostatných priestorov školy. V škole sa nachádzajú učebne slovenského jazyka a literatúry, cudzích jazykov, matematiky, fyziky, informatiky, chémie, biológie, dejepisu, geografie, výchovných predmetov, laboratória fyziky, chémie, biológie a jazykové laboratórium. V aule školy s kapacitou 130 osôb sa pravidelne uskutočňujú rôzne podujatia, napr. prednášky rôznych osobností spoločenského a vedeckého diania, semináre, besedy, konferencie, videokonferencie, stretnutia s rodičmi, viacgeneračné stretnutia absolventov školy a rôzne spoločenské podujatia, čím škola deklaruje svoju otvorenosť širokej verejnosti.

Zdroj: www.gymsnina.sk, RNDr. Iveta Lazorová, riaditeľka školy

Stredná priemyselná škola, Partizánska 1059/23, Snina

Zriad'ovateľ: Prešovský samosprávny kraj

Vznik strednej odbornej školy strojárskoho zamerania v údolí pod Sninským kameňom v pohorí Vihorlat si vyžiadal samotný život. V Snine a v okolí sa rozširovala strojárka výroba, vznikol miestny podnik Vihorlat, a preto bola nevyhnutná výchova stredných technických kádrov. Vznikla Stredná priemyselná škola strojnica v Snine a dátumom jej zriad'ovacej listiny je **1. júl 1960**. Vznikla škola, z ktorej odborníci prúdili nielen do miestneho Vihorlatu, ale aj do jeho závodov v Michalovciach, Medzilaborciach a Sobranciach, do Elektrárne Vojany a do strojárskych závodov do vzdialenejšieho okolia, predovšetkým do VSŽ Košice.

Od 1. septembra 2007 je riaditeľkou školy PaedDr. Alena Romanová. V roku 2008 škola dostala súhlas na otvorenie triedy so študijným odborom technické Lýceum. Tento odbor má posilnené vyučovanie matematiky a fyziky na úrovni gymnázia a je teda veľmi vhodný na prípravu na vysokoškolské štúdium, najmä technického zamerania. V súčasnosti má škola päť študijných odborov: technika a prevádzka dopravy, strojárstvo, elektrotechnika, technické a informačné služby – v strojárstve, technické lýceum. V školskom roku 2014/2015 túto školu navštevuje 136 žiakov.

V roku 2009 a 2010 dochádza k nebývalému rozvoju školy, najväčšiemu od čias budovania a zariadenia novej školy v rokoch 1964 až 1969, kedy škola patrila k najmodernejšie vybaveným. Dostala finančné prostriedky na zakúpenie dvoch nových CNC obrábacích strojov, modernizáciu trhacieho stroja, vybavenie učebne pre dopravu a elektrotechniku, vybavenie elektrotechnických laboratórií, nákup autoservisnej techniky, doplnenie laboratórií výpočtovou technikou, modernizáciu sociálnych zariadení pri telocvični a nakoniec úplnú modernizáciu telocvične. Od firmy KIA Slovakia škola dostala automobil KIA cee'd na testovanie a demontážne a montážne práce. Škola dostala tiež prostriedky na presťahovanie dielni do menších priestorov, kvôli úspore tepla. Všetko toto zariadenie prispieva k ďalšiemu skvalitneniu praktického vyučovania absolventov, ktorých škola vychovala zatiaľ 6 593.

Zdroj: www.spssnina.edu.sk, Správa o VaV činnosti za školský rok 2013/2014

Stredná odborná škola, Sládkovičova 2723/120, 069 01 Snina **Zriaďovateľ: Prešovský samosprávny kraj**

Stredná odborná škola je najmladšou zo stredných škôl v okrese Snina. Jej história sa začala písať presne 1. septembra 2002. Vznikla združením troch odborných stredných škôl: Obchodnej akadémie v Snine, Stredného odborného učilišťa poľnohospodárskeho a Stredného odborného učilišťa strojárkeho v Snine.

Jej najstaršou časťou je SOU poľnohospodárske, pôvodne POU, ktoré vzniklo v školskom roku 1960 - 61. V tomto školskom roku sa na učilišti učilo 110 žiakov pod vedením deviatich pedagogických pracovníkov. V nasledujúcom období štyridsiatich rokov prešlo učilište mnohými vývojovými zmenami. Postupne sa menili učebné odbory, materiálne podmienky, počet žiakov i učiteľský kolektív.

Najmladšou súčasťou tohto celku je Obchodná akadémia, ktorá bola založená v rokoch 1998 - 1999. Obchodná akadémia vyprofiluje samostatného, odborného, ekonomického pracovníka, ktorý sa môže uchádzať aj o štúdium na vysokej škole, najmä ekonomického smeru.

V školskom roku 2002/2003 sa k SOU poľnohospodárskemu a k Obchodnej akadémii pridružilo SOU strojárke Snina a vznikla nová škola - Združená stredná škola, neskôr premenovaná na Strednú odbornú školu, v ktorej v ukončenom školskom roku 2013/2014 študovalo 337 žiakov. Stredná odborná škola zahŕňa:

- a) študijne odbory: obchodná akadémia,
- b) nadstavbové štúdium: vlasová kozmetika, spoločné stravovanie, dopravná prevádzka,
- c) učebné odbory: kaderník, cukrár, kuchár, autoopravár – mechanik, daňové služby.

Zdroj: www.zsssina.edupage.sk, Správa o VaV činnosti za školský rok 2013/2014

Spojená škola internátna, Palárikova 1602/1, 069 01 Snina **Zriaďovateľ: Prešovský samosprávny kraj**

História sporej školy internátnej sa začala písať v roku 1983, keď vzniklo odborné učilište internátne v Snine s pôvodným názvom Osobitné odborné učilište. Jeho hlavnou úlohou bola príprava mentálne postihnutej mládeže na robotnícke povolanie v učebných odboroch s upravenými učebnými plánmi. Vyučovať sa začalo od 1. septembra 1983 v dvoch učebných odboroch: obuvník a kováč, do ktorých bolo prihlásených 18 žiakov rozdelených do dvoch tried. S účinnosťou od 1. júna 1990 sa zmenil názov školy na „Odborné učilište Snina“ a od 24. júla 1996 názov školy znel „Odborné učilište internátne v Snine s právnou subjektivitou“. Názov Odborného učilišťa internátneho sa zmenil na Spojenú školu internátnu od 01.01.2015 z dôvodu, že ďalšou organizačnou zložkou školy okrem Odborného učilišťa sa stala aj Praktická škola. Od 01.09.2018 bude ďalšou organizačnou zložkou školy Špeciálna základná škola.

Spojená škola internátna (ďalej len SŠI) pripravuje mládež so zdravotným postihnutím na výkon robotníckych povolání. Pri svojej činnosti využíva špeciálno-pedagogické metódy a poskytuje žiakom odborné teoretické a praktické všeobecné vzdelanie, v rozsahu stanovenom školskými vzdelávacími programami. Cieľom je poskytnúť dievčatám a chlapcom čo najvyššie teoretické i odborné vedomosti, pracovné návyky a zručnosti vo zvolenom učebnom odbore, aby sa bez väčších problémov mohli zaradiť do pracovného pomeru, ako i do spoločnosti.

Predmetom činnosti je príprava žiakov na výkon povolania v týchto učebných odboroch: strojárka výroba, gastronómické služby, cukrárska výroba, výroba konfekcie, textilná výroba, kožiarska výroba, stavebná výroba, poľnohospodárska výroba, opatrovateľská starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach sociálnej starostlivosti atď. Príprava vo všetkých učebných odboroch trvá tri roky.

Vzhľadom na výchovno-vzdelávací proces sa škola člení na:

- úsek teoretického vyučovania
- úsek praktickej prípravy (odborný výcvik)
- úsek výchovy mimo vyučovania (školský internát)

V súčasnej dobe na škole študuje 86 žiakov v 13 triedach.

Od školského roku 2008/2009 je súčasťou školy **centrum špeciálno-pedagogického poradenstva** (ďalej ČŠPP). ČŠPP pri SŠI Snina je poradenské zariadenie, účelom ktorého je poskytovať psychologické, diagnostické, psychoterapeutické, špeciálno-pedagogické a rehabilitačné služby a starostlivosť deťom, mládeži a osobám so zdravotným znevýhodnením, ako aj poradenské a metodické služby ich zákonným zástupcom a pedagogickým pracovníkom formou ambulantnej starostlivosti a návštev v prostredí, v ktorom žiak žije.

Od školského roku 2014/2015 súčasťou SŠI je aj **Praktická škola**, ktorá poskytuje vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností žiakom s mentálnym postihnutím alebo žiakom s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilišti alebo v strednej škole.

Zdroj: www.ssisnina.edupage.org, PaedDr. Jana Kandriková, riaditeľka školy

10 VÝVOJ NEZAMESTNANOSTI V MESTE SNINA

V oblasti nezamestnanosti sa situácia ako v okrese Snina, tak aj v samotnom meste vyvíja za posledné roky pomerne nepriaznivo. Zvyšovanie počtu nezamestnaných v dôsledku znižovania počtu pracovných miest paralelne súvisí so zvyšovaním počtu sociálne odkázaných občanov. Miera nezamestnanosti sa dlhodobo pohybuje nad úrovňou celoslovenského priemeru. K 31.12.2013 miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Snina bola 20,58 %, z toho nezamestnaných mužov bolo 19,05 % a nezamestnaných žien bolo 22,62 %. Pre porovnanie, miera evidovanej nezamestnanosti k 31.12.2013 sa pohybovala v rámci celého Slovenska na úrovni 14,2 %.

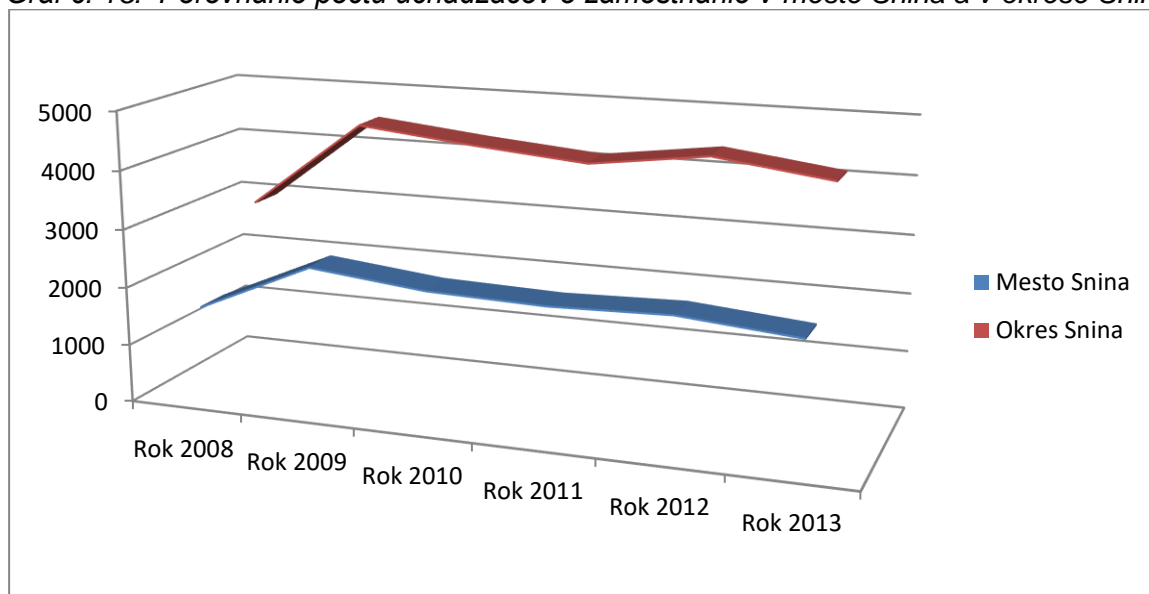
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo v okrese Snina predstavuje 18 561 obyvateľov, z toho je 10 595 mužov a 7 966 žien. Vývoj nezamestnanosti v meste Snina v porovnaní s okresom Snina od roku 2008 je uvedený v tabuľke č. 23 a v grafe č. 15.

Tabuľka č.23: Porovnanie počtu uchádzačov o zamestnanie v meste Snina a v okrese Snina

Rok	Mesto Snina			Okres Snina		
	Spolu	Ženy	Muži	Spolu	Ženy	Muži
2008	1593	821	772	2982	1463	1519
2009	2471	1166	1305	4495	2058	2437
2010	2263	1125	1138	4284	2034	2250
2011	2206	1106	1100	4110	1996	2114
2012	2263	1084	1179	4371	2027	2344
2013	2094	1053	1041	4109	1947	2162

Zdroj: ÚPSVaR Humenné, pracovisko Snina

Graf č. 15: Porovnanie počtu uchádzačov o zamestnanie v meste Snina a v okrese Snina

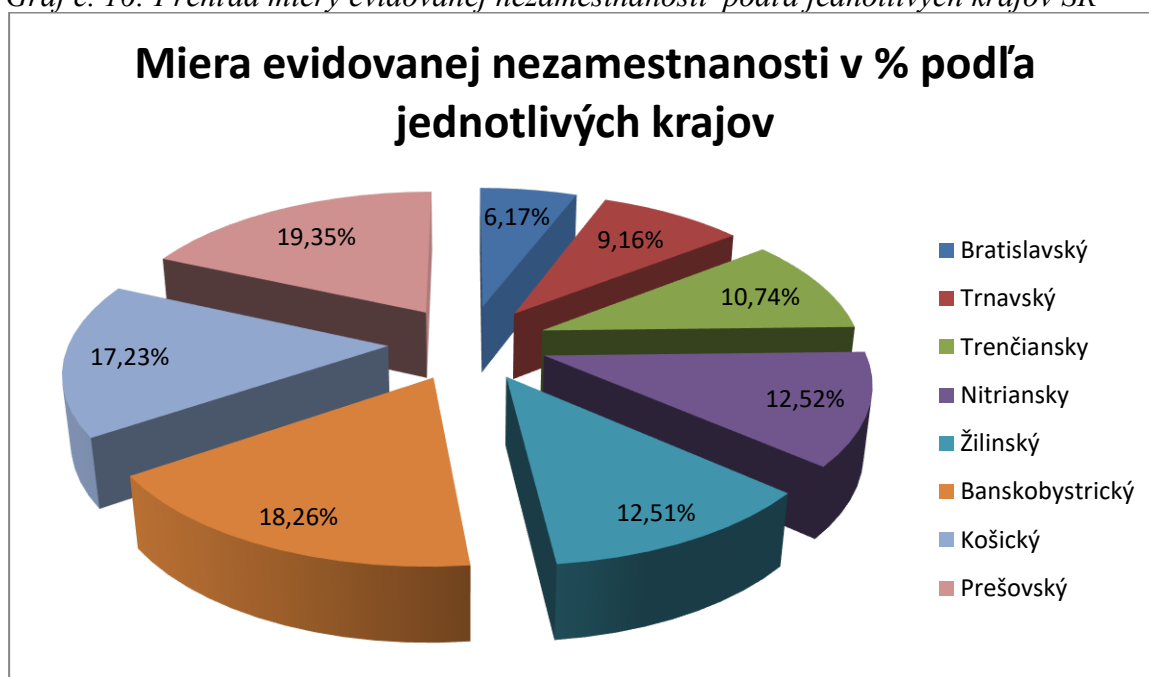

Na dokreslenie celkovej situácie v oblasti nezamestnanosti na území Slovenska uvádzame v tabuľke č. 24 a grafe č. 16 mieru evidovanej nezamestnanosti v percentách podľa jednotlivých krajov k 31.12.2013. Ako nám prehľad ukazuje, nezamestnanosť obyvateľov stúpa podľa krajov od Bratislavského kraja, kde je najnižšia až po Prešovský kraj, kde je nezamestnanosť najvyššia.

Tabuľka č. 24: Miera evidovanej nezamestnanosti v % podľa krajov

	Západné Slovensko				Stredné Slovensko		Východné Slovensko	
	Bratislavský	Trnavský	Trenčiansky	Nitriansky	Žilinský	Bansko-bystriický	Košický	Prešovský
Muži	5,98 %	8,17 %	9,80 %	10,85 %	11,69 %	17,88 %	16,12 %	18,62 %
Ženy	6,38 %	10,36 %	11,96 %	14,65 %	13,62 %	18,68 %	18,66 %	20,31 %
Spolu	6,17 %	9,16 %	10,74 %	12,52 %	12,51 %	18,26 %	17,23 %	19,35 %

Graf č. 16: Prehľad miery evidovanej nezamestnanosti podľa jednotlivých krajov SR

Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa vzdelania, najpočetnejšou skupinou v meste Snina sú vyučení bez maturity a stredoškóľáci s maturitou. Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie poukazuje na vysoký počet nezamestnaných v produktívnom veku. Nepriaznivo sa vyvíja dlhodobá nezamestnanosť, pribúda počet uchádzačov o zamestnanie evidovaných viac ako dva roky, ktorí sa z rôznych dôvodov (napr. nedostatočná kvalifikácia, vyšší vek, zdravotné obmedzenia a pod.) nedokážu uplatniť na trhu práce a postupne strácajú pracovné návyky. Zvyčajne ide zároveň o občanov sociálne odkázaných a poberaajúcich dlhodobu dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi, ktorých počet sa každoročne zvyšuje (viď tabuľka č. 25).

Tabuľka č. 25: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie v meste Snina podľa vzdelania

Rok	Ukončené vzdelanie								
	Bez vzdel.	Základné vzdelanie	Vyučení	SŠ bez maturity	ÚSV s maturitou	Gymnázium	SOŠ s maturitou	Vyššie vzdel.	Vysokošk. vzdelanie
2011	30	322	746	7	328	83	494	43	153
2012	25	295	801	7	344	88	507	44	152
2013	34	274	701	13	768	90	688	1	191

Zdroj: ÚPSVaR Humenné, pracovisko Snina

V tabuľke č. 26 uvádzame prehľad uchádzačov o zamestnanie v meste Snina podľa veku a podľa dĺžky evidencie. Tabuľka č. 27 znázorňuje vývoj priemerného mesačného počtu poberateľov dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi a čerpanie peňažných dávok v okrese Snina za príslušný rok.

Tabuľka č. 26: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie v meste Snina podľa veku a podľa dĺžky evidencie

Rok	Vek uchádzačov o zamestnanie			Dĺžka evidencie uchádzačov o zamest.		
	do 18 rokov	18 – 50 rokov	nad 50 rokov	do 12 mesiacov	13 – 24 mesiacov	nad 24 mesiacov
2011	8	1 782	416	971	428	807
2012	8	1 758	497	997	405	861
2013	6	1 584	504	873	349	872

Zdroj: ÚPSVaR Humenné, pracovisko Snina

Tabuľka č. 27: Vývoj priemerného mesačného počtu poberateľov dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi a čerpanie peňažných dávok za rok v okrese Snina

	2010	2011	2012	2013
Počet poberateľov	2 143	2 261	2 316	1 386
Čerpanie v €	3 406 000	3 452 000	3 515 000	1 559 138,74

Zdroj: ÚPSVaR Humenné, pracovisko Snina

Tabuľka č. 27: Vývoj priemerného mesačného počtu poberateľov štátnych sociálnych dávok a čerpanie peňažných dávok za rok v okrese Snina

	2010	2011	2012	2013
Počet poberateľov	5 936	5 964	6 239	7 393
Čerpanie v €	4 673 000	4 904 000	5 011 000	4 676 178,42

Zdroj: ÚPSVaR Humenné, pracovisko Snina

V dôsledku nedostatku voľných pracovných miest v meste Snina sú často jednou z možných foriem pomoci menšie obecné služby. Priemerný počet uchádzačov o zamestnanie umiestnených na menších obecných službách organizovaných mestom Snina sa pohybuje zhruba na úrovni 300, pričom mesto Snina využíva aj možnosti finančnej pomoci prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné na realizáciu aktivačnej činnosti, kde sa zatiaľ pravidelne darí umiestniť 50 uchádzačov o zamestnanie.

Za účasť na **menších obecných službách alebo na aktivačnej činnosti** získava uchádzač o zamestnanie aktivačný príspevok k dávke v hmotnej núdzi mesačne vo výške 63,07 €. Uchádzači o zamestnanie realizujú pomocné práce zamerané na zlepšenie života, životného prostredia, ekonomických a sociálnych podmienok obyvateľov mesta Snina v záujme zachovania svojich pracovných návykov. Tieto aktivity im umožňujú aktívne sa podieľať na rozvoji mesta a na jeho zveľadňovaní. S týmto cieľom má mesto Snina snahu naďalej poskytovať možnosti aktivizácie svojim nezamestnaným občanom.

11 VÍZIA, STRATEGICKÉ CIELE A CIEĽOVÉ SKUPINY KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE SNINA

Národnými prioritami rozvoja na roky 2015 – 2020 sú:

- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity,
- podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť,
- podporiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrúvajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

Nadväzujúc na národné priority rozvoja sociálnych služieb a na základe zmapovania demografickej štruktúry obyvateľov mesta, existujúceho stavu v oblasti poskytovania sociálnych služieb a sociálnej pomoci v meste, sumarizácie potrieb občanov mesta vo vzťahu k sociálnej pomoci a sociálnym službám, cieľových skupín a SWOT analýz bola definovaná vízia a stratégia mesta Snina v oblasti rozvoja sociálnych služieb.

Vízia rozvoja sociálnych služieb na území mesta Snina

Mesto Snina bude v roku 2025 poskytovať kvalitné, komplexné, adresné a dostupné sociálne služby pre jednotlivé skupiny obyvateľov, predovšetkým na komunitnej úrovni, ktorých hlavným poslaním je podpora začleňovania ľudí do spoločnosti, sociálna súdržnosť s akceptáciou ich práv na slobodný a nezávislý život.

Stratégia komunitného plánu sociálnych služieb v meste Snina na roky 2015 – 2025 je založená na troch úrovniach a to na stanovení:

- globálneho cieľa,
- strategických cieľov,
- opatrení.

Globálny cieľ

Zabezpečenie kvalitných sociálnych služieb, v ktorých sa presadzuje ľudsko-právny rozmer a orientácia na potreby a preferencie ich prijímateľov, s dôrazom na ich dostupnosť a prístupnosť, ako aj dlhodobú finančnú udržateľnosť a efektívnosť.

S cieľom dosiahnutia globálneho cieľa sú formulované konkrétne ciele a opatrenia pre 4 cieľové skupiny:

- **Seniori**
- **Ťažko zdravotne postihnutí občania a občania so zdravotnými obmedzeniami**
- **Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia**
- **Spoločensky a sociálne znevýhodnení občania**

V procese tvorby komunitného plánu sociálnych služieb v meste Snina boli ciele a konkrétne opatrenia špecificky orientované na vyššie uvedené cieľové skupiny, pričom boli zohľadňované aj potreby ostatných občanov mesta. Jednotlivé opatrenia boli koncipované tak, aby ich naplnením došlo k uspokojeniu potrieb v oblasti sociálnych služieb a sociálnej pomoci v širšom kontexte a mohli ich využívať všetci obyvatelia mesta Snina.

11.1 Cieľová skupina - SENIORI

11.1.1 Zdôvodnenie výberu cieľovej skupiny

Štatistický úrad Slovenskej republiky v spolupráci s Výskumným demografickým centrom pri INFOSTATE vypracoval prognózy vývoja obyvateľstva za Slovenskú republiku s časovým horizontom do roku 2025. Podľa najpravdepodobnejšieho variantu sa predpokladá, že Slovensko by malo mať do roku 2025 zhruba 5,2 mil. obyvateľov, čo je v porovnaní s dnešným počtom o 180 tisíc menej. Počet dôchodcov bude pribúdať a naopak, počet obyvateľov v produktívnom veku bude ubúdať. Podiel detí vo veku 0 - 14 rokov sa podľa prognózy v roku 2025 zníži zo súčasných 18 % na 12 % a počet ľudí starších ako 65 rokov sa zvýši zo súčasných 16 % na 18%.

Podľa prognózy vývoja obyvateľstva do roku 2050 Štatistický úrad SR považuje za hlavné charakteristické znaky vývoja obyvateľstva SR v prvej polovici 21. storočia znižovanie prírastku obyvateľstva a taktiež aj jeho starnutie. Proces starnutia obyvateľstva sa bude v najbližších desaťročiach zrýchľovať, a to v dôsledku poklesu počtu narodených detí a predlžovania ľudského života. Predpokladá sa, že najneskôr v priebehu 15 až 20 rokov začne obdobie trvalejšieho úbytku obyvateľstva, ktorý sa zastaví najskôr ku koncu storočia. Kým v súčasnosti pripadajú na jedného 65-ročného seniora dvaja 17-roční tínedžeri, v roku 2050 bude podľa stredného variantu tento pomer opačný, čiže dvaja seniori na jedného tínedžera. Všeobecne sa za seniorov považujú osoby vo veku od 60 rokov. Potreba sociálnych služieb a sociálnej pomoci sa zvyšuje u osôb nad 70 rokov. Ide o skupinu seniorov, u ktorej sa môžu objaviť zdravotné problémy alebo iné obmedzenia.

Analytická časť komunitného plánu sociálnych služieb v meste Snina jednoznačne nepotvrdila vyššie uvedené prognózy, nakoľko v meste došlo za sledované obdobie od roku 2009 k poklesu počtu občanov v poproduktívnom veku oproti dlhodobému priemeru o 439,4 osôb, čo znamená zníženie počtu seniorov v meste. Napriek tomu seniori v meste predstavujú 15,5 % z celkového počtu obyvateľov mesta. Závažným ukazovateľom je fakt, že v meste taktiež klesá počet obyvateľov v produktívnom veku oproti dlhodobému priemeru, a to za sledované obdobie rokov 2009 – 2013 až o 760,4 osôb. Čo znamená, že sa v meste Snina znižuje počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva, a preto kategórii seniorov treba venovať z hľadiska plánovania sociálnych služieb zvýšenú pozornosť. U tejto skupiny obyvateľstva ide o rizikové skupiny

obyvateľstva z hľadiska ich potrieb a sociálnej odkázanosti. Ide o skupinu občanov, ktorí môžu byť ohrození sociálnym vylúčením z dôvodu veku, pre svoje zdravotné problémy, nedostatkom sociálnych kontaktov, nárastom miery chorobnosti a tým aj závislosti na sociálnej pomoci a sociálnych službách.

Mesto Snina zabezpečuje svojim občanom prioritne terénnu formu sociálnej služby, ktorou je domáca opatrovateľská služba realizovaná v prirodzenom sociálnom prostredí (domácnosti) občana (§ 41 zákona o sociálnych službách). K 31.12.2013 bola táto služba poskytovaná 59 opatrovaným a zabezpečovalo ju 46 opatrovateliek, ktoré boli v pracovnom pomere s mestom Snina. Od januára 2015 Mesto Snina začne poskytovať tiež celoročnú pobytovú sociálnu službu v novoootvorenom **zariadení pre seniorov – Domov pokojnej staroby** (§ 35 zákona o sociálnych službách) ako aj podpornú službu v jedálni pri zariadení pre seniorov (§ 58 zákona o sociálnych službách), ktorá bude poskytovaná ambulantom aj terénnou formou, to znamená, že v meste bude fungovať aj rozvoz stravy pre cieľovú skupinu. Mesto Snina prevádzkuje dve denné centrá, tzv. kluby dôchodcov (§ 56 zákona o sociálnych službách). Pobytové služby pre seniorov v meste Snina poskytuje aj neverejný poskytovateľ Gabriela n. o. (zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie). Nachádza sa tu denný stacionár, ktorý prevádzkuje Arcidiecézna charita Košice v Cirkevnom centre voľného času, okrem voľno-časových aktivít tam seniori majú možnosť rehabilitácie. V meste sa taktiež nachádzajú agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti tzv. ADOS-y, ktoré poskytujú svoje služby nielen seniorom, ale všetkým občanom, ktorí takéto služby z hľadiska svojho zdravotného stavu potrebujú. V meste nie je zriadená prepravná služba. V minulosti ju mesto prevádzkovalo, ale nakoľko o túto službu nebol zo strany občanov dlhodobý záujem, bola vydaným VZN zrušená. Mesto Snina pre svojich seniorov organizuje mnohé podujatia a spoločenské akcie, z ktorých najdlhšiu tradíciu má Katarínske posedenie a Majáles.

Napriek tomu, že mesto vytvára priestor pre aktívne vyžitie sa svojich seniorov a poskytuje im mnohé sociálne služby, či utvára priestor na poskytovanie sociálnych služieb verejnými i neverejnými poskytovateľmi, v meste stále chýba:

- denné centrum pre seniorov a osoby so zdravotnými obmedzeniami s celodennou prevádzkou, respektíve denný stacionár v správe mesta Snina,
- nedostatočne zabezpečená bezbariérovosť v meste,
- práčovňa,
- služby v oblasti neformálneho vzdelávania, osvetu a prevencie.

Z hľadiska potrebnosti sociálnych služieb a sociálnej pomoci v meste možno vymedziť tieto rizikové skupiny seniorov:

- Seniori so zdravotnými problémami, s vážnou chorobou, resp. s ťažkým zdravotným postihnutím alebo invalidní jedinci (jednotlivci, manželia)
- Osamelé a ovdovelé, bezdetné ženy/muži vyššieho veku
- Seniori s nízkym príjmom

11.1.2 SWOT analýza cieľovej skupiny „Seniori“

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • seniori – nositelia tradícií, morálnych a duchovných hodnôt • seniori – nositelia praktických a teoretických zručností • snaha riešiť svoje problémy, záujem o veci verejné • záujem o spoločenské a voľno-časové aktivity • ochota a schopnosť zapojiť sa do rôznych pracovných aktivít a činností • snaha vzdelávať sa a učiť sa ovládať moderné technológie (PC, mobil) • organizovanie kultúrno-spoločenských aktivít pre seniorov • organizovanie výletov pre seniorov • fungujúca opatrovateľská služba v meste a terénna sociálna práca • ADOS • 2 denné centrá • denný stacionár pre dôchodcov a rehabilitácia • Gabriela n. o. - zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie • záujem mesta na fungovaní a zaistení sociálnych služieb, • dobre fungujúce oddelenie sociálnych vecí a rodiny mesta Snina 	<ul style="list-style-type: none"> • denné centrum pre seniorov s malou kapacitou v Cirkevnom centre voľného času • málo dostupné sociálne poradenstvo - nedostatočná informovanosť o sociálnych službách, nie sú známe všetky možnosti poskytovania soc. služieb a kde je možné čo vybaviť • málo príležitosti na aktívne trávenie voľného času pre seniorov, • chýbajúce vzdelávacie aktivity • nedostatok dobrovoľníkov • obmedzený rozpočet mesta na realizáciu všetkých opatrení, na rozvoj sociálnych služieb pre seniorov • v meste chýba práčovňa
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> • začatie prevádzky v zariadení pre seniorov - Domov pokojnej staroby, január 2015 • využiť priestory zariadenia pre seniorov na prevádzku jedálne, práčovne, zariadenia denného stacionára pre seniorov, prípadne rehabilitáciu • zapojiť do práce s cieľovou skupinou dobrovoľníkov a vytvoriť funkčný systém spolupráce s dobrovoľníkmi • vytvoriť funkčný poradenský, konzultačný a informačný systém pre seniorov • rozšíriť podporné služby pre seniorov v oblasti neformálneho vzdelávania, PC kurzy, jazykové kurzy, tvorivé dielne v denných centrách • podpora kultúrno-spoločenských, prípadne športových aktivít pre seniorov v meste • možnosť získať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ a iných zdrojov zameraných na podporu riešenia sociálnej inklúzie 	<ul style="list-style-type: none"> • demografický vývoj populácie v komunite, očakávajúci nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich väčšiu mieru sociálnych služieb (hroziaca disparita medzi potrebami a možnosťami) • nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií mesta, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb • insolventnosť klientov – nízke príjmy; platba za sociálne služby • nedôvera klientov voči novým formám sociálnych služieb • zložitosť implementácie projektov a nedostatočná odborná spôsobilosť, problematiky projektovania • zlé nastavenie grantových programov (nezodpovedajúcich potrebám komunity) • volebný cyklus • legislatívne prekážky – legislatíva nekorešpondujúca s reálnymi potrebami cieľovej skupiny • nedostatok dobrovoľníkov v meste ochotných zapojiť sa do práce s cieľovou skupinou

11.1.3. Ciele KPSS vo vzťahu k cieľovej skupine „Seniori“

- **Cieľ 1 – Rozšíriť ponuku sociálnych služieb v meste o nové typy služieb podľa zákona o sociálnych službách**
- **Cieľ 2 - Rozšíriť podporné služby pre seniorov v oblasti neformálneho vzdelávania a kultúrno-spoločenských aktivít**
- **Cieľ 3 - Komplexné poradenské, konzultačné a informačné služby pre seniorov**

11.1.4 Opatrenia vedúce k naplneniu cieľov

Cieľ 1:	Rozšíriť ponuku sociálnych služieb v meste o nové typy služieb podľa zákona o sociálnych službách
<i>Opatrenie 1.1.</i>	Spustiť do prevádzky zariadenie pre seniorov - Domov pokojnej staroby
<i>Opatrenie 1.2.</i>	Zriadiť v meste denný stacionár pre seniorov
<i>Opatrenie 1.3.</i>	Pokračovať v poskytovaní stravovania a dovozu obedov do domácnosti
<i>Opatrenie 1.4.</i>	Podpora opatrovateľskej služby
<i>Opatrenie 1.5.</i>	Zriadenie prepravnej služby
Cieľ 2:	Rozšíriť podporné služby pre seniorov v oblasti neformálneho vzdelávania a kultúrno-spoločenských aktivít
<i>Opatrenie 2.1.</i>	Rozšírenie podporných služieb pre seniorov v oblasti neformálneho vzdelávania
<i>Opatrenie 2.2.</i>	Podporiť a rozšíriť činnosť denných centier pre seniorov
Cieľ 3:	Komplexné poradenské, konzultačné a informačné služby pre seniorov
<i>Opatrenie 3.1.</i>	Vytvoriť funkčný poradenský, konzultačný a informačný systém pre seniorov

11.1.5 Špecifikácia jednotlivých opatrení

Tabuľka č. 1 - Špecifikácia opatrenia 1.1.

Cieľ 1: Rozšíriť ponuku sociálnych služieb v meste o nové typy služieb podľa zákona o sociálnych službách
Opatrenie 1.1.: Spustiť do prevádzky zariadenie pre seniorov - Domov pokojnej staroby
Charakteristika opatrenia: V zariadení pre seniorov sa v zmysle § 35 zákona o sociálnych službách poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. V zariadení pre seniorov sa poskytuje: - pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, - sociálne poradenstvo, - sociálna rehabilitácia, - ošetrovateľská starostlivosť,

<p>- ubytovanie, - stravovanie, - upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, - osobné vybavenie.</p> <p>V meste Snina poskytuje sociálne služby od februára 2012 neverejný poskytovateľ Gabriela n. o. v zariadení pre seniorov, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení. Dovtedy v meste Snina podobné zariadenie neexistovalo. Keďže dopyt po týchto službách stále rastie, mesto Snina reagovalo na potreby svojich občanov a v januári 2012 začalo s výstavbou vlastného Zariadenia pre seniorov - Domov pokojnej staroby. Súčasťou zariadenia je aj jedáleň, v ktorej sa bude poskytovať strava ambulantnou i terénnou formou. V priestoroch daného zariadenia je v budúcnosti možnosť rozšírenia ďalších sociálnych služieb podľa dopytu danej cieľovej skupiny, napr. zriadenie pracovne.</p>
<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozšírenie ponuky sociálnych služieb podľa zákona o sociálnych službách • Rozvoj svojpomocného riešenia vzniknutých potrieb • Uspokojenie dopytu seniorov po citovanej sociálnej službe • Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov • Spokojnosť občanov využívajúcich sociálnu službu
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Prieskum dopytu v oblasti poskytovania danej služby (už prebehol) A2: Komplexné vyhodnotenie prieskumu, vrátane sumarizácie služieb z hľadiska druhu a rozsahu (už realizované) A3: Dozariadovanie objektu zariadenia pre seniorov (už realizované) A4: Kompletizácia potrebnej dokumentácie a potrebných povolení, registrácia na VÚC (už realizované) A5: Prijatie zamestnancov (v štádiu riešenia) A6: Spustenie zariadenia do prevádzky</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: január 2015</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: VÚC, MPSVaR</p>
<p>Počet klientov: kapacita 64 miest</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: celkové náklady projektu predstavujú 1 716 707,- €, ďalšie náklady vyplývajú z prevádzky zariadenia</p>
<p>Zdroje financií:</p> <p>Zo zdrojov EÚ prostredníctvom Regionálneho operačného programu, Prioritná os 2-Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, Opatrenie 2.1. Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, vrátane štátneho rozpočtu – 95%</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Nezáujem zo strany cieľovej skupiny prispievať na sociálnu službu • Nezáujem relevantných subjektov spolupracovať
<p>Efektívnosť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podporiť zotrvanie občanov, seniorov v meste • Poskytovanie sociálnych služieb pre seniorov pod jednou strechou - jedáleň, rozvoz stravy, pracovňa, rehabilitácia • Rozšírenie služieb pre seniorov v meste podľa zákona sociálnych službách
<p>Ľudské zdroje: zamestnanci prijatí podľa organizačnej štruktúry zariadenia</p>

Tabuľka č. 2 – Špecifikácia opatrenia 1.2.

Cieľ 1: Rozšíriť ponuku sociálnych služieb v meste o nové typy služieb podľa zákona o sociálnych službách
Opatrenie 1.2.: Zriaďiť v meste denný stacionár pre seniorov
Charakteristika opatrenia: <p>Denný stacionár pre seniorov je sociálne zariadenie zriadené podľa § 40 zákona o sociálnych službách, v rámci ktorého sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby len na určitý čas počas dňa. V dennom stacionári sa poskytuje a zabezpečuje:</p> <ul style="list-style-type: none">- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,- sociálne poradenstvo,- sociálna rehabilitácia,- stravovanie,- pracovná terapia,- záujmová činnosť. <p>V rámci denného stacionára sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii. Služby denného stacionára využívajú hlavne seniori, žijúci v rodinách s ekonomicky aktívnymi príslušníkmi rodiny, ktorí im nemôžu poskytnúť celodennú starostlivosť a nechcú ich umiestniť v zariadení pre seniorov, resp. sú čakaťmi na umiestnenie v sociálnom zariadení.</p> <p>V meste Snina poskytuje sociálnu službu v Dennom stacionári Arcidiecézna charita Košice v Cirkevnom centre voľného času. Okrem voľno-časových aktivít tam seniori majú tiež možnosť využiť ponuku zdravotnej rehabilitácie. Kapacita tohto zariadenia je obmedzená.</p> <p>V súčasnej dobe sú seniori aktívni, nechcú sedieť doma, ale taktiež mnohí z nich nechcú byť umiestnení v zariadení pre seniorov navždy napriek tomu, že potrebujú pomoc inej fyzickej osoby pri bežných úkonoch sebaobsluhy, pri stravovaní, a preto sa potreba zriadenia takéhoto typu zariadenia ukazuje ako veľmi aktuálna.</p> <p>Denný stacionár dáva klientom priestor na rôzne typy činností a aktivít - psychosociálna rehabilitácia, ergoterapeutické činnosti, aktivizačné programy, využívanie PC, skupinové kondičné cvičenia, priestory pre odpočinok, dohľad nad užívaním liekov, hygienický dohľad, stravovanie, inštitucionálne a sociálne poradenstvo klientom a ich rodinným príslušníkom a pod. Starostlivosť v rámci denného stacionára zabezpečuje kvalifikovaný sociálny pracovník, takže jeho zriadením v meste vzniknú aj nové pracovné príležitosti.</p>
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Funkčné poskytovanie sociálnej služby v súlade s potrebami občanov• Zníženie sociálnej odkázanosti• Zvýšenie kvality života dotknutých skupín občanov• Spokojnosť občanov využívajúcich sociálne služby• Rozvoj svojpomocného riešenia miestnych potrieb• Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov• Nové pracovné príležitosti v meste Snina
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia: <p>A1: Prieskum dopytu potrieb a monitoring aktuálnych potrieb u seniorov A2: Komplexné vyhodnotenie prieskumu, vrátane sumarizácie služieb z hľadiska rozsahu a závažnosti A3: Výber vhodných priestorov, napríklad v budove zariadenia pre seniorov A4: Spracovanie projektového zámeru, projektovej dokumentácie A5: Rekonštrukcia priestorov pre podmienky denného stacionára A6: Registrácia zariadenia na VUC, príprava potrebných podkladov, materiálov, povolení A7: Získanie finančných prostriedkov</p>
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2020

Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine
Spolupracujúce subjekty: ÚPSVaR, VÚC, mimovládne organizácie
Počet klientov: Presný počet sa teraz nedá presne kvantifikovať
Predpokladané finančné náklady: náklady na rekonštrukciu priestorov, mzdové náklady vrátane odvodov za zamestnávateľa, v prípade zamestnania 1 - 2 zamestnancov prostredníctvom Mestského úradu v Snine
Zdroje financií: MPSVaR SR, VÚC, nadácie, eurofondy a pod.
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Nezájem zo strany cieľovej skupiny prispievať na sociálnu službu • Nevhodné priestory • Nezájem zo strany verejnosti
Efektívnosť: <ul style="list-style-type: none"> • Podpora zotrvania občanov mesta v ich prirodzenom prostredí • Fungujúci denný stacionár pre seniorov • Rozšírenie ponuky sociálnych služieb v meste Snina podľa zákona o sociálnych službách
Ludské zdroje: 1 - 2 sociálni pracovníci

Tabuľka č. 3 – Špecifikácia opatrenia 1.3.

Cieľ 1: Rozšíriť ponuku sociálnych služieb v meste o nové typy služieb podľa zákona o sociálnych službách
Opatrenie 1.3.: Pokračovať v poskytovaní stravovania a dovozu obedov do domácnosti
Charakteristika opatrenia: <p>Mesto Snina zabezpečovalo rozvoz stravy pre seniorov a osoby ŤZP už v minulosti. Donáška stravy do domácnosti bola zabezpečovaná prostredníctvom opatrovateliek a uchádzačov o zamestnanie vykonávajúcich menšie obecné služby podľa § 12 zákona č. 504/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Túto službu využíva ročne priemerne 90 až 100 občanov mesta Snina. Na podporu a rozšírenie tejto služby pre občanov mesta sa nám podarilo v roku 2016 získať dotáciu na podporu rozvoja sociálnych služieb podľa § 2 písm. a) v znení zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti ministerstva. Dotáciu sme získali na kúpu osobného motorového vozidla s izotermickou úpravou na rozvoz stravy. Obеды do domácností tak môžeme rozvážať ešte rýchlejšie a vo väčšom rozsahu a k občanom ich privážame ešte teple. Občania, ktorí to potrebujú, si na túto službu zvykli a v záujme mesta je, aby táto služba bola v meste naďalej zabezpečovaná. V prípade dopytu zo strany cieľovej skupiny, rozšírená o kúpu ďalšieho vozidla.</p>
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> • Funkčné poskytovanie sociálnej služby v súlade s potrebami občanov • Zvýšenie kvality života dotknutých skupín občanov • Spokojnosť občanov využívajúcich sociálne služby • Rozvoj svojpomocného riešenia miestnych potrieb • Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov • Nové pracovné príležitosti v meste Snina

<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Prieskum a monitoring aktuálnych potrieb u cieľovej skupiny</p> <p>A2: Komplexné vyhodnotenie prieskumu, vrátane sumarizácie služieb z hľadiska rozsahu a závažnosti</p> <p>A3: V prípade zvýšeného záujmu, príprava projektového zámeru, podľa aktuálnej výzvy na kúpu ďalšieho vozidla na rozvoz stravy</p> <p>A4: Nadalej rozvážať stravu pre seniorov a osoby s ŤZP zo všetkých dostupných stravovacích zariadení v meste, ktorí o takúto službu požiadajú</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2019 - 2025</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: neverejní poskytovatelia, MPSVaR SR</p>
<p>Počet klientov: nie je možné určiť, podľa záujmu cieľovej skupiny</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: 20 000,- €</p>
<p>Zdroje financií: rozpočet mesta, dotácie</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Neochota zo strany cieľovej skupiny prispievať na sociálnu službu • Nezáujem o službu zo strany cieľovej skupiny
<p>Efektivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora zotrvania občanov mesta v ich prirodzenom prostredí • Poskytovanie služieb na uspokojenie potrieb občanov mesta s využitím minimálnych finančných zdrojov
<p>Ľudské zdroje: 10 až 12 ľudí, ktorí budú zabezpečovať rozvoz stravy</p>

Tabuľka č. 4 – Špecifikácia opatrenia 1.4.

<p>Cieľ 1: Rozšíriť ponuku sociálnych služieb v meste o nové typy služieb podľa zákona o sociálnych službách</p>
<p>Opatrenie 1.4.: Podpora opatrovateľskej služby</p>
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>Demografický vývoj a starnutie obyvateľstva mesta Snina má stúpajúci trend. V najbližších rokoch treba počítať so zvýšeným dopytom po terénnych sociálnych službách práve pre seniorov v zmysle deinštitucionalizácie sociálnych služieb.</p> <p>Podľa § 41 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách je opatrovateľská služba sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 a b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 <p>Rozsah poskytovaných úkonov je podrobne upravený v menovanom zákone.</p>

Mesto Snina v súčasnosti poskytuje opatrovateľskú službu pre 80 odkázaných osôb a zamestnáva na tento účel 62 opatrovateliek (údaj známy k 31.12.2017). Táto sociálna služba je v meste využívaná vo veľkej miere. Umožňuje odkázaným občanom zotrvať v ich prirodzenom prostredí čo najdlhšie a pomáha uľahčovať príbuzným náročnú starostlivosť o svojich blízkych. Opatrovateľskú službu v meste chceme zachovať prípadne rozšíriť. Finančné zdroje by mesto mohlo získať aj zapojením sa do Národného projektu Podpora opatrovateľskej služby, čím by odľahčilo svoj rozpočet na takto nákladnú sociálnu službu. V súčasnosti je opatrovateľská služba hradená z rozpočtu mesta Snina a prijímatelia sociálnej služby si časť uhrádzajú z vlastných zdrojov podľa rozsahu poskytovanej služby. V neposlednom rade táto služba zvyšuje zamestnanosť v meste a opatrovatelky nemusia cestovať do zahraničia.

Očakávaný dopad opatrenia:

- Umožní odkázaným občanom zotrvať čo najdlhšie v ich prirodzenom domácom prostredí
- Funkčné poskytovanie sociálnej služby v súlade s potrebami občanov
- Zvýšenie kvality života dotknutých skupín občanov
- Spokojnosť občanov využívajúcich sociálne služby
- Rozvoj svojpomocného riešenia miestnych potrieb
- Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov
- Nové pracovné príležitosti v meste Snina

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:

- A1:** Poskytovať opatrovateľskú službu v meste aj naďalej
A2: Prieskum a monitoring aktuálnych potrieb u cieľovej skupiny
A3: Komplexné vyhodnotenie prieskumu, vrátane sumarizácie služieb z hľadiska rozsahu a závažnosti
A4: Sledovanie výziev na internete
A5: V prípade vyhlásenia vhodnej výzvy, okamžité zapojenie sa a príprava projektu a podkladov

Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2018 - 2025

Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina

Spolupracujúce subjekty: IA MPSVaR SR, neverejní poskytovatelia

Počet klientov: podľa záujmu cieľovej skupiny

Predpokladané finančné náklady: nie je možné určiť

Zdroje financií: rozpočet mesta, dotácie, súkromný sektor, Národný projekt Podpora opatrovateľskej služby

Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:

- Nedostatok finančných zdrojov
- Nevhodné nastavenie podmienok výzvy Národného projektu Podpora opatrovateľskej služby
- Neochota prijímateľov sociálnej služby prispievať na túto sociálnu službu
- Nezáujem o službu zo strany cieľovej skupiny

Efektivita:

- Podpora zotrvania občanov mesta v ich prirodzenom prostredí
- Využitie miestnych zdrojov na efektívne riešenie potrieb svojich občanov
- Rozšírenie ponuky sociálnych služieb v meste Snina podľa zákona o sociálnych službách

Ľudské zdroje: 62 - počet opatrovateliek v súčasnosti

Tabuľka č. 5 – Špecifikácia opatrenia 1.5.

Cieľ 1: Rozšíriť ponuku sociálnych služieb v meste o nové typy služieb podľa zákona o sociálnych službách
Opatrenie 1.5.: Zriadenie prepravnej služby
Charakteristika opatrenia: <p>V zmysle § 42 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách je prepravná služba sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.</p> <p>Zriadením tejto služby v meste Snina by sme rozšírili naše služby o ďalšiu terénnu sociálnu službu, ktorá by prispela ku skvalitneniu života odkázaných občanov v našom meste. Mnohí seniori a občania ŤZP v našom meste žijú osamelo. Ak sa chcú niekde prepraviť, musia si zavolať taxi službu, alebo sa spoľahnúť na ochotu rodinných príslušníkov, susedov, či známych, ktorí sú často zaneprázdnení. Táto služba by im umožnila dopraviť sa na miesto určenia a zachovali by si pocit samostatnosti a nezávislosti. Pociť vlastnej hodnoty je pre týchto ľudí veľmi dôležitý.</p> <p>Zakúpené motorové vozidlo so zdvíhacou plošinou by bolo zároveň využívané aj na sprístupnenie sociálnej služby imobilným klientom v dennom stacionári.</p>
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Funkčné poskytovanie sociálnej služby v súlade s potrebami občanov• Zvýšenie kvality života dotknutých skupín občanov• Spokojnosť občanov využívajúcich sociálne služby• Rozvoj svojpomocného riešenia miestnych potrieb• Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia: <p>A1: Prieskum a monitoring aktuálnych potrieb u cieľovej skupiny A2: Komplexné vyhodnotenie prieskumu, vrátane sumarizácie služieb z hľadiska rozsahu a závažnosti A 3: Získanie finančných prostriedkov na zakúpenie vozidla, sledovanie výziev na internete A 4: Zakúpenie vozidla na realizáciu opatrenia A 5: Informovanie verejnosti o novej sociálnej službe A 6: Začatie poskytovania prepravnej služby</p>
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2019 - 2025
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina
Spolupracujúce subjekty: neverejní poskytovatelia, MPSVaR SR
Počet klientov: seniori a ŤZP občania mesta Snina
Predpokladané finančné náklady: 20 000 € kúpa auta, mzda pre šoférov a odvody
Zdroje financií: Európsky sociálny fond, MPSVR SR, ÚPSVaR, VÚC, Nadácie – SPP, Markíza, Orange, NADÁCIA SOCIA a iné
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Nezáujem zo strany cieľovej skupiny využívať danú sociálnu službu• Neochota zo strany cieľovej skupiny prispievať na túto sociálnu službu• Nedostatok finančných zdrojov na kúpu a prevádzku motorového vozidla

Efektivita:

- Podpora zotrvania občanov mesta v ich prirodzenom prostredí
- Využitie miestnych zdrojov na efektívne riešenie potrieb svojich občanov
- Rozšírenie ponuky sociálnych služieb v meste Snina podľa zákona o sociálnych službách

Ľudské zdroje: 1 – 2 zamestnanci (šoféri)

Tabuľka č. 6 – Špecifikácia opatrenia 2.1.

Cieľ 2.: Rozšíriť podporné služby pre seniorov v oblasti neformálneho vzdelávania a kultúrno-spoločenských aktivít

Opatrenie 2.1.: Rozšírenie podporných služieb pre seniorov v oblasti neformálneho vzdelávania

Charakteristika opatrenia:

Seniori v meste Snina sú organizovaní v Jednote dôchodcov na Slovensku a vyvíjajú svoju činnosť v dvoch denných centrách. Sú aktívni, zaujíma ich dianie v meste, radi sa zapájajú do organizovania vlastných kultúrnych a spoločenských akcií. Aktívne spolupracovali aj na tvorbe KPSS. Na stretnutiach KPSS výrazne rezonovali požiadavky, súvisiace so sociálnou integráciou seniorov, ich seberealizáciu a zvyšovaním kvality života seniorov najmä v nasledovných oblastiach:

- zvyšovanie gramotnosti a zručností seniorov v oblasti práce s počítačom a s internetom,
- seberealizácia a integrácia do spoločnosti v rámci kultúrnych a spoločenských podujatí v meste,
- sprostredkovanie informácií rôzneho typu formou besied, prednášok osvetových a preventívnych podujatí.

Mnohí seniori napriek dôchodcovskému veku a aj napriek istým zdravotným obmedzeniam majú záujem žiť aktívny spoločenský život, preto opatrenie 2.1. bolo koncipované tak, aby v rámci možností boli uvedené požiadavky seniorov priebežne a systematicky napĺňané.

Očakávaný dopad opatrenia:

- Aktívny život seniorov v meste Snina
- Rozšírenie ponuky podporných služieb pre seniorov v meste
- Aktívne trávenie voľného času pre seniorov, sociálna integrácia
- Účasť na neformálnom vzdelávaní seniorov
- Zvýšenie gramotnosti seniorov (PC, internet)

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:

A1: Monitoring dopytu a potrieb seniorov v oblasti: neformálneho vzdelávania, kultúrno-spoločenských aktivít, preventívnych a osvetových aktivít

A2: Sieťovanie relevantných subjektov za účelom uspokojenia dopytu seniorov

A3: Nadviazanie spolupráce s inštitúciami ochotnými participovať na tomto opatrení

A4: Spracovanie „Akčného plánu“ vrátane personálneho, organizačného, finančného zabezpečenia a časového harmonogramu

A5: Sledovanie projektových výziev na získavanie potrebných financií na realizáciu opatrenia

A6: Podpora zúčastnených subjektov ochotných podieľať sa na vzdelávaní seniorov

A7: Zabezpečenie prezentácie podporných a vzdelávacích programov v radoch seniorov

A8: Priebežné doplnenie akčného plánu podľa ponuky a požiadaviek cieľovej skupiny

Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2025

Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine

Spolupracujúce subjekty: VÚC, ÚPSVaR, mimovládne organizácie, denné centrá

Počet klientov: nie je možné určiť, podľa záujmu cieľovej skupiny

Predpokladané finančné náklady: náklady sa nedajú vyčíslit', záleží od druhu vzdelávacej aktivity, od množstva získaných zdrojov

Zdroje financií: z rozpočtu mesta, granty, dotácie, súkromný sektor
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:
<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Neochota zainteresovaných subjektov spolupracovať • Nezáujem zo strany cieľovej skupiny
Efektivita:
<ul style="list-style-type: none"> • Aktívne trávenie voľného času seniorov v meste • Podpora neformálneho vzdelávania seniorov • Zvyšovanie gramotnosti (PC, internet) • Participácia seniorov na riešení svojich problémov, sociálna integrácia seniorov
Ludské zdroje: záleží od realizovaných aktivít, nedá sa presne určiť

Tabuľka č. 7 – Špecifikácia opatrenia 2.2.

Cieľ 2.: Rozšíriť podporné služby pre seniorov v oblasti neformálneho vzdelávania a kultúrno-spoločenských aktivít
Opatrenie 2.2.: Podporiť a rozšíriť činnosť denných centier pre seniorov
Charakteristika opatrenia:
<p>V meste Snina sú seniori združovaní jednak v Jednote dôchodcov na Slovensku, jednak v iných občianskych združeniach. Svoju činnosť vyvíjajú tiež vo dvoch denných centrách. Jeden pôsobí v centre mesta v priestoroch Mestského kultúrneho a osvetového strediska a druhý na sídlisku I v priestoroch ZŠ Budovateľská. V záujme mesta je podporovať ich činnosť a prispievať k rozširovaniu činnosti týchto centier. Seniori v centrách sú aktívni, vyvíjajú mnohé kultúrne a spoločenské aktivity, stretávajú sa tu a trávia spoločne svoj voľný čas, či už posedeniami, debatami alebo tvorivou prácou. V prípade požiadavky je mesto ochotné podporiť rozšírenie klubovej činnosti seniorov, aj nájdením a poskytnutím nových ďalších priestorov v iných častiach mesta, aby bola ich činnosť dostupnejšia pre všetkých seniorov v meste. Rozšírením klubovej činnosti seniorov sa zároveň podporí opatrenie 2.1. Rozšírenie podporných služieb pre seniorov v oblasti neformálneho vzdelávania.</p>
Očakávaný dopad opatrenia:
<ul style="list-style-type: none"> • Seberealizácia seniorov; organizovanie záujmovej činnosti, voľno-časových aktivít, vzdelávacích kurzov a výletov, súťaží a spoločenských podujatí • Vytváranie nových denných centier na základe požiadaviek členov centier • Výmena skúsenosti, nadväzovanie nových priateľstiev • Prevencia sociálnej izolácie dotknutej cieľovej skupiny
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:
<p>A1: Mapovanie dopytu v dotknutej cieľovej skupiny po rozšírení denných centier v meste A2: V prípade záujmu, vyhľadanie vhodných priestorov A3: Úprava priestorov A4: Získavanie financií na klubovú činnosť z iných zdrojov A5: Poskytnutie podpory pri príprave a implementácii projektov A6: Aktívna podpora mesta pre činnosti a aktivity denných centier</p>
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2025
Zodpovedný realizátor opatrenia: Denné centrá
Spolupracujúce subjekty: Mestský úrad v Snine, VÚC, mimovládne organizácie,
Počet klientov: celá cieľová skupina

Predpokladané finančné náklady: nedá sa vopred určiť
Zdroje financií: Európsky sociálny fond, MPSVR SR, ÚPSVaR, VÚC, Nadácie – SPP, Markíza, Orange, NADÁCIA SOCIA a iné
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:
<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Pasivita a nezáujem seniorov
Efektivita:
<ul style="list-style-type: none"> • Rozšírenie činnosti denných centier v meste • Možnosť pre seniorov aktívne sa združovať a realizovať svoje aktivity • Možnosť pre mesto aktívne podporiť činnosti a aktivity cieľovej skupiny
Ludské zdroje: nedá sa vopred určiť

Tabuľka č. 8 – Špecifikácia opatrenia 3.1.

Cieľ 3.: Komplexné poradenské, konzultačné a informačné služby pre seniorov
Opatrenie 3.1.: Vytvoriť funkčný poradenský, konzultačný a informačný systém pre seniorov
Charakteristika opatrenia:
Súčasťou procesu komunitného plánovania sociálnych služieb bol dotazníkový prieskum zameraný na dopyt v oblasti poskytovania sociálnych služieb a sociálnej pomoci v meste Snina. V rámci prieskumu výrazne rezonovala požiadavka občanov zameraná na systematické a pravidelné poskytovanie informácií o činnosti a službách všetkých subjektov v meste Snina, ktoré sa venujú sociálnej problematike, vrátane služieb poskytovaných z úrovne miestnej samosprávy. Vzhľadom na to, že seniori, v súvislosti s ich vyšším vekom a v mnohých prípadoch aj v dôsledku zdravotných obmedzení, majú sťažený prístup k informáciám, opatrenie bolo zamerané na vybudovanie funkčného informačného systému smerom k seniorom tak, aby sprostredkované informácie boli aktuálne a mali dostatočnú výpovednú hodnotu.
Očakávaný dopad opatrenia:
<ul style="list-style-type: none"> • Funkčný informačný systém • Kvalitnejšia informovanosť seniorov mesta Snina o konkrétnych formách sociálnej pomoci a podporných aktivitách pre seniorov
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:
A1: Zosieťovať všetky relevantné subjekty pracujúce so seniormi a poskytujúce služby seniorom v meste Snina (voľno-časové, preventívne, duchovné a podporné aktivity)
A2: Spracovať komunikačnú stratégiu medzi relevantnými subjektmi a verejnosťou
A3: Vybrať najvhodnejšie alternatívy sprostredkovania informácií seniorom (informačný leták, miestna tlač, Sninská káblková TV, vývesné tabule v meste a pod.)
A4: Sfunkčniť a sprístupniť informačný systém širokej verejnosti
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2017
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine
Spolupracujúce subjekty: organizácie a inštitúcie na území mesta Snina
Počet klientov: celá cieľová skupina
Predpokladané finančné náklady: cca 1000,- € ročne
Zdroje financií: granty a dotácie, rozpočet mesta a pod.

<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Neochota zainteresovaných subjektov spolupracovať
<p>Efektivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplexnosť informácií o sociálnej pomoci, podporných a voľno-časových aktivitách sústredených na jednom mieste, dostupné pre cieľovú skupinu
<p>Ľudské zdroje: 1 - 2 osoby</p>

11.2 Cieľová skupina – ŤAŽKO ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ OBČANIA A OBČANIA SO ZDRAVOTNÝMI OBMEDZENIAMÍ

11.2.1 Zdôvodnenie výberu cieľovej skupiny

Zdravotne postihnutí ľudia patria nepochybne do jednej z najviac diskriminovaných skupín spoločnosti a v každodennom živote narážajú na mnohé prekážky, ktoré bránia ich zapojeniu sa do všetkých oblastí spoločenského života. Ľudia so zdravotným postihnutím sa snažia o začlenenie do spoločnosti a chcú sa stať jej rovnoprávnou súčasťou. Medicínsky orientovaný prístup k zdravotne postihnutým sa postupom času vyvinul na sociálny, ktorý sa sústreďuje aj na odhalenie a odstránenie jednotlivých prekážok v rámci rovnosti príležitostí a plnej účasti týchto občanov v každej oblasti života. Zdravotné postihnutie občana často prináša so sebou nielen neschopnosť občana postarať sa o seba, zabezpečiť svoje životné potreby, ale aj zvýšené životné náklady, ktoré si občan nedokáže pokryť vlastným pričínením tak, aby výrazne nepoklesla jeho životná úroveň, prípadne životná úroveň rodiny. Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má občan s ŤZP v porovnaní so zdravým občanom rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok.

Zdravotne postihnutí majú možnosť prostredníctvom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny získať príspevky v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len ŤZP). Vzhľadom na to, že jeden ťažko zdravotne postihnutý občan môže byť poberateľom viacerých príspevkov, ukazovateľ počtu poberateľov nie je možné považovať za počet občanov s ťažkým zdravotným postihnutím. Pomerne využívaným príspevkom je príspevok na opatrovanie, prostredníctvom ktorého je občanovi poskytovaná rodinným príslušníkom starostlivosť v domácom rodinnom prostredí. Z východiskovej analýzy v procese komunitného plánovania sociálnych služieb vyplynuli tieto najčastejšie využívané kompenzácie občanmi ŤZP za rok 2013 v meste Snina:

• Osobná asistencia	76
• Kúpa pomôcky	18
• Oprava pomôcky	3
• Kúpa zdvíhacieho zariadenia	1
• Kúpa osobného motorového vozidla	5
• Úprava bytu	12
• Úprava rodinného domu	9
• Úprava garáže	2
• Opatrovanie	269
• Kompenzácia zvýšených výdavkov	16 729

Podľa tohto prehľadu sa len ťažko dá určiť koľko je v meste Snina občanov ŤZP a občanov so zdravotnými obmedzeniami, nakoľko niektorí občania využívajú aj viaceré kompenzácie súčasne.

V meste narastá aj počet integrovaných žiakov v materských a základných školách s pomerne závažnými diagnózami - poruchy správania, mentálna retardácia, narušená komunikačná schopnosť, mozgová obrna a pod. Cieľom KPSS pre občanov so zdravotným postihnutím v meste Snina je podporiť ich sociálnu integráciu vo všetkých oblastiach života. Zámerom je poskytovať im adrešnú pomoc pri odstraňovaní alebo zmierňovaní sociálnych dôsledkov ich zdravotného postihnutia v oblastiach mobility (pohybu, prepravy a orientácie), komunikácie so spoločenským prostredím, v oblasti sebaobsluhy, prác v domácnosti a v oblasti zvýšených výdavkov. V procese komunitného plánovania sociálnych služieb pre občanov s ŤZP v meste Snina boli zohľadňované nasledovné priority:

- zotrvanie užívateľa v prirodzenom domácom prostredí,
- zachovanie sabaobslužnosti užívateľa,
- podpora samostatnosti užívateľa,
- podpora zamestnanosti zdravotne postihnutých,
- sprostredkovanie kontaktov so spoločenským prostredím,
- pomoc pri zabezpečovaní chodu domácnosti a pomoc pri osobnej hygiene,
- zníženie zdravotných a sociálnych rizík súvisiacich so zdravotnými obmedzeniami,
- pomoc pri presadzovaní ich práv a záujmov.

11.2.2 SWOT analýza cieľovej skupiny „Ťažko zdravotne postihnutí občania a občania so zdravotnými obmedzeniami“

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • v meste vyvíja svoju činnosť Slovenský zväz zdravotne postihnutých – okresná rada • Mestský úrad má zriadenú chránenú dielňu v rámci Mestskej polície, kde zamestnáva 4 občanov s ŤZP • Animoterapeuticko jazdecké centrum Snina – práca s ľuďmi s telesným a mentálnym postihnutím, poskytovanie hipoterapie • Združenie zdravotne postihnutých „Srdiečko“ • Centrum sociálnych služieb „Zátišie“ – Rehabilitačné stredisko • Gréckokatolícka diecézna charita – Sociálne centrum • Gabriela n. o. – zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie • systém kompenzácií z úrovne štátu ÚPSVaR 	<ul style="list-style-type: none"> • stále nedostatočný bezbariérový prístup v meste (verejné budovy, priestranstvá) • nedostatočné možnosti pre ŤZP občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami v oblasti formálneho aj neformálneho vzdelávania • málo príležitosti na aktívne trávenie voľného času pre cieľovú skupinu • nedostatočná informovanosť cieľovej skupiny o poskytovaných sociálnych službách • absentujúca služba v oblasti poskytovania kompenzačných pomôcok • obmedzený rozpočet mesta na realizáciu všetkých opatrení, na rozvoj sociálnych služieb pre danú cieľovú skupinu • nedostatok špecializovaných zariadení na prácu s cieľovou skupinou • nedostatok príležitosti na pracovnú integráciu cieľovej skupiny • slabá spolupráca organizácií pracujúcich

<ul style="list-style-type: none"> • pozitívny postoj mesta k problematike ŤZP občanov – záujem o skvalitňovanie a sieťovanie sociálnych služieb pre ŤZP • postupné odstraňovanie bariér v meste (verejné budovy a priestranstvá) • školy poskytujú podmienky pre kompletnú integráciu svojich žiakov • ADOS-y • opatrovateľská služba v meste • možnosti pre cieľovú skupinu zapájať sa do spoločenských a kultúrnych aktivít v meste • existujúca štátna podpora (vyplývajúca zo zákona o službách zamestnanosti) pri zamestnávaní občanov s ŤZP a zo zdravotnými obmedzeniami • dobre fungujúce oddelenie sociálnych vecí a rodiny mesta Snina 	<p>s cieľovou skupinou</p> <ul style="list-style-type: none"> • chýba komplexné informačno-poradenské centrum pre cieľovú skupinu • chýba praktická škola pre cieľovú skupinu • slabá informovanosť a angažovanosť občanov o problematike cieľovej skupiny • nedostatok dobrovoľníkov ochotných pracovať s danou cieľovou skupinou
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> • zapojiť do práce s cieľovou skupinou dobrovoľníkov a vytvoriť funkčný systém spolupráce s dobrovoľníkmi • vytvoriť funkčný poradenský, konzultačný a informačný systém pre cieľovú skupinu • rozšíriť podporné služby v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania, PC kurzy, jazykové kurzy, tvorivé dielne v kluboch • podpora kultúrno-spoločenských, prípadne športových aktivít pre cieľovú skupinu v meste • možnosť získať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov EU a iných zdrojov zameraných na podporu riešenia sociálnej inklúzie • podporovať vznik chránených dielni, vytvárať v meste chránené pracoviská • zriadiť v meste požičovňu kompenzačných pomôcok 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií mesta, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb • insolventnosť klientov – nízke príjmy; platba za sociálne služby • nedôvera klientov voči novým formám sociálnych služieb • zložitosť implementácie projektov a nedostatočná odborná spôsobilosť problematiky projektovania • zlé nastavenie grantových programov (nezodpovedajúcich potrebám komunity) • volebný cyklus • legislatívne prekážky – legislatíva nekorešpondujúca s reálnymi potrebami cieľovej skupiny

11.2.3 Ciele KPSS vo vzťahu k cieľovej skupine „Ťažko zdravotne postihnutí občania a občania so zdravotnými obmedzeniami“

- **Cieľ 1 - Rozšíriť ponuku sociálnych služieb v meste zameraných na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku o nové typy služieb podľa zákona o sociálnych službách**
- **Cieľ 2 - Rozšíriť podporné služby pre ťažko zdravotne postihnutých občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami v oblasti vzdelávania a kultúrno-spoločenských aktivít**
- **Cieľ 3 - Podporiť aktívny pracovný život ťažko zdravotne postihnutých občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami**
- **Cieľ 4 - Komplexné poradenské, konzultačné a informačné služby pre ťažko zdravotne postihnutých občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami**
- **Cieľ 5 - Lepšia dostupnosť služieb v meste Snina odstránením existujúcich bariér a realizáciou bezbariérových stavieb**

11.2.4 Opatrenia vedúce k naplneniu cieľov

Cieľ 1:	Rozšíriť ponuku sociálnych služieb v meste zameraných na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku o nové typy služieb podľa zákona o sociálnych službách
<i>Opatrenie 1.1.</i>	Zriadiť v meste požičovňu kompenzačných a zdravotných pomôcok
<i>Opatrenie 1.2.</i>	Zriadenie zariadenia opatrovateľskej služby
Cieľ 2:	Rozšíriť podporné služby pre ťažko zdravotne postihnutých občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami v oblasti vzdelávania a kultúrno-spoločenských aktivít
<i>Opatrenie 2.1.</i>	Zabezpečiť vhodné a dostupné priestory na klubovú činnosť pre ŤZP občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami
Cieľ 3:	Podporiť aktívny pracovný život ťažko zdravotne postihnutých občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami
<i>Opatrenie 3.1.</i>	Podporovať zriaďovanie chránených dielní a chránených pracovísk na území mesta Snina
Cieľ 4:	Komplexné poradenské, konzultačné a informačné služby pre ťažko zdravotne postihnutých občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami
<i>Opatrenie 4.1.</i>	Funkčný informačný systém a systém efektívnej komunikácie inštitúcií a mimovládnych organizácií pracujúcimi s ťažko zdravotne postihnutými občanmi a občanmi so zdravotnými obmedzeniami
Cieľ 5:	Lepšia dostupnosť služieb v meste Snina odstránením existujúcich bariér a realizáciou bezbariérových stavieb
<i>Opatrenie 5.1.</i>	Odstrániť existujúce bariéry v meste Snina na verejných priestranstvách v rámci úradov, verejných inštitúcií, v zariadeniach kultúrneho a spoločenského života

11.2.5 Špecifikácia jednotlivých opatrení

Tabuľka č. 1 – Špecifikácia opatrenia 1.1.

Cieľ 1.: Rozšíriť ponuku sociálnych služieb v meste zameraných na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku o nové typy služieb podľa zákona o sociálnych službách
Opatrenie 1.1.: Zriadiť v meste požičovňu kompenzačných a zdravotných pomôcok
Charakteristika opatrenia: <p>Medzi služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku v zmysle zákona o sociálnych službách patrí aj požičiavanie pomôcok (§12, písm. c, bod 8). V meste Snina zatiaľ nebola podobná služba zriadená. Občania mesta Snina sa často stretávajú s potrebou zabezpečiť pre seba, resp. pre blízku osobu v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu, prípadne v dôsledku vysokého veku špeciálnu zdravotnícku alebo kompenzačnú pomôcku (vozík pre imobilné osoby, polohovateľné zdravotnícke lôžko, chodítka, toaletné kreslo, sedadlo do vane a pod.). Kúpa pomôcky je pre väčšinu občanov nereálna jednak z hľadiska vysokej cenovej náročnosti a nerentability vo vzťahu napríklad k dĺžke používania zariadenia a následného využitia pomôcky po zmene zdravotného stavu. Zámerom navrhovaného opatrenia je zriadiť požičovňu zdravotníckych a kompenzačných pomôcok pre občanov mesta Snina, ktorí si budú požičiavať pomôcky podľa dohodnutých pravidiel na nevyhnutý čas vo vzťahu k zdravotnému stavu osoby, ktorá pomôcku potrebuje.</p>
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Zriadenie novej služby v meste podľa zákona o sociálnych službách• Pomoc občanom v nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dovŕšenia dôchodkového veku• Kompenzácia sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia• Možnosť zriadiť chránené pracovisko
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia: <p>A1: Prieskum dopytu v oblasti poskytovania kompenzačných a zdravotníckych pomôcok A2: Komplexné vyhodnotenie prieskumu vrátane sumarizácie služieb z hľadiska druhu a rozsahu A3: Aktivity za účelom sústredenia pomôcok v priestoroch Mestského úradu v Snine A4: Ponúknuť možnosť poskytovať tieto služby niektorej mimovládnej organizácii alebo súkromnej firme A5: Personálne a materiálno-technické zabezpečenie prevádzky požičovne kompenzačných a zdravotníckych pomôcok A6: Propagácia novovzniknutej služby občanom mesta Snina A7: Začatie poskytovania služby</p>
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2016
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine
Spolupracujúce subjekty: mimovládne organizácie, súkromný sektor, Slovenský zväz zdravotne postihnutých
Počet klientov: nedá sa vopred určiť
Predpokladané finančné náklady: cca 30 000,- €, podľa vybavenia požičovne
Zdroje financií: Európsky sociálny fond, nadácie, granty, VÚC, ÚPSVaR, MPSVaR SR

<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Nezaujmem občanov využívať túto službu
<p>Efektivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zriadenie služby za účelom kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia • Možnosť opakovaného využitia kompenzačných pomôcok ŤZP občanmi mesta Snina
<p>Ľudské zdroje: 1 osoba - prieskum potrieb, 1 osoba – požičiavanie pomôcok</p>

Tabuľka č. 2 – Špecifikácia opatrenia 1.2.

<p>Cieľ 1.: Rozšíriť ponuku sociálnych služieb v meste zameraných na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku o nové typy služieb podľa zákona o sociálnych službách</p>
<p>Opatrenie 1.2.: Zriadenie zariadenia opatrovateľskej služby</p>
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>Pri riešení nepriaznivej situácie mnohých občanov, častejšie vznikla potreba zariadenia opatrovateľskej služby v našom meste, kde by sme dočasne mohli pomôcť občanom odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby a nemuseli by sme hľadať pomoc v iných mestách.</p> <p>V zariadení opatrovateľskej služby sa v zmysle § 36 zákona o sociálnych službách poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu.</p> <p>V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, • sociálne poradenstvo, • sociálna rehabilitácia, • ubytovanie, • stravovanie, • upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, • utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí. <p>V meste Snina sú zriadené zariadenia pre seniorov, domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie. Dané zariadenie v meste Snina absentuje. Dopyt po danom zariadení je zo strany občanov ŤZP, ktorí nespĺňajú podmienky vo vyššie uvedených sociálnych zariadeniach.</p>
<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efektívne riešenie nepriaznivého stavu plnoletej fyzickej osoby, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby na určitý čas • Funkčné poskytovanie sociálnej služby v súlade s potrebami občanov • Zvýšenie kvality života dotknutých skupín občanov • Spokojnosť občanov využívajúcich sociálne služby • Rozvoj svojpomocného riešenia miestnych potrieb • Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov • Nové pracovné príležitosti v meste Snina

<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Prieskum dopytu potrieb a monitoring aktuálnych potrieb u ŤZP občanov A2: Výber vhodných priestorov pre zriadenie zariadenia opatrovateľskej služby A3: Spracovanie projektovej dokumentácie A4: Získanie finančných prostriedkov A5: Rekonštrukcia priestorov pre podmienky zariadenia opatrovateľskej služby A6: Registrácia zariadenia na VÚC, príprava potrebných podkladov, materiálov</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2018 - 2020</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: MPSVaR, VÚC</p>
<p>Počet klientov: 12 klientov</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: 1 000 000,- €</p>
<p>Zdroje financií: MPRV SR, MPSVaR SR, rozpočet mesta, eurofondy, Integrovaný regionálny operačný program a pod.</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Nevhodné priestory • Nezájem zo strany cieľovej skupiny prispievať na sociálnu službu
<p>Efektivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poskytnutie efektívnej pomoci pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby na určitý čas • Využitie miestnych zdrojov na efektívne riešenie potrieb svojich občanov • Rozšírenie ponuky sociálnych služieb v meste Snina podľa zákona o sociálnych službách
<p>Ludské zdroje: zamestnanci prijatí podľa organizačnej štruktúry zariadenia opatrovateľskej služby</p>

Tabuľka č. 3 – Špecifikácia opatrenia 2.1.

<p>Cieľ 2: Rozšíriť podporné služby pre ťažko zdravotne postihnutých občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami v oblasti vzdelávania a kultúrno-spoločenských aktivít</p>
<p>Opatrenie 2.1.: Zabezpečiť vhodné a dostupné priestory na klubovú činnosť pre ŤZP občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami</p>
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>Cieľom tohto opatrenia je podporiť aktívny život ťažko zdravotne postihnutých občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami. V meste Snina svoju činnosť vyvíja Slovenský zväz zdravotne postihnutých, okresná rada. Taktiež tu pôsobia mimovládne organizácie zaoberajúce sa prácou s ťažko zdravotne postihnutými občanmi alebo poskytujúcimi svoje služby tejto cieľovej skupine (viď SWOT analýza cieľovej skupiny). Svoju činnosť vyvíjajú viac či menej aktívne s podporou všetkých dostupných prostriedkov. Mesto Snina má záujem podporovať činnosť takýchto inštitúcií a mimovládnych organizácií pracujúcich s predmetnou cieľovou skupinou poskytovaním vhodných priestorov, finančnou podporou, či vhodným legislatívnym prostredím. Mesto Snina chce podporovať klubovú činnosť organizácií venujúcej sa ŤZP občanom na území mesta Snina.</p>

<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik nových klubov pre ŤZP občanov mesta Snina • Podpora klubovej činnosti ŤZP občanov v meste Snina • Rozvoj osobnosti a sociálnej integrácie ŤZP občanov v meste Snina • Rozvíjanie samostatnosti ŤZP občanov
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Zmapovanie situácie v prostredí jednotlivých organizácií, ich potrieb a požiadaviek A2: Poskytnutie vhodných priestorov za výhodných podmienok A3: Výber najvhodnejšieho technicko-materiálneho vybavenia klubov A4: Spracovanie projektového zámeru, projektovej dokumentácie A5: Realizácia úprav, rekonštrukcie, stavebné práce A6: Vybavenie a zariadenie klubových priestorov pre ŤZP občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami mesta Snina A7: Sprístupnenie klubových priestorov cieľovej skupine A8: Možnosť vytvorenia chráneného pracoviska</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2016 - 2020</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: mimovládne organizácie pracujúce s cieľovou skupinou, súkromný sektor, Slovenský zväz zdravotne postihnutých, ÚPSVaR, VÚC, MPSVaR SR</p>
<p>Počet klientov: nedá sa vopred určiť</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: od 1 500,- € do 25 000,- € podľa rozsiahlosti rekonštrukcie</p>
<p>Zdroje financií: ESF, nadácie, granty, VÚC, ÚPSVaR, MPSVaR</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Neochota relevantných subjektov spolupracovať • Nevhodné legislatívne zmeny
<p>Efektívnosť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systematické a komplexné podchytenie problematiky ŤZP občanov s využitím dostupných a efektívnych prostriedkov
<p>Ľudské zdroje: 1 osoba - prieskum potrieb, cca 2 – 3 osoby realizácia opatrenia</p>

Tabuľka č. 4 – Špecifikácia opatrenia 3.1.

<p>Cieľ 3.: Podporiť aktívny pracovný život ťažko zdravotne postihnutých občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami</p>
<p>Opatrenie 3.1.: Podporovať zriaďovanie chránených dielní a chránených pracovísk na území mesta Snina</p>
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>Cieľom opatrenia je rozšíriť, resp. vytvoriť nové možnosti pracovnej integrácie pre ťažko zdravotne postihnutých občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami v meste Snina. Mesto takto môže podporovať aktívny pracovný život svojich občanov ŤZP a občanov so zdravotnými obmedzeniami a pomáhať im začleniť sa do normálneho života. Vytváraním pracovných príležitostí v meste, zriaďovaním chránených dielní, či chránených pracovísk mesto dáva priestor pre ŤZP občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami, aby sa stali sebestačnými, finančne nezávislými a spoločensky angažovanými. Mestský úrad má zriadenú chránenú dielňu v rámci Mestskej polície – dispečing a kamerový systém, kde zamestnáva 4 občanov v rámci ŤZP, v prípade rozšírenia</p>

<p>kamerového systému je možné tento počet zvýšiť. Pri viacerých opatreniach navrhovaných v KPSS, nielen pre túto cieľovú skupinu, je priestor pre vytváranie chránených pracovísk, napríklad aj opatrenie 1.1. Zriadiť v meste požičovňu kompenzačných a zdravotných pomôcok. Pri realizácii tohto opatrenia sa mesto nezaobíde bez spolupráce podnikateľského a súkromného sektora.</p>
<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik nových pracovných miest pre ŤZP občanov mesta Snina • Vznik chránených pracovísk a chránených dielní v meste Snina • Eliminácia sociálnej odkázanosti ŤZP občanov v meste Snina • Zníženie nezamestnanosti ŤZP občanov v meste Snina • Rozvíjanie samostatnosti ŤZP občanov
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Analýza rozsahu problému a dopyt A2: Prieskum trhu – dopyt zo strany občanov mesta Snina a okolia vo vzťahu k produkcii chránenej dielne, chráneného pracoviska A3: Návrh rozsahu činností a štruktúry chráneného pracoviska, resp. chránenej dielne A4: Spracovanie projektového zámeru, projektovej dokumentácie A5: Realizácia úprav, rekonštrukcie, stavebné práce A6: Vybavenie a zariadenie priestorov chránenej dielne, resp. chráneného pracoviska A7: Oslovenie súkromného sektora na podporu chránených dielní, resp. chránených pracovísk A8: Vytvorenie pracovných miest na chránenom pracovisku, resp. otvorenie prevádzky chránenej dielne</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2025</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine v spolupráci so sieťou partnerov</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: mimovládne organizácie pracujúce s danou cieľovou skupinou, súkromný sektor, Slovenský zväz zdravotne postihnutých, ÚPSVaR, VÚC, MPSVaR SR</p>
<p>Počet klientov: nedá sa vopred určiť</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: nedá sa vopred určiť ,</p>
<p>Zdroje financií: Európsky sociálny fond, Implementačná agentúra pre Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia, nadácie, granty, VÚC, ÚPSVaR, MPSVaR</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Neochota relevantných subjektov spolupracovať • Nevhodné legislatívne zmeny
<p>Efektívnosť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systematické riešenie problematiky pracovnej integrácie ŤZP občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami • Reálne možnosti pracovného uplatnenia pre handicapovaných občanov
<p>Ľudské zdroje: 1 osoba – analytická časť, ostatné sa nedá presne určiť</p>

Špecifikácia opatrenia 4.1.:

Funkčný informačný systém a systém efektívnej komunikácie inštitúcií a mimovládnych organizácií pracujúcimi s ťažko zdravotne postihnutými občanmi a občanmi so zdravotnými obmedzeniami.

Cieľ 4 a následné opatrenie č. 4.1. korešponduje s cieľom 3, opatrením č. 3.1. v rámci cieľovej skupiny „Seniori: „Vytvoriť funkčný poradenský, konzultačný a informačný systém pre seniorov“. Z uvedeného dôvodu opatrenie 4.1. nie je v rámci KPSS rozpracované samostatne, nakoľko jednotlivé špecifikácie opatrenia sú vo výraznej miere zhodné, rovnako tak aj aktivity zamerané na naplnenie opatrenia.

Tabuľka č. 5 – Špecifikácia opatrenia 5.1.

Cieľ 5: Lepšia dostupnosť služieb v meste Snina odstránením existujúcich bariér a realizáciou bezbariérových stavieb
Opatrenie 5.1.: Odstrániť existujúce bariéry v meste Snina na verejných priestranstvách v rámci úradov, verejných inštitúcií, v zariadeniach kultúrneho a spoločenského života
Charakteristika opatrenia: V meste Snina občanom s ŤZP a občanom so zdravotnými obmedzeniami na mnohých miestach sťažujú prístup na želané miesto schody a iné bariéry. Problém v tom vidia aj seniori, či mamičky s kočíkmi. Toto opatrenie teda uľahčí život mnohým obyvateľom mesta Snina. ŤZP občania a občania so zdravotnými obmedzeniami vnímajú elimináciu bariér ako veľmi dôležité opatrenie, nakoľko bariéry považujú za vážny problém prístupu k potrebným službám. Existujúce bariéry výrazne ovplyvňujú nielen sociálnu integráciu a sebestačnosť cieľovej skupiny, ale aj dostupnosť na úrady, do verejných budov, k verejným kultúrno-spoločenským a športovým aktivitám a podujatiam v meste.
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Odstránenie existujúcich bariér v celom meste (chodníky, verejné priestranstvá, úrady, či iné verejné služby)• Zlepšenie dostupnosti služieb v meste
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia: A1: Prieskum existujúcich bariér v meste A2: Komplexné vyhodnotenie prieskumu, vrátane kategorizácie existujúcich bariér A3: Spracovanie projektového zámeru orientovaného na odstránenie existujúcich bariér A4: Postupné odstraňovanie existujúcich bariér A5: Zapojenie pracovníkov na aktivačných prácach v meste A6: Získanie finančných prostriedkov
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2025
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine
Spolupracujúce subjekty: organizácie a inštitúcie na území mesta Snina
Počet klientov: občania mesta Snina
Predpokladané finančné náklady: podľa rozsahu odstraňovaných bariér
Zdroje financií: Európsky sociálny fond, MPSVR SR, ÚPSVaR, VÚC, Nadácie – SPP, Markíza, Orange, NADÁCIA SOCIA, dotácie, rozpočet mesta a pod.

Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:

- Nedostatok finančných zdrojov
- Neochota zainteresovaných subjektov spolupracovať
- Nevhodné legislatívne zmeny

Efektivita:

- Kumulácia rôznych zdrojov za účelom odstránenia bariér a zvýšenia dostupnosti
- Vyvážené náklady na zabezpečenie opatrenia
- Dodržiavanie zákona o bezbariérovosti všetkých stavieb

Ľudské zdroje: zamestnanci Mestského úradu Snina, pracovníci odstraňujúci bariéry

11.3 Cieľová skupina - DETI, MLÁDEŽ A RODINY V RIZIKU SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

11.3.1 Zdôvodnenie výberu cieľovej skupiny

V meste Snina došlo za obdobie rokov 2009 – 2013 k výraznému nárastu počtu občanov v produktívnom veku až o 920,20 osôb. Z hľadiska plánovania sociálnych služieb je toto dôležitý ukazovateľ, pretože skupina detí a mladých ľudí má v rámci plánovania sociálnych služieb osobitné postavenie. Táto cieľová skupina nie je ohrozená zhoršujúcim sa zdravotným stavom či nedostatkom pracovných miest, napriek tomu je dôležité tejto cieľovej skupine venovať zvýšenú pozornosť.

Vo všeobecnosti možno o dnešných mladých ľuďoch povedať, že je to najcitlivejšia sociálna skupina, ktorú ostro zasiahli sociálne zmeny v spoločnosti v posledných rokoch. Spôsob života a prístup dnešných mladých ľudí k životu má preto dnes iné dimenzie, niekedy ťažko akceptovateľné staršími generáciami vyrastajúcimi v tradičnej kultúre zaťaženej totalitnými praktikami.

Voľný čas zohráva v živote dnešného mladého človeka stále dôležitejšiu úlohu. Nejde v ňom len o funkciu socializačnú, ale rastúci význam nadobúda aj jeho funkcia kompenzačná (vyrovnávanie pracovnej a školskej záťaže) a najmä preventívna (voľno-časové aktivity s možnosťami využitia hodnotových orientácií ako súčasť ochrany pred negatívnymi spoločenskými javmi). Preto dôležitú úlohu v životnom štýle mladého človeka by mal zohrávať aktívny športový pohyb. Nesprávne a neefektívne využívanie voľného času môže mať za následok únik mnohých mladých ľudí do pasivity a ničnerobenia, či k závislostiam rôzneho typu.

Dieťa

Podľa článku I Dohovoru o právach dieťaťa sa pre jeho účely dieťaťom rozumie každá ľudská bytosť mladšia ako osemnásť rokov, pokiaľ podľa právneho poriadku, ktorý sa na dieťa vzťahuje, nie je plnoletosť dosiahnutá skôr. Nadobudnutie plnoletosti v právnom poriadku Slovenskej republiky upravuje Občiansky zákonník (zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov). Podľa § 8 odsek 2 Občianskeho zákonníka sa „*plnoletosť nadobúda dovŕšením osemnásteho roku. Pred dosiahnutím tohto veku sa plnoletosť nadobúda len uzavretím manželstva. Takto nadobudnutá plnoletosť sa nestráca ani zánikom manželstva ani vyhlásením manželstva za neplatné*“.

Mládež

Pojem mládež právny poriadok Slovenskej republiky nepozná. Vo verejnosti rezonuje pojem mládež jednak vo význame sociologickom ako sociálno-demografická skupina, ale súčasne aj vo význame psychologickom ako životná fáza (mladosť). V oboch prípadoch sa jej bezprostredne dotýkajú významné spoločenské zmeny, ktoré vyvolávajú zmenu spôsobu života. Mladosť podľa všeobecných spoločenských predstáv je osobitnou samostatnou fázou života, ktorá potrebuje „spoločensky chránený, ale slobodný priestor“, ktorý zbavuje mládež úloh a starostí života dospelých a je vyhradený na učenie a prípravu na ďalší život. Preto je nevyhnutné počas tejto fázy zabezpečiť slobodný priestor a možnosti pre úspešný rast, nadobudnutie vzdelania a kvalifikácie.

Pomoc rodinám s deťmi, rodiny v riziku sociálneho vylúčenia

V rámci pomoci mnohopočetným rodinám a v záujme zvyšovania pôrodnosti, a tým aj stavu obyvateľstva, mesto Snina v súlade so Všeobecne záväzným nariadením mesta Snina č. 85/2007 poskytuje občanom s trvalým pobytom v meste Snina **jednorazový finančný príspevok pri narodení tretieho a ďalšieho dieťaťa** vo výške 165,97 €. Nepriaznivá sociálna situácia v meste spôsobuje znižovanie pôrodnosti, najmä pri rozširovaní rodiny o tretie a ďalšie dieťa.

Mesto Snina v zmysle § 28 zákona o sociálnych službách prevádzkuje tiež **Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu** ambulantom formou. Nízkoprahové centrum bolo zriadené v roku 2010 v priestoroch Materskej školy na Budovateľskej ulici. Rôzne aktivity a práce v záujmových krúžkoch v nízkoprahovom centre prebiehajú od pondelka do piatka. Cieľovou skupinou sú deti a mládež, ktorých rodičia sa nachádzajú v hmotnej núdzi a ktoré majú znížený prah v akejkoľvek oblasti (správanie, vedomosti, zručnosti, motorika a pod.). Denná návštevnosť je zhruba 20 – 30 detí. Výsledky práce s deťmi sa odzrkadľujú v podobe rôznych ocenení z oblasti výtvarnej výchovy, divadla, tanca a ďalších kultúrnych i duchovných aktivít.

Deťom z rodín, ktoré sa nachádzajú v hmotnej núdzi, sú v spolupráci s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a s jeho finančnou podporou, poskytované **dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom a k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením** v zmysle zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách. Mesto Snina taktiež v zmysle § 65 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **tvorí úspory deťom s trvalým pobytom na území mesta Snina a pochádzajúcim z nepriaznivého sociálneho prostredia, ktoré sa nachádzajú v detských domoch**. K 31.12.2014 mesto tvorilo úspory pre 3 detí, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v detských domovoch.

Na území mesta Snina pôsobí **Centrum sociálnych služieb Zátiešie** (ďalej len „CSS“), ktoré je právnickou osobou zriadenou Prešovským samosprávnym krajom. CSS poskytuje sociálnu službu v meste Snina v **rehabilitačnom stredisku** v zmysle zákona o sociálnych službách a zabezpečuje vykonávanie opatrení podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v **krízovom stredisku**. V prípade núdze, ak sa rodina ocitne na ulici bez strechy nad hlavou, má mesto k dispozícii dva sociálne byty na Ul. Palárikovej 1603, kde je možné takéto rodiny dočasne umiestniť. Nie je to však komplexné riešenie takýchto problémov.

Možnosti voľno-časových aktivít v meste Snina pre deti a mládež

Na území mesta Snina pôsobí celkovo 14 kultúrnych telies, ktorých činnosť je zameraná na slovenský, rusínsky a rómsky folklór, dychovú hudbu a moderný tanec. V týchto krúžkoch sa venujú aj deťom a mládeži. V meste sa nachádza Základná umelecká škola, kde sa deti majú možnosť vzdelávať hrou na hudobné nástroje, pohybovo sa rozvíjať v tanečnom krúžku, či tvorivo pracovať vo výtvarných krúžkoch. V meste svoju činnosť vyvíja 15 športových klubov. Dobré výsledky dosahujú deti a mládež najmä v dvoch Zápasníckych kluboch, vo futbalovom klube, vo volejbale a rovnako aj v iných športových odvetviach. V meste sú vybudované detské ihriská, ktoré sú rozmiestnené na sídliskách a sú vhodné aj pre najmenšie deti. V meste pôsobia tiež materské centrá, detské centrum Elá Hop, Centrum voľného času, Cirkevné centrum voľného času, Animoterapeuticko jazdecké centrum. Mesto poskytuje pre rodiny s deťmi veľa možností na trávenie voľného času a aktívne vyžitie sa. Funguje tu kino, ktoré bolo v roku 2014 digitalizované, viackrát do roka sa tu realizujú trhy, organizujú sa koncerty, či iné spoločenské podujatia. Na týchto akciách si nájde každá generácia niečo zaujímavé a podnetné.

11.3.2 SWOT analýza cieľovej skupiny „Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia“

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">• záujem mesta na fungovaní a zaistení sociálnych služieb• jazyková zdatnosť mladých ľudí, počítačová gramotnosť• pracovitosť, flexibilita, cieľavedomosť mladých ľudí, snaha uplatniť sa v živote• ochota podieľať sa na živote mesta, dobrovoľníci• nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu• Centrum sociálnych služieb Zátíšie• Základná umelecká škola• materské centrá• Detské centrum Elá Hop• centrá voľného času• mládežnícky parlament• 14 kultúrnych telies• 15 športových klubov• detské ihriská• Slovenský Červený kríž• Centrum pedagogicko – psychologických poradenských služieb• ÚPSVaR Humenné, pracovisko Snina, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	<ul style="list-style-type: none">• nedostatočná informovanosť detí a mládeže o ponuke služieb• chýba zariadenie núdzového bývania v prípade nepredvídanej a život ohrozujúcej situácie• absentujúce podporné služby - poskytovanie sociálnej služby v dennom centre, sociálne poradenstvo• chýba vyhľadávacia činnosť rodín v riziku sociálneho vylúčenia• negatívne rodinné vzory (závislosť v rodine, násilie)• nedostatok vlastných finančných zdrojov komunity na rozvoj sociálnych služieb• nedostatok dobrovoľníkov medzi mladými ľuďmi• neochota mladých ľudí podieľať sa na dianí v meste, mladí sú málo organizovaní• chýba domov na pol ceste pre mladých ľudí odídených z detského domova, po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannnej výchovy• sociálna izolácia handicapovaných detí a mládeže• slabá spolupráca medzi inštitúciami pracujúcimi s deťmi, mládežou a rodinou

PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> • ochota inštitúcií pracujúcimi s deťmi a mládežou podieľať sa na riešení problémov, spolupracovať • zapojiť do práce s cieľovou skupinou dobrovoľníkov a vytvoriť funkčný systém spolupráce s dobrovoľníkmi • podpora a rozvoj mládežníckeho dobrovoľníctva • zriadiť v meste zariadenie núdzového bývania • vybudovať v meste komunitné centrum • rozšíriť pôsobnosť Nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu • vybudovať domov na pol ceste • podporiť vytváranie pracovných miest pre handicapovanú mládež – chránené dielne, chránené pracoviská • podpora sociálnej integrácie handicapovanej mládeže • možnosť získať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ a iných zdrojov zameraných na podporu riešenia sociálnej inklúzie, využitie dotácií zo štátnej správy 	<ul style="list-style-type: none"> • demografický vývoj populácie v komunite, očakávajúci nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich väčšiu mieru sociálnych služieb (hroziaca disparita medzi potrebami a možnosťami) • nedostatok finančných zdrojov • neochota mládežníckych dobrovoľníkov participovať na realizácii opatrení • zlá ekonomická situácia (pretrvávajúca finančná kríza) • stereotypy a predsudky v rodinách a spoločnosti • zložitosť implementácie projektov a nedostatočná odborná spôsobilosť problematiky projektovania • zlé nastavenie grantových programov (nezodpovedajúcich potrebám komunity) • volebný cyklus • legislatívne prekážky – legislatíva nekorešpondujúca s reálnymi potrebami cieľovej skupiny

11.3.3 Ciele KPSS vo vzťahu k cieľovej skupine „Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia“

- **Cieľ 1 - Podpora činnosti a aktivít zameraných na rozvoj práce s deťmi a mládežou**
- **Cieľ 2 – Reálne možnosti sociálnej integrácie pre handicapované deti a mládež**
- **Cieľ 3 – Funkčný systém krízovej intervencie a sociálnej pomoci pre deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia**
- **Cieľ 4 – Zosúladowanie rodinného a pracovného života**
- **Cieľ 5 – Podpora bývania mladých rodín**

11.3.4 Opatrenia vedúce k naplneniu cieľov cieľovej skupiny „Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia“

Cieľ 1:	Podpora činností a aktivít zameraných na rozvoj práce s deťmi a mládežou
<i>Opatrenie 1.1.</i>	Podpora mládežníckeho dobrovoľníctva
<i>Opatrenie 1.2.</i>	Participácia detí a mládeže na živote mesta a školy
Cieľ 2:	Reálne možnosti sociálnej integrácie pre handicapované deti a mládež
<i>Opatrenie 2.1.</i>	Podporovať činnosť mimovládnych organizácií a inštitúcií, ktorých cieľovou skupinou sú handicapované deti a mládež
<i>Opatrenie 2.2.</i>	Umožniť deťom so zdravotným znevýhodnením lepší prístup k vzdelávaniu
Cieľ 3:	Funkčný systém krízovej intervencie a sociálnej pomoci pre deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia
<i>Opatrenie 3.1.</i>	Zriadiť v meste zariadenie núdzového bývania
<i>Opatrenie 3.2.</i>	Vybudovať domov na pol ceste
<i>Opatrenie 3.3.</i>	Vytvoriť účinný informačný systém a systém efektívnej komunikácie mimovládnych organizácií a relevantných organizácií pracujúcich s deťmi, mládežou a rodinami v meste Snina (oblasť voľno-časových, preventívnych a podporných aktivít)
Cieľ 4:	Zosúladowanie rodinného a pracovného života
<i>Opatrenie 4.1.</i>	Vytvorenie zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (tzv. detské jasle)
Cieľ 5:	Podpora bývania mladých rodín
<i>Opatrenie 5.1.</i>	Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny

11.3.5 Špecifikácia jednotlivých opatrení

Tabuľka č. 1 – Špecifikácia opatrenia 1.1.

Cieľ 1: Podpora činnosti a aktivít zameraných na rozvoj práce s deťmi a mládežou
Opatrenie 1.1.: Podpora mládežníckeho dobrovoľníctva
Charakteristika opatrenia: Cieľom tohto opatrenia je systematická, cieľavedomá a účinná podpora mládežníckeho dobrovoľníctva pre danú cieľovú skupinu; zabezpečiť rovnosť príležitostí pre mladých ľudí bez ohľadu na pohlavie, rasu, vyznanie, národnosť, príslušnosť k politickej, či inej skupine obyvateľstva a zabezpečiť finančnú podporu činnostiam rozvíjajúcim danú aktivitu.
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> Participácia mladých ľudí na dobrovoľníckej práci v meste

<ul style="list-style-type: none"> • Zmysluplné a efektívne využívanie voľného času • Výmena skúseností, získanie nových poznatkov v danej oblasti • Nadväzovanie nových kontaktov
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia: A1: Prezentácia dobrovoľníckej práce a získavanie dobrovoľníkov z radov mládeže v meste A2: Vytváranie príležitostí pre dobrovoľníkov A3: Podpora a rozvoj vzdelávania v oblasti dobrovoľníckej práce A4: Získanie finančných prostriedkov na podporu a rozvoj mládežníckeho dobrovoľníctva – zapojenie sa do programov FINANČNEJ PODPORY EÚ MLÁDEŽ ERASMUS + a iné.
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2025
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine
Spolupracujúce subjekty: mimovládne organizácie, základné a stredné školy
Počet klientov: nevieme presne vopred určiť (mladí ľudia z mesta)
Predpokladané finančné náklady: nedá sa presne určiť, podľa druhu aktivít
Zdroje financií: MPSVaR SR, IUVENTA, Európsky sociálny fond, granty, VÚC a pod.
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> • Nezájem zo strany mládeže spolupracovať • Nedostatok finančných prostriedkov na podporu a rozvoj mládežníckeho dobrovoľníctva • Nevhodné projektové výzvy • Neochota inštitúcií pracujúcich s mládežou spolupracovať
Efektívnosť: <ul style="list-style-type: none"> • Dobrovoľnícka služba v meste prostredníctvom mládeže • Systematická, cieľavedomá a účinná podpora mládežníckeho dobrovoľníctva v obci
Ľudské zdroje: nedá sa určiť, záleží od druhu aktivít

Tabuľka č. 2 – Špecifikácia opatrenia 1.2.

Cieľ 1: Podpora činnosti a aktivít zameraných na rozvoj práce s deťmi a mládežou
Opatrenie 1.2.: Participácia detí a mládeže na živote mesta a školy
Charakteristika opatrenia: <p>Cieľom tohto opatrenia je podporiť detí 5. - 9. ročníkov k vytváraniu žiackych školských rád. Stredoškoly sa aktivizujú v mládežníckom parlamente. Stretávajú sa pravidelne v priestoroch mestského úradu, zúčastňujú sa na zasadaniach komisií, najmä komisie mládeže a športu a na zasadnutí mestského zastupiteľstva. Toto zoskupenie detí a mladých ľudí má zabezpečiť lepšie prepojenie činnosti žiakov s pedagogickými pracovníkmi a vedením školy; byť nápomocné vedeniu školy predkladaním návrhov a nápadov pri organizovaní aktivít pre žiakov, priebežne oboznamovať a informovať ostatných žiakov s realizovanými aktivitami školy a aktivizovať ostatných spolužiakov do činnosti. Takýmto spôsobom sa môžu deti a mládež taktiež zapojiť do diania v meste, vyjadriť svoj názor, predložiť návrhy, zúčastňovať sa rokovaní mestského parlamentu prostredníctvom svojich zástupcov, ktorí budú zastupiteľstvu tlmočiť ich požiadavky. Cieľom tohto opatrenia je podpora činnosti mládežníckeho parlamentu.</p>
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> • Zlepšenie vzájomných vzťahov

<ul style="list-style-type: none"> • Seberealizácia detí a mládeže • Snaha detí a mladých ľudí realizovať svoje nápady a predkladať návrhy • Spetrenie žiackeho a študentského života • Možnosť mesta prispievať k zlepšeniu spoločenského života detí a mladých ľudí (vypočutie a realizácia ich návrhov) • Hľadanie spoločných postupov v organizovaní mimoškolskej činnosti
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Výber koordinátorov žiackych školských rád a mládežníckeho parlamentu – vyškolenie koordinátorov pre prácu s cieľovou skupinou</p> <p>A2: Podporiť vznik a založenie žiackych školských rád na druhom stupni základných škôl</p> <p>A3: Podporiť vznik detských a mládežníckych parlamentov</p> <p>A4: Rozvíjať štruktúrovaný dialóg s mládežou na úrovni školy a mesta</p> <p>A5: Zapojenie organizácii pracujúcich s deťmi a mládežou na území mesta Snina</p> <p>A6: Získanie finančných prostriedkov - zapojenie sa do programov FINANČNEJ PODPORY EÚ PRE MLÁDEŽ ERASMUS a iné.</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2025</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: základné a stredné školy</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: Mestský úrad v Snine, mimovládne organizácie</p>
<p>Počet klientov: žiaci a študenti v meste Snina</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: nedá sa vopred určiť, záleží od jednotlivých aktivít</p>
<p>Zdroje financií: MPSVR SR, IUVENTA, Európsky sociálny fond, granty, Mestský úrad, VÚC a pod.</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pasivita žiakov a študentov, nezáujem • Neochota zo strany vedenia školy • Nevhodný kandidát na koordinátora žiackych školských rád
<p>Efektívnosť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participácia detí a mládeže na živote mesta a školy • Rozvíjanie mimoškolskej činnosti • Rozvíjanie komunikačných zručností u žiakov a študentov • Schopnosť presadzovať svoje návrhy a požiadavky
<p>Ľudské zdroje: žiaci základných škôl a študenti stredných škôl, pedagógovia, 1 - 2 koordinátori</p>

Tabuľka č. 3 – Špecifikácia opatrenia 2.1.

<p>Cieľ 2.: Reálne možnosti sociálnej integrácie pre handicapované deti a mládež</p>
<p>Opatrenie 2.1.: Podporovať činnosť mimovládnych organizácií a inštitúcií, ktorých cieľovou skupinou sú handicapované deti a mládež</p>
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>V našom meste žijú medzi nami handicapované deti a mládež. Mesto Snina nemôže z mnohých dôvodov (finančných, legislatívnych) prevádzkovať vlastné zariadenia zamerané na prácu s handicapovanými deťmi a mládežou, má však snahu podporovať už existujúce zariadenia v ich činnosti. Mesto Snina chápe ich potreby a chce sa podieľať na riešení ich problémov. Či už je to finančná pomoc, úľavy na daniach, poskytnutie priestorov na aktivity a iné. Dôležité je podporovať komunikáciu medzi týmito inštitúciami a spoluprácu, aby cieľová skupina mala všetky informácie</p>

<p>o ponuke týchto služieb v meste. K takýmto inštitúciám patria materské školy, ktoré majú triedy zamerané na integráciu detí s rôznymi formami postihnutia, sú to triedy na základných školách, v ktorých sa vzdelávajú handicapované deti spolu so zdravými deťmi a sú to tiež mnohé mimovládne organizácie, ktoré zastrešujú činnosť zameranú na handicapované deti a mládež. Medzi mnohými to je napríklad občianske združenie „Srdiečko“, ktoré združuje deti s rôznymi formami kombinovaných postihnutí navštevujúcich Centrum sociálnych služieb „Zátišie“. Toto centrum tiež prevádzkuje Rehabilitačné stredisko. Animoterapeuticko-jazdecké centrum, poskytuje svoje služby aj deťom a mladým ľuďom s rôznymi druhmi postihnutia, majú tu možnosť hipoterapie a animoterapie. Mesto Snina nezabúda na túto dôležitú skupinu svojich občanov a je pripravené pomáhať.</p>
<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobre fungujúce a rozvíjajúce sa inštitúcie a mimovládne organizácie zaoberajúce sa prácou s handicapovanými deťmi a mládežou • Pestrá ponuka služieb a možnosť výberu aktivít či inštitúcií pre cieľovú skupinu • Podpora sociálnej integrácie pre handicapované deti a mládež v meste • Aktívne a zmysluplné trávenie voľného času danej cieľovej skupiny • Aktívna účasť mesta Snina pri aktivitách s handicapovanými deťmi a mládežou
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Sieťovanie inštitúcií zaberajúcimi sa handicapovanými deťmi a mládežou v rámci mesta A2: Vytváranie legislatívneho prostredia v meste na ich podporu (nielen finančnú) A3: Vypracovanie „Akčného plánu“ na podporu inštitúcií zaoberajúcimi sa prácou s handicapovanými deťmi a mládežou</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2025</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: mimovládne organizácie, základné školy, materské školy</p>
<p>Počet klientov: handicapované deti a mládež mesta Snina</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: nedá sa presne určiť, podľa požiadaviek subjektov</p>
<p>Zdroje financií: MPSVR SR, IUVENTA, Európsky sociálny fond, granty, Mestský úrad Snina, VÚC a pod.</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neochota dotknutých subjektov spolupracovať • Pasivita a nezáujem so strany cieľovej skupiny • Nevhodné legislatívne prostredie • Nedostatok finančných prostriedkov
<p>Efektívnosť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobre fungujúce inštitúcie a mimovládne organizácie, ktorých klientmi sú handicapované deti a mládež pri nízkom finančnom zaťažení mesta • Nastavenie spolupráce medzi inštitúciami • Výmena informácií, skúsenosti a dobrej praxe
<p>Ľudské zdroje: 1 koordinátor z Mestského úradu Snina</p>

Tabuľka č. 4 – Špecifikácia opatrenia 2.2.

Cieľ 2: Reálne možnosti sociálnej integrácie pre handicapované deti a mládež
Opatrenie 2.2.: Umožniť deťom so zdravotným znevýhodnením lepši prístup k vzdelávaniu
Charakteristika opatrenia: <p>Presné počty detí so zdravotným znevýhodnením v meste Snina nie je možné určiť, pretože rodičia si nie vždy želajú, aby sa takýto citlivý údaj o dieťati niekde zverejňoval. Napriek tomu je zrejmé, že počty detí so zdravotným znevýhodnením rôzneho typu sa neustále zvyšujú. Tieto deti si vyžadujú špeciálny pedagogický prístup a triedy so špeciálnym vybavením podľa typu znevýhodnenia dieťaťa. V meste Snina máme na dvoch základných školách po jednu triedu pre deti so zdravotným znevýhodnením. Tieto triedy navštevuje spolu 14 detí. Taktiež máme jednu materskú školu, kde je vytvorená trieda pre deti so zdravotným znevýhodnením. Túto triedu navštevuje v školskom roku 2017/2018 - 10 detí. Takýchto tried je v meste Snina stále málo. Veľa rodičov využíva podobné služby v okolitých mestách, pretože vzhľadom k rôznym druhom zdravotného znevýhodnenia, nie je v našich predškolských a školských zariadeniach dostatok príležitostí na kvalitné vzdelávanie. Kľúčom k tomu, aby sa zdravotne znevýhodnené deti zapojili do spoločenského života, je práve ich vzdelávanie a preto je veľmi dôležité umožniť týmto deťom prístup ku kvalitnému vzdelávaniu na všetkých typoch materských a základných škôl v meste Snina.</p>
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Rozšírenie ponuky služieb pre zdravotne znevýhodnené deti• Umožniť deťom so zdravotným znevýhodnením rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu• Uspokojenie dopytu rodičov po danej službe• Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov• Podporiť sociálne začlenenie detí so zdravotným znevýhodnením.
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia: <p>A1: Prieskum dopytu v oblasti poskytovania danej služby A2: Výber predškolských a školských zariadení, kde sa zriadi triedy pre deti so zdravotným znevýhodnením A3: Sledovanie výziev na internete, podporujúcich zriadenie takýchto typov tried A4: Spracovanie projektovej dokumentácie A5: Získanie finančných prostriedkov aj z iných zdrojov A6: Otvorenie tried pre deti so zdravotným znevýhodnením</p>
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2018 - 2025
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina, materské a základné školy na území mesta, mimovládne organizácie
Spolupracujúce subjekty: VÚC, mimovládne organizácie, neverejní poskytovatelia
Počet klientov: nedá sa presne určiť
Predpokladané finančné náklady: nedá sa presne určiť, podľa požiadaviek cieľovej skupiny
Zdroje financií: MPRV SR, MPSVaR SR, rozpočet mesta, eurofondy, Integrovaný regionálny operačný program a pod.
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Nedostatok finančných zdrojov• Neochota materských a základných škôl zriadiť špeciálne triedy• Nezájem zo strany cieľovej skupiny využívať dané služby

Efektivita:

- Umožniť deťom so zdravotným znevýhodnením lepší prístup k vzdelávaniu
- Pomoc pre rodičov starajúcich sa o zdravotne znevýhodnené deti
- Podpora socializácie zdravotne znevýhodnených detí

Ľudské zdroje: zamestnanci prijatí podľa kritérií a organizačnej štruktúry

Tabuľka č. 5 – Špecifikácia opatrenia 3.1.

Cieľ 3.: Funkčný systém krízovej intervencie a sociálnej pomoci pre deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia

Opatrenie 3.1.: Zriadiť v meste zariadenie núdzového bývania

Charakteristika opatrenia:

Definícia zariadenia núdzového bývania v zmysle § 29 ods. 1 zákona o sociálnych službách: „V zariadení núdzového bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, na ktorej je páchané násilie, fyzickej osobe, ktorá je obeťou obchodovania s ľuďmi, osamelej tehotnej žene a rodičovi alebo rodičom s deťmi, ktorí nemajú zabezpečené ubytovanie, alebo nemôžu z vážnych dôvodov užívať bývanie, a fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek alebo ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže z vážnych dôvodov užívať bývanie“. Za vážny dôvod sa v rámci tejto legislatívy považuje najmä: živelná pohroma, požiar, ekologická havária alebo priemyselná havária. V súčasnosti má mesto Snina k dispozícii pre takéto prípady dva sociálne byty na Ulici Palárikovej 1603. Nie je to však zariadenie núdzového bývania, môže sa stať, že tieto byty budú pridelené záujemcom, ktorí spĺňajú podmienky aj na dlhší čas a budú v prípade potreby obsadené. Preto mesto Snina potrebuje zariadenie núdzového bývania, kde bude priestor na poskytovanie vyššie uvedenej sociálnej služby. Zriaďovateľom zariadenia núdzového bývania podľa § 81 písm. d) bod 1 môže byť vyšší územný celok, preto mesto môže svoju požiadavku predložiť VÚC.

Očakávaný dopad opatrenia:

- Poskytnutie sociálnej služby v krízovej životnej situácii deťom, fyzickým osobám a rodinám v meste Snina
- Funkčné a dostupné zariadenie núdzového bývania ako nástroj pomoci

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:

- A1:** Predloženie požiadavky na zriadenie zariadenia núdzového bývania na VÚC
- A2:** Výber vhodných voľných priestorov v meste Snina na zariadenie núdzového bývania
- A3:** Vyhodnotenie existujúcich bariér a potrebnej rekonštrukcie vybratých priestorov
- A4:** Príprava podkladov v zmysle platnej legislatívy, získanie finančných prostriedkov
- A5:** Spracovanie projektového zámeru orientovaného na úpravu priestorov; prípadne na rekonštrukciu priestorov, vrátane odstránenia existujúcich bariér
- A6:** Realizácia úprav, rekonštrukcia priestorov, resp. odstránenie bariér
- A7:** Materiálno-technické zabezpečenie prevádzky zariadenia núdzového bývania
- A8:** Registrácia zariadenia núdzového bývania
- A9:** Personálne zabezpečenie prevádzky zariadenia núdzového bývania
- A10:** Spustenie zariadenia do prevádzky

Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2017

Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine

Spolupracujúce subjekty: VÚC, ÚPSVaR, MPSVR SR, mimovládne organizácie

Počet klientov: obyvatelia mesta Snina

Predpokladané finančné náklady: 20 000,- € - 30 000,- €
Zdroje financií: Európsky sociálny fond, NEFO fond VÚC, granty, ÚPSVaR, MPSVRa pod.
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> • Neochota zo strany VÚC zariadenie zriadiť • Nedostatok finančných zdrojov • Nevhodné priestory v meste
Efektivita: <ul style="list-style-type: none"> • Poskytovanie sociálnej služby v zmysle zákona o sociálnych službách • Účinná krízová intervencia osobám, ktoré sa ocitli v ťažkej životnej situácii
Ľudské zdroje: 2- 4 ľudia (príprava podkladov na projekt, realizáciu projektu, organizačné zabezpečenie)

Tabuľka č. 6 – Špecifikácia opatrenia 3.2.

Cieľ 3.: Funkčný systém krízovej intervencie a sociálnej pomoci pre deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia
Opatrenie 3.2.: Vybudovať domov na pol ceste
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>V domove na pol ceste sa podľa § 27 ods. 1 zákona o sociálnych službách poskytuje sociálna služba na určitý čas fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochranej výchovy.</p> <p>V domove na polceste sa</p> <p>a) poskytuje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ubytovanie na určitý čas, 2. sociálne poradenstvo, 3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, <p>b) zabezpečuje</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pracovná terapia, 2. pomoc pri pracovnom uplatnení, <p>c) utvárajú podmienky na</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, 2. vykonávanie základnej osobnej hygieny, 3. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, 4. záujmovú činnosť. <p>Potreba vybudovania domova na pol ceste vychádza zo skutočnosti, že na území mesta Snina poskytuje svoje služby Detský domov Snina v niekoľkých „Satelitoch“. V týchto „Satelitoch“ sú umiestnené aj deti s trvalým pobytom na území mesta Snina. Mesto Snina v zmysle § 65 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tvorí úspory týmto deťom s trvalým pobytom na území mesta Snina a pochádzajúcim z nepriaznivého sociálneho prostredia, ktoré sa nachádzajú v detských domoch. K 31.12.2014 mesto tvorilo úspory pre 3 detí, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v detských domovoch. Klienti definovaní zákonom po dovŕšení dospelosti musia opustiť brány bezpečia, a preto je dôležité utvárať pre nich podmienky na čo najlepšie sa začlenenie do normálneho života, podať im pomocnú ruku pri budovaní si vlastnej cesty. Zriaďovateľom domova na pol ceste podľa § 81 písm. i) bod 1 je Vyšší územný celok, preto mesto môže svoju požiadavku predložiť Prešovskému samosprávnemu kraju.</p>

<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie funkčného domova na pol ceste • Podpora a pomoc pre fyzické osoby vymenované v zákone • Pomoc pre vyššie uvedené fyzické osoby naštartovať svoj nový život
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Predloženie požiadavky na zriadenie domova na pol ceste na VÚC A2: Výber vhodných voľných priestorov pre zriadenie domova na pol ceste A3: Vyhodnotenie existujúcich bariér a potrebnej rekonštrukcie vybratých priestorov A4: Príprava podkladov v zmysle platnej legislatívy, získanie finančných prostriedkov A5: Spracovanie projektového zámeru orientovaného na úpravu priestorov; prípadne na rekonštrukciu priestorov, vrátane odstránenia existujúcich bariér A6: Realizácia úprav, rekonštrukcia priestorov A7: Materiálno-technické zabezpečenie prevádzky domova na pol ceste A8: Registrácia domova na pol ceste A9: Personálne zabezpečenie prevádzky domova na pol ceste A10: Spustenie zariadenia do prevádzky</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2017 – 2020</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: VÚC, mimovládne organizácie, MPSVaR SR</p>
<p>Počet klientov: fyzické osoby menované zákonom podľa § 27 ods. 1</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: cca 20 000,- € - 30 000,- €</p>
<p>Zdroje financií: Európsky sociálny fond, VÚC, iné granty, dotácie, rozpočet mesta, MPSVaR SR a pod.</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Neochota zainteresovaných subjektov spolupracovať • Nevhodné legislatívne zmeny
<p>Efektivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poskytovanie sociálnej služby v zmysle zákona o sociálnych službách • Účinná krízová intervencia osobám, ktoré sa ocitli v ťažkej životnej situácii
<p>Ludské zdroje: 1 – 2 ľudia</p>

Tabuľka č. 7 – Špecifikácia opatrenia 3.3.

<p>Cieľ 3.: Funkčný systém krízovej intervencie a sociálnej pomoci pre deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia</p>
<p>Opatrenie 3.3.: Vytvoriť účinný informačný systém a systém efektívnej komunikácie mimovládnych organizácií a relevantných organizácií pracujúcich s deťmi, mládežou a rodinami v meste Snina (oblasť voľno-časových, preventívnych a podporných aktivít)</p>
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>V meste Snina, ale aj v blízkom okolí existuje veľa organizácií, subjektov, ale aj fyzických osôb, ktorí sa venujú práci s deťmi, mládežou a rodinami, či už profesionálne alebo len formou dobrovoľníctva. V rámci dotazníkového prieskumu ku KPSS rezonovala požiadavka občanov zameraná na systematické a pravidelné poskytovanie informácií o činnosti a službách všetkých</p>

subjektov v meste Snina, ktoré sa venujú sociálnej problematike. Cieľom opatrenia je vybudovať funkčný informačný systém medzi jednotlivými organizáciami a subjektmi tak, aby sa informácie včas dostávali k cieľovým skupinám občanov mesta Snina.
Očakávaný dopad opatrenia:
<ul style="list-style-type: none"> • Funkčný informačný systém o sociálnych službách a pomoci dotknutej cieľovej skupiny • Kvalitnejšia informovanosť obyvateľov mesta Snina o konkrétnych formách sociálnej pomoci a podporných aktivitách pre cieľovú skupinu
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:
<p>A1: Zosieťovať všetky relevantné subjekty pracujúce s deťmi a mládežou a poskytujúce služby rodinám v meste Snina (voľno-časové, preventívne, duchovné a podporné aktivity)</p> <p>A2: Spracovať komunikačnú stratégiu medzi relevantnými subjektmi a verejnosťou</p> <p>A3: Vybrať najvhodnejšie spôsoby informovania verejnosti a dotknutej cieľovej skupiny (informačný leták, miestna tlač, Sninská káblová TV, vývesné tabule v meste a pod.)</p> <p>A4: Sfunkčniť a sprístupniť informačný systém širokej verejnosti</p>
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2020
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine
Spolupracujúce subjekty: organizácie a inštitúcie na území mesta Snina
Počet klientov: celá cieľová skupina
Predpokladané finančné náklady: cca 1000,- € ročne
Zdroje financií: granty a dotácie, rozpočet mesta a pod.
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:
<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Neochota zainteresovaných subjektov spolupracovať
Efektívnosť:
<ul style="list-style-type: none"> • Komplexnosť informácií o sociálnej pomoci, podporných a voľno-časových aktivitách sústredených na jednom mieste, dostupné pre cieľovú skupinu
Ludské zdroje: 1 - 2 osoby

Tabuľka č. 8 – Špecifikácia opatrenia 4.1.

Cieľ 4: Zosúlad'ovanie rodinného a pracovného života
Opatrenie 4.1.: Vytvorenie zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (tzv. detské jasle)
Charakteristika opatrenia:
<p>V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa v zmysle § 32b zákona o sociálnej pomoci poskytuje služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť.</p> <p>V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytujú:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bežné úkony starostlivosti o dieťa, • stravovanie,

<ul style="list-style-type: none"> • výchova. <p>V meste Snina dané zariadenie dlhodobo absentuje. Dopyt po danom zariadení je zo strany pracujúcich rodičov.</p>
<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozšírenie ponuky služieb podľa zákona o sociálnej pomoci • Uspokojenie dopytu rodičov po danej službe • Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov • Spokojnosť rodičov využívajúcich danú službu
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Prieskum dopytu v oblasti poskytovania danej služby A2: Výber vhodných priestorov A3: Získanie finančných prostriedkov A5: Rekonštrukcia priestorov pre podmienky zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa A6: Registrácia zariadenia na VÚC, príprava potrebných podkladov, materiálov</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2018 - 2025</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina, mimovládne organizácie, neverejní poskytovatelia</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: VÚC, mimovládne organizácie, neverejní poskytovatelia</p>
<p>Počet klientov: 20</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: 1 000 000,- €</p>
<p>Zdroje financií: MPRV SR, MPSVaR SR, rozpočet mesta, eurofondy, Integrovaný regionálny operačný program a pod.</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Nevhodné priestory • Nárast nezamestnanosti v meste Snina a nezáujem o danú službu
<p>Efektivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podpora mladých rodín • Fungujúce zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa • Rozšírenie ponuky služieb v meste Snina podľa zákona o sociálnych službách
<p>Ľudské zdroje: zamestnanci prijatí podľa organizačnej štruktúry zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa</p>

Tabuľka č. 9 – Špecifikácia opatrenia 5.1.

<p>Cieľ 5: Podpora bývania mladých rodín</p>
<p>Opatrenie 5.1.: Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny</p>
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>V období rokov 2005 – 2014 došlo v Snine k útlmu výstavby bytových domov. Výstavbu 24 bytov zrealizovalo mesto prostredníctvom ŠFRB. V súčasnosti mesto vlastní spolu 54 bytov, ktoré</p>

prenajíma občanom. V meste na trhu s bytmi dopyt, prevyšuje ponuku, teba mesto pociťuje bytový deficit. Mladí ľudia sa nemajú možnosť osamostatniť a zariadiť si vlastné bývanie a preto sú pre ne nájomné byty výhodným štartom do samostatného života. Mesto preto do budúcnosti uvažuje o výstavbe ďalších nájomných bytov, aby uspokojilo potreby občanov. K 30.4.2018 na mestskom úrade evidujeme žiadosti o byty pre mladé rodiny: 6 žiadateľov na 1 – izbový byt, 7 žiadateľov na 2 – izbový byt, , 11 žiadateľov na 3 – izbový byt.

Očakávaný dopad opatrenia:

- Zamedziť sťahovaniu mladých rodín z mesta
- Zvýšenie kvality života dotknutých skupín občanov
- Rozvoj svojpomocného riešenia miestnych potrieb
- Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov

Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:

- A1:** Výber vhodnej lokality na výstavbu bytov pre mladé rodiny
A2: Získanie pozemkov na výstavbu bytov
A3: Získanie finančných prostriedkov (vlastné zdroje, úver v banke, ŠFRB)
A4: Realizácia samotnej výstavby
A5: Odovzdanie bytov do užívania

Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2018 - 2025

Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina

Spolupracujúce subjekty: ŠFRB

Počet klientov: nie je možné určiť, podľa záujmu cieľovej skupiny

Predpokladané finančné náklady: podľa počtu postavených bytov,
jeden byt cca 50 000,- €

Zdroje financií: vlastné zdroje, ŠFRB, úver v banke, eurofondy, Integrovaný regionálny operačný program

Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:

- Nedostatok finančných prostriedkov
- Nezáujem zo strany cieľovej skupiny

Efektivita:

- Výstavbou získame byty pre mladé rodiny
- Mladí ľudia sa nebudú musieť sťahovať z mesta
- Uspokojíme dopyt po nájomných bytoch

Ľudské zdroje: projektový tím, zamestnanci stavebnej firmy zabezpečujúcej výstavbu

11.4 Cieľová skupina - SPOLOČENSKY A SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÍ OBČANIA

11.4.1 Zdôvodnenie výberu cieľovej skupiny

Svojím zložením ide o najrôznorodejšiu sociálnu skupinu občanov, preto aj potreby, prístupy, formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto sociálnej skupine sú veľmi rôznorodé. Táto skupina ľudí patrí medzi najviac ohrozené sociálnou exklúziou. Ich sociálnu situáciu už dlhodobo podmieňuje vysoká miera nezamestnanosti, závislosť na dávkach sociálneho systému, nízka úroveň vzdelania, zneužívanie návykových látok, gamblerstvo a pod. Najmä dlhodobo nezamestnaní, navyknutí na pravidelný príjem sociálnych dávok, upadajú do pasivity a rezignácie. Tieto dávky často vplývajú na ľudí demotivačne. Tí sa potom nesnažia zmeniť svoju sociálnu a životnú situáciu. U dlhodobo nezamestnaných sa už po pol roku prejavuje dezilúzia, strata optimizmu i viery vo vlastné schopnosti a strata pracovných návykov. Po tomto období sa už zvyšuje riziko depresii, konfliktov a negatívneho vzťahu k spoločnosti. Medzi touto cieľovou skupinou prevládajú mnohé formy závislosti, ktoré dostávajú celé rodiny do ťažkej, často neriešiteľnej situácie. V riziku sociálneho a spoločenského vylúčenia sa kedykoľvek môže ocitnúť každý jeden jedinec alebo rodina, preto musí byť mesto pripravené na riešenie najrôznejších sociálnych situácií, ktoré jedinca alebo rodinu vytlačia na okraj spoločnosti. Spoločenský život a stretnutia s okruhom priateľov a známych sú dôležité aj pre duševnú rovnováhu jednotlivca, ktorá sa vznikom sociálneho vylúčenia ľahko narúša.

K tejto sociálnej skupine jednotlivo zaraďujeme:

- dlhodobo nezamestnaní občania
- závislí občania (alkohol, rôzne typy závislosti a pod.)
- občania spoločensky neprispôsobiví
- iní občania so sociálnymi a spoločenskými problémami

Mesto Snina svojim občanom v núdzi poskytuje komplexnú pomoc a podporu najmä prostredníctvom dobre fungujúceho Oddelenia sociálnych vecí a rodiny. Prostredníctvom tohto oddelenia mesto uplatňuje svoje kompetencie pri realizovaní jednotlivých opatrení. V rámci cieľovej skupiny „Spoločensky a sociálne znevýhodnení občania“ mesto realizuje svoju pomoc nasledovne:

- Deťom z rodín, ktoré sa nachádzajú v hmotnej núdzi, sú v spolupráci s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a jeho finančnou podporou poskytované **dotácie na podporu výchovy k plneniu stravovacích návykov a školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením** v zmysle zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách
- **Pomoc rómskym komunitám poskytujú terénne sociálne pracovníčky a asistentky terénnych sociálnych pracovníčok** – od 01.10.2010 do 30.09.2012 v rámci projektu CESTA NÁDEJE a od 01.10.2012 v rámci Národného projektu „Terénnej sociálnej práce v obciach“ podporovaného Implementačnou agentúrou pre OP ZaSI. Terénna sociálna práca je zameraná na marginalizované komunity s cieľom zlepšiť životné podmienky osôb ohrozených sociálnym vylúčením prostredníctvom rozvoja terénnej sociálnej práce.
- Ako príklad dobrej praxe práce s rómskou komunitou na území mesta Snina môže slúžiť **vytvorenie rómskej hliadky**, ktorej úlohou je zabezpečovanie verejného poriadku v rómskych komunitách v podvečerných hodinách.
- Mestský úrad v Snine je **osobitným príjemcom dávok v hmotnej núdzi a príspevkov k dávkam v hmotnej núdzi**.
- **Inštitút osobitného príjemcu** mesto Snina plní aj v prípade **prídavkov na deti vyplácaných niektorým rómskym rodinám**.

- Potrebnú sociálnu pomoc občanom mesto Snina realizuje aj prostredníctvom poskytovania **jednorazovej dávky v hmotnej núdzi** podľa § 17 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení neskorších predpisov a tiež poskytovaním **nevyhnutnej okamžitej pomoci občanovi v náhlej núdzi** v nadväznosti na § 3 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
- Mesto Snina využíva aj možnosti finančnej pomoci prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné na realizáciu **aktivačnej činnosti**, kde sa zatiaľ pravidelne darí umiestniť 50 uchádzačov o zamestnanie.
- Mesto Snina tiež organizuje menšie obecné služby, pre uchádzačov o zamestnanie.
- Mesto Snina prostredníctvom oddelenia sociálnych vecí poskytuje sociálne poradenstvo pri riešení rôznych životných situácií.

Z tohto prehľadu je zrejmé, že sa mesto Snina snaží aktívne pristupovať k pomoci svojim občanom. Napriek tomu tu mnohé sociálne služby pre jednotlivca a rodiny, ktoré sa ocitnú v núdzi, chýbajú. Ide najmä o nocľaháreň, stredisko osobnej hygieny a o práčovňu.

11.4.2 SWOT analýza cieľovej skupiny „Spoločensky a sociálne znevýhodnení občania“

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • záujem mesta na fungovaní a zaistení sociálnych služieb • dobre fungujúce odd. sociálnych vecí a rodiny • legislatívne nastavená pomoc občanom, ktorí sa ocitnú v hmotnej núdzi, resp. v náhlej núdzi formou peňažných príspevkov • inštitút osobitného príjemcu • terénna sociálna práca • sociálne poradenstvo • Slovenský Červený kríž • Nadácia Pro Futura • Združenie Rómov pod Vihorlatom • občianske združenie Bocianie deti • Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pracovisko Snina • komunita sestier Božského vykupiteľa • OZ „Chave Kamoro - Deti slnka“ • Gréckok. diecézna charita – Sociálne centrum 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočná miera prevencie a poradenstva • pri dlhodobo neriešenom probléme rezignácia a frustrácia cieľovej skupiny • rozmanitosť možných problémov • málo odborníkov ochotných spolupracovať a pomáhať • nedostatok vlastných finančných zdrojov komunity na rozvoj sociálnych služieb • slabé podnikateľské prostredie • málo projektových výziev zameraných na danú cieľovú skupinu • v meste chýba komplexný systém pomoci pre cieľovú skupinu „pod jednou strechou“ • nedostatočne kapacitne vybavené oddelenie sociálnych vecí a rodiny • nedostatočná komunikácia a spolupráca subjektov poskytujúcich sociálnu pomoc v meste Snina
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> • možnosť získať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov EU a iných zdrojov zameraných na podporu riešenia sociálnej inklúzie, využitie dotácií zo štátnej správy • realizácia národných projektov prostredníctvom MPSVR SR a Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity 	<ul style="list-style-type: none"> • demografický vývoj populácie v komunite očakávajúci nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich väčšiu mieru sociálnych služieb (hroziaca disparita medzi potrebami a možnosťami) • nedostatok finančných zdrojov • zlá ekonomická situácia • zložitosť implementácie projektov

<ul style="list-style-type: none"> • využitie potenciálu odborníkova dobrovoľníkov v meste • zriadiť v meste komunitné centrum • vytvoriť „Akčný plán“ spolupráce medzi subjektmi pôsobiacimi v sociálnej sfére • rozšíriť pôsobenie oddelenia sociálnych vecí a rodiny 	<p>a nedostatočná odborná spôsobilosť problematiky projektovania</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlé nastavenie grantových programov (nezodpovedajúcich potrebám komunity) • volebný cyklus • legislatívne prekážky – legislatíva nekorešpondujúca s reálnymi potrebami • neochota dotknutých subjektov spolupracovať
---	--

11.4.3 Ciele KPSS vo vzťahu k cieľovej skupine „Spoločensky a sociálne znevýhodnení občania“

- **Cieľ 1 – Udržiavanie a rozvíjanie pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných občanov**
- **Cieľ 2 – Komplexný systém pomoci jednotlivcovi a rodine, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii**
- **Cieľ 3 – Podpora subjektov poskytujúcich sociálne služby v meste Snina**
- **Cieľ 4 – Rozvoj komunitných sociálnych služieb**

11.4.4 Opatrenia vedúce k naplneniu cieľov cieľovej skupiny „Spoločensky a sociálne znevýhodnení občania“

Cieľ 1:	Udržiavanie a rozvíjanie pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných občanov
<i>Opatrenie 1.1.</i>	Udržiavať v meste aktivačné práce a menšie obecné služby
<i>Opatrenie 1.2.</i>	Zriadiť v meste sociálny podnik
Cieľ 2:	Komplexný systém pomoci jednotlivcovi a rodine, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii
<i>Opatrenie 2.1.</i>	Vybudovať v meste multifunkčné sociálne centrum, resp. komunitné centrum
<i>Opatrenie 2.2.</i>	Zriadiť v meste nocľaháreň
<i>Opatrenie 2.3.</i>	Zriadiť stredisko osobnej hygieny a pracovne pre MRK
<i>Opatrenie 2.4.</i>	Výstavba nízkoťahových bytov
Cieľ 3:	Podpora subjektov poskytujúcich sociálne služby v meste Snina
<i>Opatrenie 3.1.</i>	Rozšíriť a posilniť pôsobnosť oddelenia sociálnych vecí a rodiny

<i>Opatrenia 3.2.</i>	Vytvoriť účinný informačný systém a systém efektívnej komunikácie mimovládnych organizácií a relevantných subjektov poskytujúcich sociálne služby v meste Snina
Cieľ 4:	Rozvoj komunitných sociálnych služieb
<i>Opatrenie 4.1.</i>	Zachovať resp. zvýšiť počet terénnych pracovníkov pre MRK
<i>Opatrenie 4.2.</i>	Zachovať činnosť Nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu
<i>Opatrenie 4.3.</i>	Zriadiť občianske poriadkové hliadky v lokalitách so zvýšenou koncentráciou MRK

11.4.5 Špecifikácia jednotlivých opatrení

Tabuľka č. 1 – Špecifikácia opatrenia 1.1.

Cieľ 1: Udržiavanie a rozvíjanie pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných občanov
Opatrenie 1.1.: Udržiavať v meste aktivačné práce a menšie obecné služby
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>V rámci aktívnych opatrení trhu práce sú poskytované príspevky na vykonávanie aktivačnej činnosti formou menších obecných služieb pre obce a mestá podľa § 52 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o službách zamestnanosti). Mesto Snina využíva možnosť finančnej pomoci prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné na realizáciu aktivačnej činnosti, kde sa zatiaľ pravidelne darí umiestniť 50 uchádzačov o zamestnanie. Priemerný počet uchádzačov o zamestnanie umiestnených na menších obecných službách organizovaných mestom Snina sa pohybuje zhruba na úrovni 300. Aktivačná činnosť formou menších obecných služieb pre obce a mestá je podpora udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaného občana, ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi. Menšie obecné služby organizované mestom v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sú formou aktivačnej činnosti uchádzača o zamestnanie, ktoré sú určené na zlepšenie života, životného prostredia, ekonomických a sociálnych podmienok obyvateľov mesta a sú vykonávané v záujme mesta.</p>
<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontakt so spoločenským prostredím • Participácia nezamestnaných občanov na menších obecných službách pre mesto • Udržiavanie špecifických pracovných príležitostí pre dlhodobo nezamestnaných občanov v meste
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Spracovať menný zoznam uchádzačov o zamestnanie, ktorí budú zaradení do aktivačnej činnosti formou menších obecných služieb</p> <p>A2: Predložiť žiadosť o poskytnutie finančného príspevku na aktivačnú činnosť</p> <p>A3: Po schválení žiadosti zahájenie realizácie aktivačnej činnosti</p> <p>A4: Výber zodpovednej osoby dohliadajúcej na realizáciu aktivačnej činnosti</p>
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2025
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine
Spolupracujúce subjekty: ÚPSVaR

Počet klientov: dlhodobo nezamestnaní občania
Predpokladané finančné náklady: v zmysle platných predpisov
Zdroje financií: ÚPSVaR, rozpočet mesta
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> • Nepriaznivé legislatívne prostredie • Nezáujem a neochota cieľovej skupiny spolupracovať, nezodpovedný prístup cieľovej skupiny k vykonávaným prácam
Efektívnosť: <ul style="list-style-type: none"> • Podpora udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaného občana • Dočasné riešenie problematiky dlhodobo nezamestnaných občanov v meste • Prevencia sociálnej izolácie
Ľudské zdroje: zamestnanci Mestského úradu v Snine

Tabuľka č. 2 – Špecifikácia opatrenia 1.2.

Cieľ 1: Udržiavanie a rozvíjanie pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných občanov
Opatrenie 1.2.: Zriadiť v meste sociálny podnik
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>Sociálny podnik pracovnej integrácie na účely zákona o službách zamestnanosti je právnická osoba, ktorá:</p> <ol style="list-style-type: none"> zamestnáva zamestnancov, ktorí pred prijatím do pracovného pomeru boli znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie v zmysle zákona o službách zamestnanosti v počte, ktorý predstavuje najmenej 30 % z celkového počtu jeho zamestnancov; poskytuje podporu a pomoc zamestnancom, ktorí pred prijatím do pracovného pomeru boli znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie, nájsť zamestnanie na otvorenom trhu práce; najmenej 30 % z finančných prostriedkov získaných z príjmu z predmetu činnosti, ktoré zostanú po úhrade všetkých výdavkov na predmet činnosti za príslušné zdaňovacie obdobie podľa daňového priznania, každoročne použije na vytváranie nových pracovných miest alebo na zlepšovanie pracovných podmienok; je zapísaná v registri sociálnych podnikov. <p>Mesto Snina chce podporiť zriaďovanie sociálnych podnikov na jeho území, prípadne zriadiť sociálny podnik vo vlastnej správe. Sociálny podnik umožňuje zamestnávať znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie a tak prispieť k znižovaniu nezamestnanosti v meste a okrese. Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie sú často krát pre pracovný trh nepoužiteľní a možnosť zamestnať ich je skoro nulová, strácajú pracovné návyky a stávajú sa občanmi ohrozenými chudobou, tak sa dostávajú na okraj spoločnosti. Práve zamestnávaním dlhodobo nezamestnaných môžeme prispieť k znižovaniu počtu spoločensky a sociálne znevýhodnených občanov na území mesta Snina.</p> <p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytváranie nových pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie • Udržiavanie pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných občanov • Podpora vytvárania malých a stredných podnikov na území mesta • Zlepšenie kvality života dotknutých občanov • Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov

<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Výber činnosti sociálneho podniku A2: Spracovanie projektovej dokumentácie A3: Podanie žiadosti so všetkými náležitosťami o priznanie postavenia sociálneho podniku pracovnej integrácie na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny A4: Začatie činnosti sociálneho podniku A5: Dodržiavanie zákonom stanovených podmienok o činnosti sociálneho podniku</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2019 - 2025</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: fyzické osoby, podnikatelia, tretí sektor</p>
<p>Počet klientov: znevýhodnení uchádzači o zamestnanie</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: nie je možné určiť, podľa predmetu činnosti</p>
<p>Zdroje financií: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Nedostatok pracovnej sily • Neschopnosť udržať prevádzku podniku, nezáujem o ponúkanú službu, činnosť
<p>Efektívnosť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nástroj lokálnej zamestnanosti • Rozvoj podnikateľských aktivít mesta • Využívanie lokálnych zdrojov, šitých na mieru lokálnym podmienkam • Podpora sociálnych programov mesta – dlhodobý udržateľný rozvoj mesta
<p>Ludské zdroje: zamestnanci prijatí podľa organizačnej štruktúry vzniknutého podniku</p>

Tabuľka č. 3 – Špecifikácia opatrenia 2.1.

<p>Cieľ 2.: Komplexný systém pomoci jednotlivcovi a rodine, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii</p>
<p>Opatrenie 2.1.: Vybudovať v meste multifunkčné sociálne zariadenie, resp. komunitné centrum</p>
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>Potreba intervencií do oblasti sociálnych služieb v meste Snina je nevyhnutná, vyplynula z analytického prieskumu zameraného na socio-demografickú oblasť a dopyt po jednotlivých formách sociálnej pomoci a sociálnych služieb a zároveň pre mesto Snina vyplýva aj zo zákona o sociálnych službách, na základe ktorého poskytovanie sociálnej pomoci vo výraznej miere prešlo do kompetencie samosprávy. Sociálna infraštruktúra vzhľadom k rozsahu a typu poskytovaných služieb a foriem pomoci patrí v meste Snina k najviac diferencovaným oblastiam. Zabezpečenie udržateľnosti a vysokej kvality poskytovaných služieb a opatrení priamo súvisí s ekonomickou udržateľnosťou. Mesto Snina v súčasnosti niektoré typy sociálnych zariadení prevádzkuje, avšak rozsah a hlavne štruktúrovanosť poskytovaných sociálnych služieb a sociálnej pomoci nie sú dostatočné a nekorešponujú so všetkými reálnymi potrebami občanov mesta (viď SWOT analýza). Ďalšou závažnou skutočnosťou je fakt, že doposiaľ poskytované formy sociálnej pomoci z úrovne mesta Snina sú poskytované separovane. V blízkej budúcnosti bude potrebné intervenovať do výstavby komunitného centra, t. j. zariadenia, v rámci ktorého bude poskytovanie jednotlivých foriem</p>

<p>pomoci zabezpečované komplexne za účelom pomoci osobám, ktoré sa ocitli v sociálnej núdzi a v životnej kríze. Z hľadiska komplexnosti pomoci by bolo optimálne, keby sa mestu Snina podarilo vybudovať komunitné centrum, ktorého súčasťou by bolo: Nocľaháreň - § 25, Stredisko osobnej hygieny - § 60, Práčovňa - § 59 a Sociálne poradenstvo - § 19 zákona o sociálnych službách. Takýto typ komunitného centra by bol zárukou komplexného a systematického prístupu k občanovi v krízovej a nepriaznivej životnej situácii. Jednotlivé služby by sa do komunitného centru mohli pridávať postupne.</p>
<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie komunitného centra • Systematická sociálna pomoc osobám, ktoré sa ocitli v krízovej životnej situácii • Súlad sociálnej pomoci z úrovne mesta s potrebami občanov mesta
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Stanoviť rozsah krízovej intervencie a sociálnej pomoci vo vzťahu k dopytu, resp. potrebám mesta Snina a v súlade s platnou legislatívou</p> <p>A2: Zosieťovať všetky relevantné subjekty, poskytujúce pomoc v oblasti krízovej intervencie v meste Snina, resp. v blízkom okolí (vo vzťahu k rozsahu a forme)</p> <p>A3: Sprístupniť optimálnou formou informovania o formách krízovej intervencie občanom mesta Snina (Sninské noviny, Sninská káblová televízia, web....)</p> <p>A4: Spracovanie projektu a projektového zámeru</p> <p>A5: Zriadiť, resp. vybudovať komunitné centrum v meste Snina, vrátane vnútorného a vonkajšieho vybavenia (nocľaháreň, stredisko osobnej hygieny, práčovňa, základné sociálne poradenstvo a pod.)</p> <p>A6: Materiálne technické a personálne zabezpečenie činnosti komunitného centra</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2020</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: VÚC, ÚPSVaR, MPSVR SR, mimovládne organizácie</p>
<p>Počet klientov: nevieme vopred určiť</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: cca 1 500 000,- €</p>
<p>Zdroje financií: Európsky sociálny fond, NEFO fond, VÚC, granty, ÚPSVaR, MPSVR SR, rozpočet mesta – podiel v % spolufinancovanie a pod.</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Nepriaznivé legislatívne prostredie • Nezáujem relevantných subjektov spolupracovať
<p>Efektivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplexný a systematický prístup k občanovi v nepriaznivej životnej situácii • Optimálne finančné náklady na prevádzkovanie MSC (prevádzkovanie sociálnych služieb v rámci jedného zariadenia je efektívnejšie, financie sú pod kontrolou)
<p>Ľudské zdroje: nie je možné vopred určiť, záleží od druhu a rozsahu poskytovaných služieb a od počtu klientov, ktorí služby využijú</p>

Tabuľka č. 4 – Špecifikácia opatrenia 2.2.

Cieľ 2.: Komplexný systém pomoci jednotlivcovi a rodine, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii
Opatrenie 2.2.: Zriaďiť v meste nocľaháreň
Charakteristika opatrenia: V nocľahárni sa v zmysle § 25 zákona o sociálnych službách fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať poskytuje: <ul style="list-style-type: none">• ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania,• sociálne poradenstvo,• nevyhnutné ošatenie a obuv a utvárajú sa podmienky na: <ul style="list-style-type: none">• prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,• vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny. V roku 2017 sme evidovali 4 bezdomovcov, ktorí boli bez prístrešia. V súčasnej dobe na územní mesta neevidujeme bezdomovcov, situácia sa zhoršuje v zimných mesiacoch.
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Rozšírenie ponuky služieb podľa zákona o sociálnej pomoci• Zabezpečenie prístrešia pre občanov, ktorí nie sú schopní vlastnými silami zabezpečiť si bývanie• Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia: A1: Prieskum dopytu v oblasti poskytovania danej služby A2: Výber vhodných priestorov A3: Spracovanie projektovej dokumentácie A4: Rekonštrukcia priestorov a zariadenie zariadenia potrebným vybavením A5: Registrácia zariadenia na VÚC
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2019 - 2022
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina
Spolupracujúce subjekty: mimovládne organizácie, neverejní poskytovatelia
Počet klientov: 10
Predpokladané finančné náklady: 100 000,- €
Zdroje financií: rozpočet mesta, eurofondy, OP Ľudské zdroje a pod.
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Nedostatok finančných zdrojov• Nevhodné priestory• Nezáujem cieľovej skupiny o danú sociálnu službu
Efektivita: <ul style="list-style-type: none">• Rozšírenie ponuky služieb v meste Snina podľa zákona o sociálnych službách• Zabezpečenie prístrešia ľuďom bez domova
Ľudské zdroje: zamestnanci prijatí podľa organizačnej štruktúry nocľahárne

Tabuľka č. 5 – Špecifikácia opatrenia 2.3.

Cieľ 2.: Komplexný systém pomoci jednotlivcovi a rodine, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii
Opatrenie 2.3.: Zriadiť stredisko osobnej hygieny a práčovne pre MRK
Charakteristika opatrenia: <p>V stredisku osobnej hygieny sa v zmysle § 60 zákona o sociálnych službách utvárajú podmienky na vykonávanie nevyhnutnej osobnej hygieny fyzickej osoby, ktorá</p> <ul style="list-style-type: none">• nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie životných potrieb,• má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo• dovŕšila dôchodkový vek. <p>V práčovni sa v zmysle § 59 zákona o sociálnych službách utvárajú podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá</p> <ul style="list-style-type: none">• nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,• má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo• dovŕšila dôchodkový vek. <p>Dané zariadenie absentuje v lokalite na Štúrovej ulici známa ako „Kostrubaň“, kde dva bytové domy sú bez sociálnych zariadení s pripojením iba na pitnú vodu. V jednom bytovom dome neboli vybudované sociálne zariadenia, v druhom bytovom dome po prerušení dodávky pitnej vody zo strany VVS z dôvodu neplatičstva, boli cieľovou skupinou sociálne zariadenia prerobené na obytné izby.</p> <p>Zároveň na Sídlišku I v čase odstávky pitnej vody zo strany VVS, a.s. Košice z dôvodu neplatičstva, dochádza k problémom s dodržiavaním hygieny, a s tým súvisiacim šírením infekčných ochorení – žltáčka, svrab a vší.</p>
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Rozšírenie ponuky služieb podľa zákona o sociálnej pomoci• Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov• Zníženie rizika šírenia infekčných ochorení
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia: <p>A1: Prieskum dopytu v oblasti poskytovania danej služby A2: Výber vhodných priestorov A3: Spracovanie projektovej dokumentácie A4: Rekonštrukcia priestorov a zariadenie zariadenia potrebným vybavením A5: Registrácia služby na VÚC</p>
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2019 - 2022
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina
Spolupracujúce subjekty: mimovládne organizácie, neverejní poskytovatelia
Počet klientov: 200
Predpokladané finančné náklady: 100 000,- €
Zdroje financií: rozpočet mesta, eurofondy, OP Ľudské zdroje a pod.

<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Nevhodné priestory • Nezáujem cieľovej skupiny o danú sociálnu službu
<p>Efektivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozšírenie ponuky služieb v meste Snina podľa zákona o sociálnych službách • Aktívny prístup miestnej samosprávy k riešeniu nepriaznivej životnej situácie MRK • Zlepšenie kvality života dotknutých skupín občanov mesta
<p>Ludské zdroje: zamestnanci prijatí podľa organizačnej štruktúry strediska osobnej hygieny a práčovne</p>

Tabuľka č. 6 – Špecifikácia opatrenia 2.4.

<p>Cieľ 2.: Komplexný systém pomoci jednotlivcovi a rodine, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii</p>
<p>Opatrenie 2.4.: Výstavba nízkoprahových bytov</p>
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>Mesto Snina v súčasnosti eviduje 21 žiadostí o pridelenie nízkoprahových bytov. Bohužiaľ dopyt je vyšší ako je ponuka. Bytmi nižšieho štandardu mesto nedisponuje. V meste sa zvyšuje počet mladých rodín, prevažne sú to rodiny z MRK, ktoré si vlastné bývanie nemôžu zabezpečiť a preto bývajú u svojich príbuzných, kde sa často v jednoizbových bytoch tlačí aj niekoľko viacpočetných rodín. Bez výstavby nízkoprahových bytov je táto situácia neriešiteľná, pretože mladé rodiny z MRK si nevedia zabezpečiť iné bývanie. Takýchto žiadateľov stále pribúda a preto je potrebné situáciu riešiť.</p>
<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mladé rodiny budú mať možnosť osamostatniť sa • Skvalitnenie života dotknutých cieľových skupín • Rozvoj svojpomocného riešenia miestnych potrieb • Zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Výber vhodnej lokality na výstavbu nízkoprahových bytov A2: Získanie pozemkov na výstavbu bytov A3: Získanie finančných prostriedkov A4: Realizácia samotnej výstavby A5: Odovzdanie bytov do užívania</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2018 - 2025</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: MV SR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, ŠFRB</p>
<p>Počet klientov: nie je možné určiť, podľa záujmu cieľovej skupiny</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: podľa počtu postavených bytov jeden byt cca 30 000,- €</p>
<p>Zdroje financií: vlastné zdroje, ŠFRB, úver v banke, eurofondy, Regionálny operačný program</p>

<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných prostriedkov • Nezáujem zo strany cieľovej skupiny
<p>Efektivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skvalitnenie života dotknutých skupín obyvateľstva • Mladé rodiny sa budú môcť osamostatniť a zariadiť si vlastné bývanie
<p>Ľudské zdroje: projektový tím, zamestnanci stavebnej firmy zabezpečujúcej výstavbu</p>

Tabuľka č. 7.: Špecifikácia opatrenia 3.1.

<p>Cieľ 3.: Podpora subjektov poskytujúcich sociálne služby v meste Snina</p>
<p>Opatrenie 3.1.: Rozšíriť a posilniť pôsobnosť oddelenia sociálnych vecí a rodiny</p>
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>Mesto Snina svojim občanom v núdzi poskytuje komplexnú pomoc a podporu najmä prostredníctvom dobre fungujúceho oddelenia sociálnych vecí a rodiny. Prostredníctvom tohto oddelenia mesto uplatňuje svoje kompetencie pri realizovaní jednotlivých opatrení. Pre cieľovú skupinu „Spoločensky a sociálne znevýhodnení občania“ mesto Snina poskytuje finančné príspevky a služby ako napr. dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom a k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením, terénnu sociálnu prácu, je osobitným príjemcom dávok v hmotnej núdzi a príspevkov k dávkam v hmotnej núdzi, poskytuje svojim občanom jednorazové dávky v hmotnej núdzi a nevyhnutnú okamžitú pomoc občanovi v náhlej núdzi, realizuje aktivačnú činnosť a menšie obecné služby a pod. Oddelenie sociálnych vecí a rodiny vedie Ing. Jana Makajová, k dispozícii má jednu zamestnankyňu Mgr. Evu Krivjančinovú. Tieto dva zamestnankyne zastrešujú činnosť celého oddelenia, zabezpečujú jeho chod, realizáciu opatrení, implementáciu projektov, vedú potrebnú dokumentáciu. Do ich aktivít spadá aj priamy kontakt s klientom a práca priamo v teréne. Zamestnankyne oddelenia sú nadmieru preťažené, a preto by bolo vhodné tento stav v najbližšej dobe zmeniť. Rovnaké oddelenia v iných mestách s podobným počtom obyvateľov majú dvakrát viac zamestnancov, na zabezpečenie prevádzky svojich oddelení.</p>
<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýši sa funkčnosť oddelenia sociálnych vecí a rodiny • Rozšíria sa kompetencie oddelenia • Možnosť reagovať na viac projektových výziev
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Návrh novej organizačnej štruktúry oddelenia sociálnych vecí a rodiny A2: Schválenie novej organizačnej štruktúry A3: Klasifikácia požiadaviek na pozíciu sociálneho pracovníka A4: Vyhlásenie výberového konania na pozíciu sociálneho pracovníka A5: Realizácia pracovných pohovorov s uchádzačmi, výber sociálneho pracovníka A6: Prijatie sociálneho pracovníka, uzavretie pracovnej zmluvy A10: Získanie finančných prostriedkov na pracovnú pozíciu prostredníctvom ESF, resp. ŠR</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 - 2017</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: MPSVR SR</p>

Počet klientov: rozsah cieľovej skupiny
Predpokladané finančné náklady: mzda a odvody za zamestnanca
Zdroje financií: z rozpočtu mesta, ESF - Zamestnanosť a sociálna inklúzia
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Neochota zmeniť organizačnú štruktúru oddelenia • Nedostatok kvalifikovaných záujemcov o pracovnú pozíciu
Efektivita: <ul style="list-style-type: none"> • Rozšírenie kompetencií oddelenia sociálnych vecí a rodiny • Zlepšenie funkčnosti oddelenia
Ľudské zdroje: 2 - 3 ľudia

Tabuľka č. 8 – Špecifikácia opatrenia 3.2.

Cieľ 3.: Podpora subjektov poskytujúcich sociálne služby v meste Snina
Opatrenie 3.2.: Vytvoriť účinný informačný systém a systém efektívnej komunikácie mimovládnych organizácií a relevantných subjektov poskytujúcich sociálne služby v meste Snina
Charakteristika opatrenia: <p>V meste Snina, ale aj v blízkom okolí existuje veľa organizácií, subjektov, ale aj fyzických osôb, ktoré poskytujú rôzne druhy sociálnych služieb (viď SWOT analýza cieľovej skupiny). Svojim klientom sa venujú profesionálne alebo len formou dobrovoľníctva. V rámci dotazníkového prieskumu ku komunitnému plánu sociálnych služieb rezonovala požiadavka občanov zameraná na systematické a pravidelné poskytovanie informácií o činnosti a službách všetkých subjektov v meste Snina, ktoré sa venujú sociálnej problematike. Cieľom opatrenia je vybudovať funkčný informačný systém medzi jednotlivými organizáciami a subjektmi tak, aby sa informácie včas dostávali k cieľovým skupinám občanov mesta Snina.</p>
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> • Funkčný informačný systém o sociálnych službách a sociálnej pomoci dotknutej cieľovej skupiny • Kvalitnejšia informovanosť obyvateľov mesta Snina o konkrétnych formách sociálnej pomoci a podporných aktivitách pre cieľovú skupinu
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia: A1: Zosieťovať všetky relevantné subjekty poskytujúce sociálne služby dotknutej cieľovej skupiny v meste Snina A2: Spracovať komunikačnú stratégiu medzi relevantnými subjektmi a verejnosťou A3: Vybrať najvhodnejšie spôsoby informovania verejnosti a dotknutej cieľovej skupiny (informačný leták, miestna tlač, Sninská káblová TV, vývesné tabule v meste a pod.) A4: Sfunkčniť a sprístupniť informačný systém širokej verejnosti
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2015 – 2016
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mestský úrad v Snine
Spolupracujúce subjekty: organizácie a inštitúcie na území mesta Snina
Počet klientov: celá cieľová skupina
Predpokladané finančné náklady: cca 1 000,- € ročne

Zdroje financií: granty a dotácie, rozpočet mesta a pod.
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:
<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Neochota zainteresovaných subjektov spolupracovať
Efektivita:
<ul style="list-style-type: none"> • Komplexnosť informácií o sociálnych službách a o sociálnej pomoci, sústredených na jednom mieste, dostupné pre cieľovú skupinu
Ľudské zdroje: 1 -2 osoby

Tabuľka č. 9 – Špecifikácia opatrenia 4.1.

Cieľ 4: Rozvoj komunitných sociálnych služieb
Opatrenie 4.1.: Zachovať resp. zvýšiť počet terénnych pracovníkov pre MRK
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>Mesto Snina má dlhoročné skúsenosti s realizáciou projektov, ktoré boli zamerané na terénnu sociálnu prácu. Od roku 2004 sme boli zapojení do Programu podpory rozvoja komunitnej sociálnej práce v obciach. Následne sme sa zapojili do projektu Cesta k Vám a od 01.10.2010 sme realizovali projekt Cesta Nádeje. 01.10.2012 sme začali realizovať NP „Terénna sociálna práca v obciach“ a od 01.02.2016 realizujeme NP „Terénna sociálna práca v obciach I.“ Ukončenie projektu je k 30.06.2019.</p> <p>V meste Snina žije cca 1 300 Rómov. Najviac Rómov je sústredených v dvoch separovaných rómskych lokalitách. V lokalite „Kostrubaň“, ktorá je od centra mesta oddelená riekou Cirocha, žije okolo 270 Rómov. Druhá, väčšia lokalita je na Sídlišku I, kde žije okolo 800 Rómov. Ostatní Rómovia sú roztrúsení v meste Snina. Neľahká sociálna situácia Rómov sa prejavuje jednak závislosťou na sociálnych transferoch, a jednak mnohými negatívnymi sociálno-patologickými javmi, ako je chudoba, úžera, nevzdelanosť, zlé hygienické návyky, alkoholizmus, zlý zdravotný stav, nezamestnanosť, páchanie trestných činov atď.</p> <p>Počas realizácie projektov sa pravidelne uskutočňovali rôzne aktivity zamerané na zlepšenie sociálnej situácie cieľovej skupiny, čo malo dopad aj na ostatných občanov mesta.</p> <p>Realizáciou projektu aj po 30.06.2019 chce mesto pomôcť občanom z cieľovej skupiny vytvárať také podmienky, aby sa zvýšil ich záujem riešiť svoje ekonomické, kultúrne a iné problémy a aby prevzali zodpovednosť za svoje konanie. Skúsenosti získané z doterajších realizácií projektov poukazujú na fakt, že rodiny, ktoré neboli dlhšie v kontakte s terénnymi sociálnymi pracovníkmi majú tendenciu sa postupne vracieť k pôvodnému spôsobu života. Ich hlboká nevedomosť v rôznych oblastiach prispieva k tomu, že často nevyužívajú možnosti, ktoré im umožňuje zákon.</p> <p>V súčasnej dobe je na Mestskom úrade v Snine zamestnaných: 2 terénne sociálne pracovníčky a 3 terénne pracovníčky. V budúcnosti má mesto záujem zvýšiť počet zamestnancov o 1 terénnu sociálnu pracovníčku.</p>
<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšenie informovanosti cieľovej skupiny • Systematická sociálna pomoc osobám, ktoré sa ocitli v krízovej životnej situácii • Kvalifikovanosť personálu poskytujúceho sociálne poradenstvo

<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Sledovanie výziev na terénnu sociálnu prácu A2: Príprava podkladov k spracovaniu projektu A3: Spracovanie projektu a jeho predloženie na schválenie A4: Spustenie terénnej sociálnej práce A5: Hľadať iné možnosti financovania terénnej sociálnej práce</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2019 - 2022</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: materské školy, základné školy, obvodní lekári, ÚPSVaR, okresné a krajské sudy, nadácie, neverejní poskytovatelia, exekútori</p>
<p>Počet klientov: 500</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: 0</p>
<p>Zdroje financií: IA MPSVaR SR, rozpočet mesta pri zmene podmienok vo výzve (v prípade spoluúčasti mesta)</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevyhlásenie výzvy • Nedostatok vlastných finančných prostriedkov
<p>Efektivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systematické riešenie rómskej problematiky • Zvýšenie poradenstva vo všetkých oblastiach života MRK • Pomoc pri riešení krízovej situácie MRK a pri využívaní sociálnych dávok na zákonom stanovený cieľ • Prevencia sociálno-patologických javov • Zvyšovanie sociálnej mobility klienta a jeho schopnosti riadiť svoj život samostatne
<p>Ľudské zdroje: 5, resp. 6 terénnych zamestnancov</p>

Tabuľka č. 10 – Špecifikácia opatrenia 4.2.

<p>Cieľ 4: Rozvoj komunitných sociálnych služieb</p>
<p>Opatrenie 4.2.: Zachovať činnosť Nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu</p>
<p>Charakteristika opatrenia:</p> <p>Mesto Snina je zriaďovateľom Nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu (ďalej NSSDR) podľa § 28 zákona o sociálnych službách. Túto službu krízovej intervencie začalo poskytovať od 10.02.2010 v priestoroch MŠ Budovateľská. V rámci Nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu sa poskytuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sociálne poradenstvo, • sociálna rehabilitácia, • preventívna aktivita, <p>a zabezpečuje sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, • pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do

<p>a zo školského zariadenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • záujmová činnosť. <p>NSSDR je poskytovaná deťom zo sociálne nevyhovujúceho prostredia. Na aktivitách v NSSDR sa spolu s deťmi často krát zúčastňujú aj ich matky, ktoré majú možnosť učiť sa ako sa starať o svoje deti, zabezpečiť starostlivosť o svoju domácnosť, nakladať s finančnými prostriedkami. Nízkoprahová sociálna služba je poskytovaná ambulantnou aj terénnou formou. Pre deti sa realizujú rôzne voľno-časové aktivity, napr. oslavy MDD, športové dni, oslavy Mikuláša, Vianočná besiedka a iné. Peniaze na tieto aktivity sa získavajú prostredníctvom sponzorských príspevkov. Prevádzkové náklady NSSDR sú financované z rozpočtu mesta. V novembri 2016 sa mesto Snina zapojilo do Národného projektu Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni (NP PVSSKIKÚ), financovaného prostredníctvom Implementačnej agentúry MPSVR SR. V rámci projektu sú v NSSDR zamestnané tri pracovníčky na pozícii odborný garant, odborný pracovník a pracovník, čím sa pozdvihla úroveň a odbornosť poskytovaných sociálnych služieb. Projekt bude trvať do 30.06.2019. V NSSDR mesto Snina zamestnáva ešte jednu pracovníčku z MRK.</p>
<p>Očakávaný dopad opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preventívne pôsobenie na deti, mládež a dospelých zo sociálne nevyhovujúceho prostredia • Možnosti voľno-časových aktivít pre širokú verejnosť rôznych vekových kategórií • Socializácia detí a mládeže z MRK • Pomoc a poradenstvo ľahko dostupné pre všetkých
<p>Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia:</p> <p>A1: Podporovať činnosť NSSDR zo strany mesta aj po skončení projektu</p> <p>A2: Sledovanie výziev na internete</p> <p>A3: V prípade vyhlásenia výzvy, príprava podkladov, spracovanie projektu a predloženie na schválenie</p> <p>A4: Podporovať propagáciu centra prostredníctvom internetu, Facebooku, propagačné letáky na školách</p> <p>A5: Hľadať iné možnosti financovania činnosti NSSDR</p>
<p>Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2019 - 2022</p>
<p>Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina</p>
<p>Spolupracujúce subjekty: základné a stredné školy, materské školy, mimovládne organizácie, neziskové organizácie, nadácie, TSP, VÚC,</p>
<p>Počet klientov: 300 - 400</p>
<p>Predpokladané finančné náklady: 0</p>
<p>Zdroje financií: IA MPSVaR SR, rozpočet mesta pri zmene podmienok vo výzve (v prípade spoluúčasti mesta)</p>
<p>Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevyhlásenie výzvy • Nedostatok vlastných finančných prostriedkov
<p>Efektívnosť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intenzívna práca s deťmi a mládežou zo sociálne nevyhovujúceho prostredia • Poradenstvo sprístupnené pre všetkých, ktorí to potrebujú, blízko problematickej lokality • Prevencia pred sociálno-patologickými javmi • Ponuka pestrých voľno-časových aktivít pre deti a mládež z MRK
<p>Ľudské zdroje: odborný garant, odborný pracovník a 2 pracovníci</p>

Tabuľka č. 11 – Špecifikácia opatrenia 4.3.

Cieľ 4: Rozvoj komunitných sociálnych služieb
Opatrenie 4.3.: Zriadiť občianske poriadkové hliadky v lokalitách so zvýšenou koncentráciou MRK
Charakteristika opatrenia: <p>Opatrenie bolo navrhnuté na základe potreby zintenzívnenia ochrany verejného poriadku ako aj na základe požiadaviek obyvateľov týchto častí mesta, ktorí sa na samosprávu obracali s požiadavkami na riešenie problémov v spolunažívaní s miestnym rómskym obyvateľstvom.</p> <p>Cieľom opatrenia je zriadiť občianske poriadkové hliadky v 2 lokalitách v meste Snina – „Kostrubaň“ a Sídliisko I, ktorých poslaním bude:</p> <ul style="list-style-type: none">• udržiavanie úrovne ochrany verejného poriadku a bezpečnosti v meste Snina,• posilnenie primárnej a sekundárnej prevencie v oblasti páchania protispoločenskej a protiprávnej (nielen trestnej) činnosti,• ochrana detí a mládeže pred negatívnymi javmi,• ochrana plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky,• posilnenie miestneho aktivizmu v oblasti ochrany majetku, života a zdravia príslušníkov MRK,• spolupráca s Mestskou políciou.
Očakávaný dopad opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Vznik nových pracovných miest pre občanov z MRK• Zlepšenie sociálnych vzťahov na lokálnej úrovni• Participácia Rómov na riešení problémov v rómskej komunite• Prirodzená autorita občianskych poriadkových hliadok, dobrá miestna a osobná znalosť komunity (rodinné väzby, spolunažívanie jednotlivých členov komunity a pod.), dôvera komunity
Aktivity vedúce k naplneniu opatrenia: <p>A1: Vyhlásenie vhodnej výzvy A2: Príprava podkladov k spracovaniu projektu, spracovanie projektu a jeho predloženie na schválenie A3: Schválenie projektu A 4: Výber vhodných kandidátov na vykonávanie poriadkových hliadok</p>
Časový harmonogram plnenia opatrenia: 2018 - 2025
Zodpovedný realizátor opatrenia: Mesto Snina
Spolupracujúce subjekty: ÚPSVaR SR, MV SR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity
Počet klientov: 500
Predpokladané finančné náklady: 5 % spoluúčasť mesta
Zdroje financií: ESF, štátny rozpočet, rozpočet mesta
Predpokladané riziká a ohrozenia naplnenia opatrenia: <ul style="list-style-type: none">• Nevyhlásenie výzvy• Nedostatok vlastných finančných prostriedkov

Efektivita:

- Systematické riešenie problémov v MRK
- Reálne možnosti pracovného uplatnenia občanov z MRK

Ludské zdroje: 6 – 8 osôb z MRK

12 MONITORING A IMPLEMENTÁCIA

K efektívite implementácie komunitného plánu sociálnych služieb nevyhnutne patrí aj vybudovanie systému kontroly monitorovania a aktualizácie komunitného plánu. Preto po ukončení procesu komunitného plánovania bude kreovaná tzv. monitorovacia skupina, ktorá bude v stanovených časových intervaloch pravidelne kontrolovať stav realizácie jednotlivých aktivít v rámci konkrétnych opatrení. V rámci monitoringu budú realizované prieskumy, ktoré budú zamerané na posúdenie vývoja v oblasti napĺňania konkrétnych aktivít a opatrení. Výstupy spracované vo forme monitorovacej správy budú predkladané v pravidelných intervaloch na mestské zastupiteľstvo, ktoré ich posúdi, prípadne navrhne zmeny aktivít. Zmeny v komunitnom pláne budú podliehať schvaľovaniu v mestskom zastupiteľstve. Výsledky pravidelného monitoringu komunitného plánu môžu byť zverejňované aj na webovej stránke mesta.

Kód opatrenia	Názov opatrenia	Doba trvania	Monitorovacia komisia	Termín monitoringu
Cieľová skupina „Seniori“				
1.1.	Spustiť do prevádzky zariadenie pre seniorov - Domov pokojnej staroby	Január 2015	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
1.2.	Zriadiť v meste denný stacionár pre seniorov	2015 – 2020	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
1.3.	Pokračovať v poskytovaní stravovania a dovozu obedov do domácnosti	2019 – 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
1.4.	Podpora opatrovateľskej služby	2018 – 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
1.5.	Zriadenie prepravnej služby	2019 - 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
2.1.	Rozšírenie podporných služieb pre seniorov v oblasti neformálneho vzdelávania	2015 – 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
2.2.	Podporiť a rozšíriť činnosť denných centier pre seniorov	2015 – 2025	- Denné centrá - určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
3.1.	Vytvoriť funkčný poradenský, konzultačný a informačný systém pre seniorov	2015 – 2017	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne

Cieľová skupina „Ťažko zdravotne postihnutí občania a občania so zdravotnými obmedzeniami“				
1.1.	Zriadiť v meste požičovňu kompenzačných a zdravotných pomôcok	2016	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
1.2.	Zriadenie zariadenia opatrovateľskej služby	2018 - 2020	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
2.1.	Zabezpečiť vhodné a dostupné priestory na klubovú činnosť pre ŤZP občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami	2016 - 2020	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine - vybraní členovia cieľovej skupiny	1 x ročne
3.1.	Podporovať zriaďovanie chránených dielní a chránených pracovísk na území mesta Snina	2015 – 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine - vybraní členovia cieľovej skupiny - súkromný sektor	1 x ročne
4.1.	Funkčný informačný systém a systém efektívnej komunikácie inštitúcií a mimovládny organizáciami pracujúcimi s ŤZP občanmi a občanmi so zdravotnými obmedzeniami	2015 – 2017	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
5.1.	Odstrániť existujúce bariéry v meste Snina na verejných priestranstvách v rámci úradov, verejných inštitúcií, v zariadeniach kultúrneho a spoločenského života	2015 – 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
Cieľová skupina „Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia“				
1.1.	Podpora mládežníckeho dobrovoľníctva	2015 – 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine - vybraní zástupcovia cieľovej skupiny	1 x ročne
1.2.	Participácia detí a mládeže na živote mesta a školy	2015 – 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine - zástupcovia ZŠ a SŠ v meste	1 x ročne

2.1.	Podporovať činnosť mimovládnych organizácií a inštitúcií, ktorých cieľovou skupinou sú handicapované deti a mládež	2015 – 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine - zástupcovia cieľovej skupiny	1 x ročne
2.2.	Umožniť deťom so zdravotným znevýhodnením lepší prístup k vzdelávaniu	2018 - 2025	- ZŠ a MŠ na území mesta - zástupcovia cieľovej skupiny	
3.1.	Zriadiť v meste zariadenie núdzového bývania	2015 – 2017	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1x ročne
3.2.	Vybudovať domov na pol ceste	2017 – 2020	- určení zamestnanci Mestského úradu Snina s podporou VÚC	1x ročne
3.3.	Vytvoriť účinný informačný systém a systém efektívnej komunikácie mimovládnych organizácií a relevantných organizácií pracujúcich s deťmi, mládežou a rodinami v meste Snina (oblasť voľno-časových, preventívnych a podporných aktivít)	2015 – 2017	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine - organizácie a inštitúcie v meste zaoberajúce sa prácou s deťmi a mládežou	1 x ročne
4.1.	Vytvorenie zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (tzv. detské jasle)	2018 – 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
5.1.	Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny	2018 - 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
Cieľová skupina „Spoločensky a sociálne znevýhodnení občania“				
1.1.	Udržiavať v meste aktivačné práce a menšie obecné služby	2015 – 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
1.2.	Zriadiť v meste sociálny podnik	2019 - 2025	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
2.1.	Vybudovať v meste multifunkčné sociálne centrum, resp. komunitné centrum	2015 – 2020	- určení zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne

2.2.	Zriadiť v meste nocľaháreň	2019 – 2022	- určenie zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
2.3.	Zriadiť stredisko osobnej hygieny a práčovne pre MRK	2019 – 2022	- určenie zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
2.4.	Výstavba nízkoprahových bytov	2018 - 2025	- určenie zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
3.1.	Rozšíriť a posilniť pôsobnosť oddelenia sociálnych vecí a rodiny	2015 – 2017	- určenie zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
3.2.	Vytvoriť účinný informačný systém a systém efektívnej komunikácie mimovládnych organizácií a relevantných subjektov poskytujúcich sociálne služby v meste Snina	2015 – 2016	- určenie zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
4.1.	Zachovať resp. zvýšiť počet terénnych pracovníkov pre MRK	2019 – 2022	- určenie zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
4.2.	Zachovať činnosť Nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu	2019 – 2022	- určenie zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne
4.3.	Zriadiť občianske poriadkové hliadky v lokalitách so zvýšenou koncentráciou MRK	2018 - 2025	- určenie zamestnanci Mestského úradu v Snine	1 x ročne

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Snina má dlhodobý časový charakter a je spracovaný na obdobie desiatich rokov 2015 - 2025. Ide o otvorený dokument, v rámci ktorého sa nevyklúčujú jeho prípadné úpravy, korekcie a doplnky v danom období. Úpravy a zmeny Komunitného plánu sociálnych služieb sú v kompetencii pracovnej skupiny, ktorá sa konsenzuálne dohodne na forme a spôsobe zmeny. Navrhované zmeny a úpravy vstúpia do platnosti po schválení mestským zastupiteľstvom.

Peter Vološin
primátor

Spracovatelia KPSS:
Mgr. Miroslava Špitaliková
Ing. Jana Makajová
Ing. Zuzana Labunová

PRÍLOHY

VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU

V priebehu mesiaca jún 2014 prebiehal v meste Snina dotazníkový prieskum ku komunitnému plánovaniu sociálnych služieb. Dotazníky boli distribuované smerom ku občanom mesta Snina dvoma spôsobmi:

- prostredníctvom poverených pracovníkov mestského úradu,
- prostredníctvom členov pracovnej skupiny.

Medzi občanov obce bolo distribuovaných 400 dotazníkov. Spätnú väzbu neposkytli všetci, nakoľko časť dotazníkov bola doručovaná do poštových schránok, množstvo z nich sa nám nevrátilo. Zozbieraných bolo 217 dotazníkov, čo predstavuje cca 1,05 % občanov žijúcich v meste Snina. Uvedený počet respondentov z kvantitatívneho hľadiska nemá rozhodujúci vplyv na výsledný dokument - komunitný plán sociálnych služieb mesta Snina, avšak výstupy dotazníkového prieskumu boli pracovnou skupinou rešpektované a zohľadňované pri špecifikácii prioritných oblastí, na ktoré je potrebné plánovanie sociálnych služieb zamerať a ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť.

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O RESPONDENTOCH

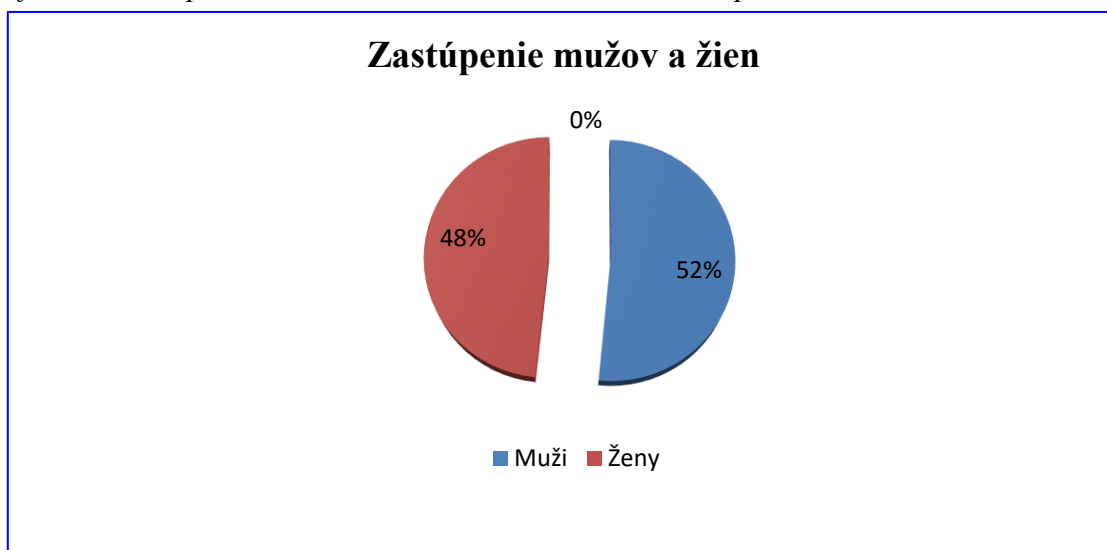
1.1 Pohlavie

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 217 respondentov, pričom z celkového počtu respondentov bolo 112 mužov a 105 žien. Tabuľka č.1 poskytuje pohľad na zastúpenie respondentov nielen z kvantitatívneho hľadiska, ale aj z hľadiska pohlavia. Z nej je evidentné, že prieskumu sa zúčastnilo viac mužov ako žien.

Tabuľka č.1 - Pohlavie

Pohlavie	Počet respondentov	% podiel
Muž	112	51,60 %
Žena	105	48,38 %

Graf č. 1 – Zastúpenie mužov a žien v rámci dotazníkového prieskumu

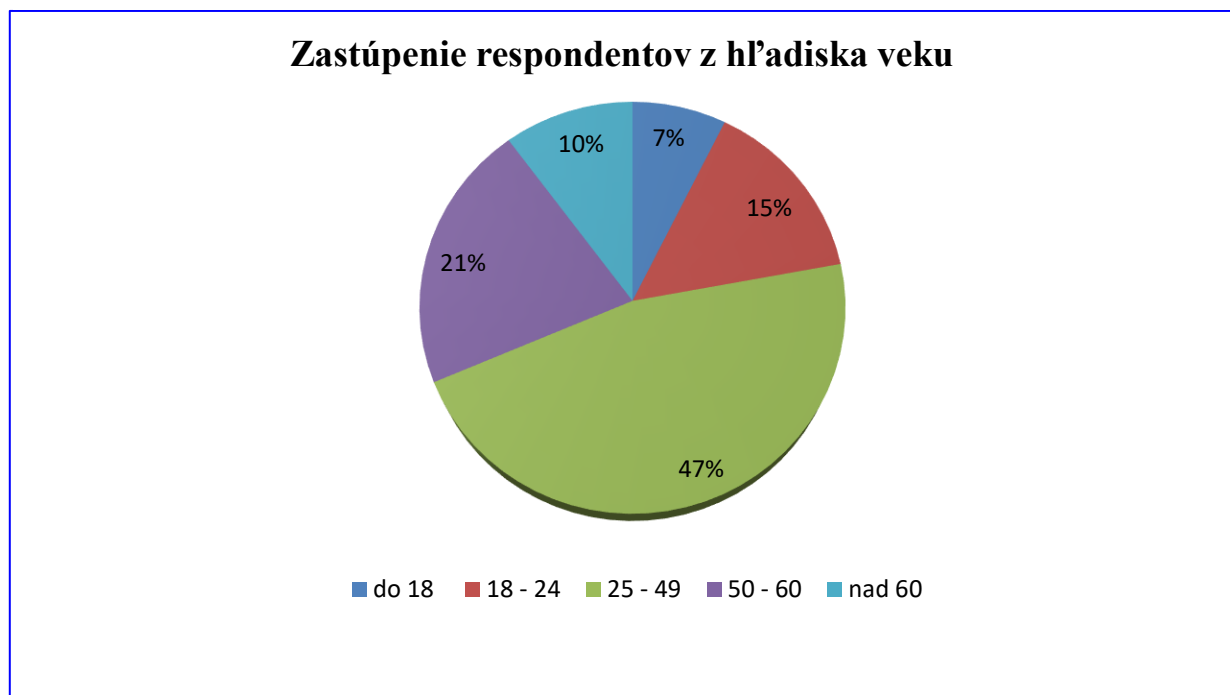
1.2 Vek

Zastúpenie respondentov dotazníkového prieskumu z hľadiska veku poskytuje nižšie uvedená tabuľka č.2. Najviac respondentov bolo v kategórii 25 - 49 ročných, t.j. 46,54 %. Druhou najviac zastúpenou skupinou boli respondenti vo veku 50 – 60 rokov, ktorých bolo 21,2 %. Na treťom mieste boli respondenti zo skupiny 18 – 24 ročných, t.j.14,75 %. Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 10,2 % respondentov nad 60 rokov. Prieskumu sa zúčastnilo celkovo viac respondentov v produktívnom veku, preto je zrejmé, že ich požiadavky budú zamerané smerom k aktívnemu spôsobu života.

Tabuľka č.2 – Zastúpenie respondentov z hľadiska veku

Vek	Počet respondentov	% podiel
do 18 rokov	16	7,37 %
18 – 24	32	14,75 %
25 – 49	101	46,54 %
50 – 60	46	21,20 %
nad 60	22	10,20 %

Graf č. 2 – Zastúpenie respondentov z hľadiska veku

1.3 Stupeň ukončeného vzdelania

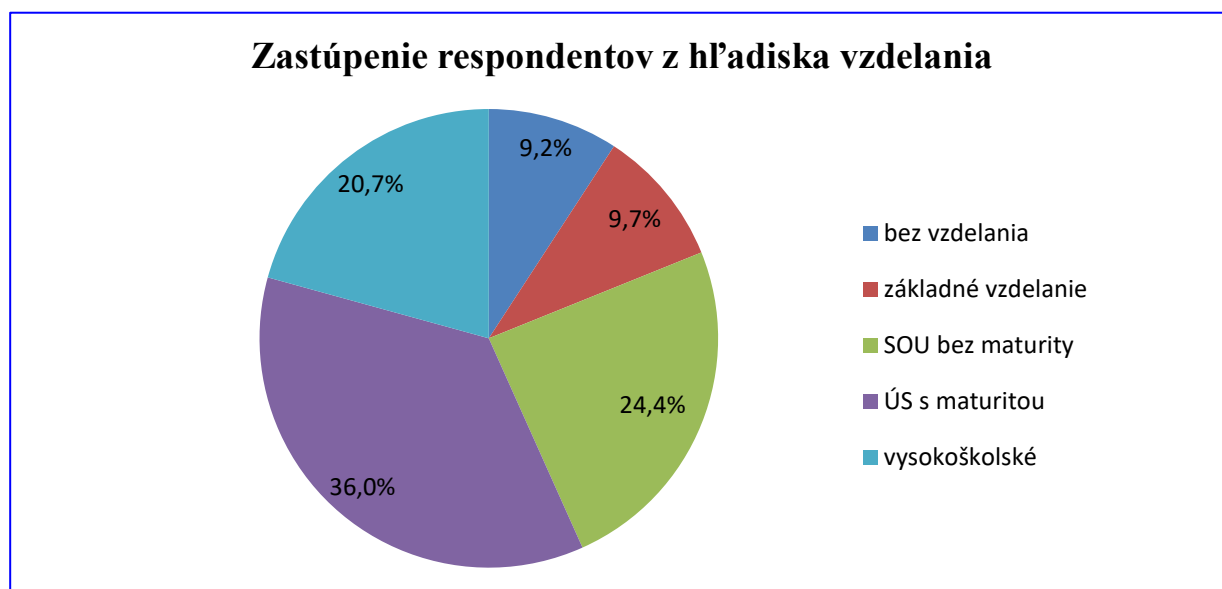
Členenie respondentov dotazníkového prieskumu z hľadiska dosiahnutého vzdelania detailne približuje tabuľka č. 3 a graf č.3. Z kvantitatívneho hľadiska sa dotazníkového prieskumu zúčastnilo najviac občanov mesta Snina s úplným stredoškolským vzdelaním s maturitou – 36 %, na druhom mieste boli respondenti so stredoškolským vzdelaním bez maturity – 24,4 2% a vysokoškolský vzdelaní – 20,73 %. Približne v rovnakom počte sa

prieskumu zúčastnili respondenti so základným vzdelaním – 9,7 % a respondenti bez vzdelania – 9,2 %.

Tabuľka č. 3 – Zastúpenie respondentov z hľadiska vzdelania

Stupeň ukonč. vzdelania	Počet respondentov	% podiel
bez vzdelania	20	9,20 %
základné vzdelanie	21	9,70 %
SOU bez maturity	53	24,42 %
ÚS s maturitou	78	36,00 %
vysokoškolské	45	20,73 %

Graf č. 3 – Zastúpenie respondentov z hľadiska vzdelania

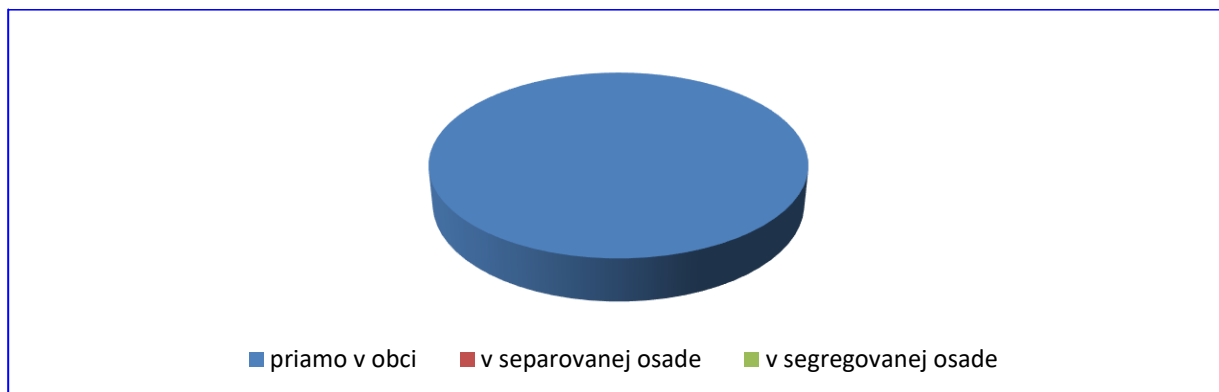
1.4 Bydlisko

Z hľadiska miesta trvalého bydliska (TB) je 92 % respondentov žijúci priamo v meste. 6,9 % respondentov žije v separovanej osade a 1,38 % z nich zasa uviedlo, že žijú v segregovanej osade. Zastúpenie respondentov vo vzťahu k bydlisku približuje detailnejšie nižšie uvedená tabuľka č. 4 a graf č. 4.

Tabuľka č. 4 - Zastúpenie respondentov z hľadiska trvalého bydliska

Bydlisko	Počet respondentov	% podiel
priamo v obci	199	91,70 %
v separovanej osade	15	6,90 %
v segregovanej osade	3	1,38 %

Graf č. 4 - Zastúpenie respondentov z hľadiska trvalého bydliska

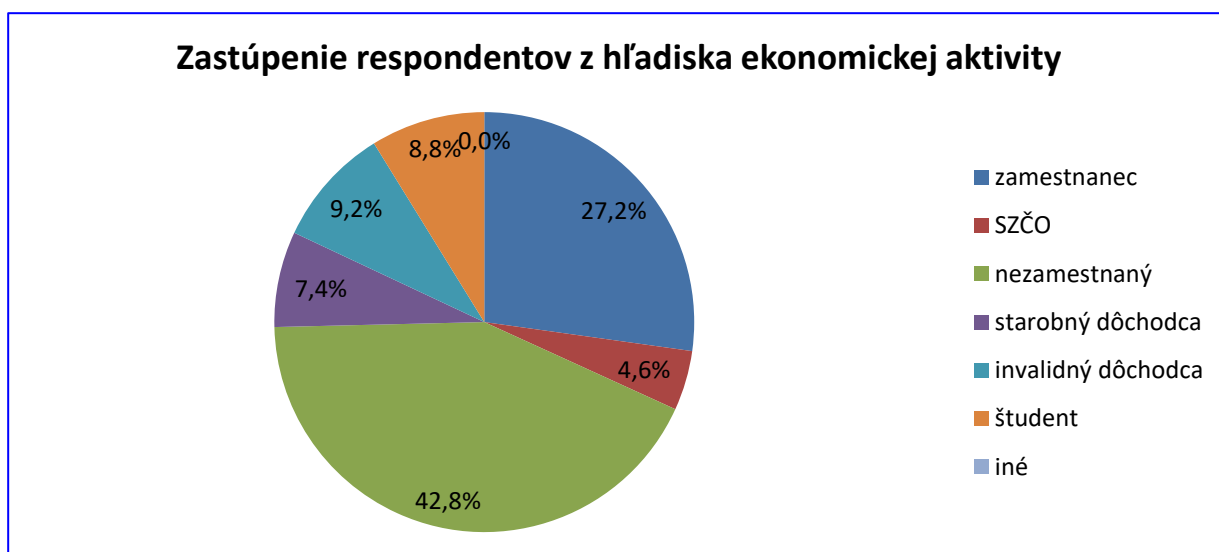
1.5 Ekonomická aktivita

Prehľad respondentov z hľadiska typu ekonomickej aktivity je súčasťou tabuľky č.5. Najväčšie zastúpenie mala skupina nezamestnaných 42,8 %, na druhom mieste to bola skupina zamestnaných 27,2 %. Invalidných dôchodcov bolo 9,2 %, študentov 8,8 %, starobných dôchodcov bolo 7,37 %. Najnižšie zastúpenie mali SZČO – 4,6 %. Podrobné porovnanie respondentov z hľadiska ekonomickej aktivity nám poskytuje aj graf č. 5.

Tabuľka č. 5 - Zastúpenie respondentov z hľadiska ekonomickej aktivity

Druh ekonomickej aktivity	Počet respondentov	% podiel
zamestnanec	59	27,20 %
SZČO	10	4,60 %
nezamestnaný	93	42,80 %
starobný dôchodca	16	7,37 %
invalidný dôchodca	20	9,20 %
študent	19	8,80 %
iné	0	0,00 %

Graf č. 5 – Zastúpenie respondentov z hľadiska ekonomickej aktivity

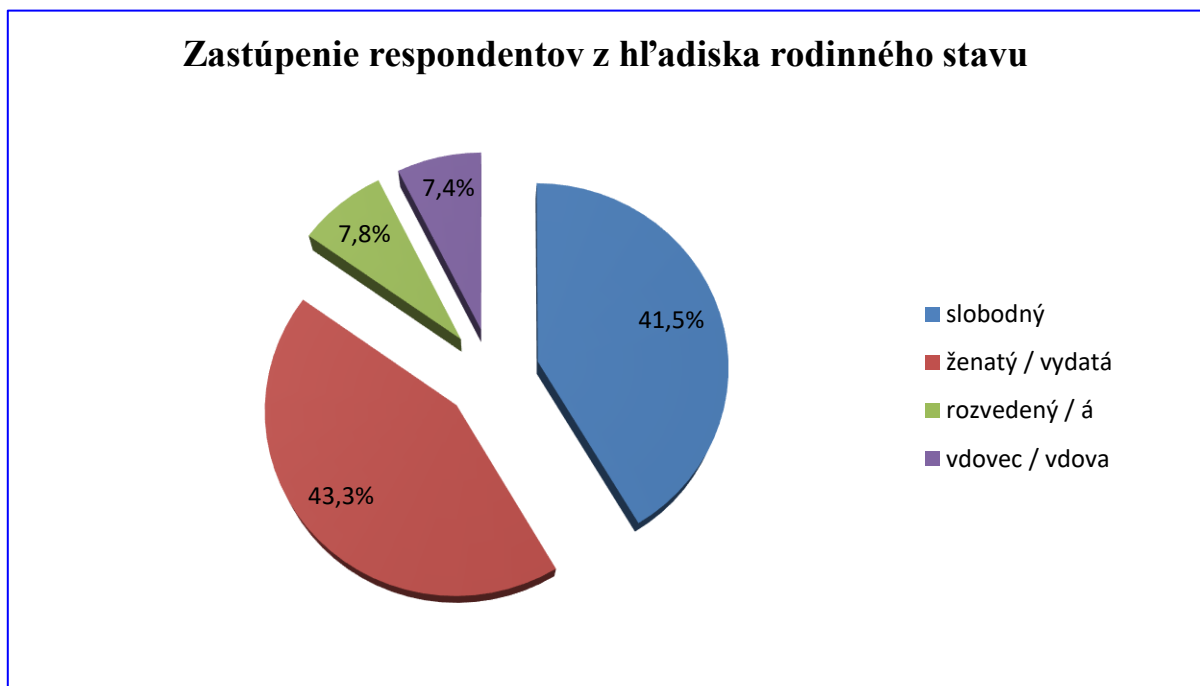
1.6 Rodinný stav

Kategorizácia respondentov z hľadiska rodinného stavu tvorí súčasť tabuľky č. 6. Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 43,3 % respondentov z kategórie ženatý/vydatá, druhé najväčšie zastúpenie mala kategória slobodných 41,47 %. Približne rovnaké zastúpenie mala kategória rozvedený/á – 7,8 % a vdovec/vdova – 7,4 %. Detailnejšie členenie respondentov z hľadiska rodinného stavu v percentuálnom zastúpení jednotlivých kategórií poskytuje graf č. 6.

Tabuľka č. 6 - Zastúpenie respondentov z hľadiska rodinného stavu

Rodinný stav	Počet respondentov	% podiel
slobodný	90	41,47 %
ženatý / vydatá	94	43,30 %
rozvedený / rozvedená	17	7,80 %
vdovec / vdova	16	7,40 %

Graf č.6 – Zastúpenie respondentov z hľadiska rodinného stavu

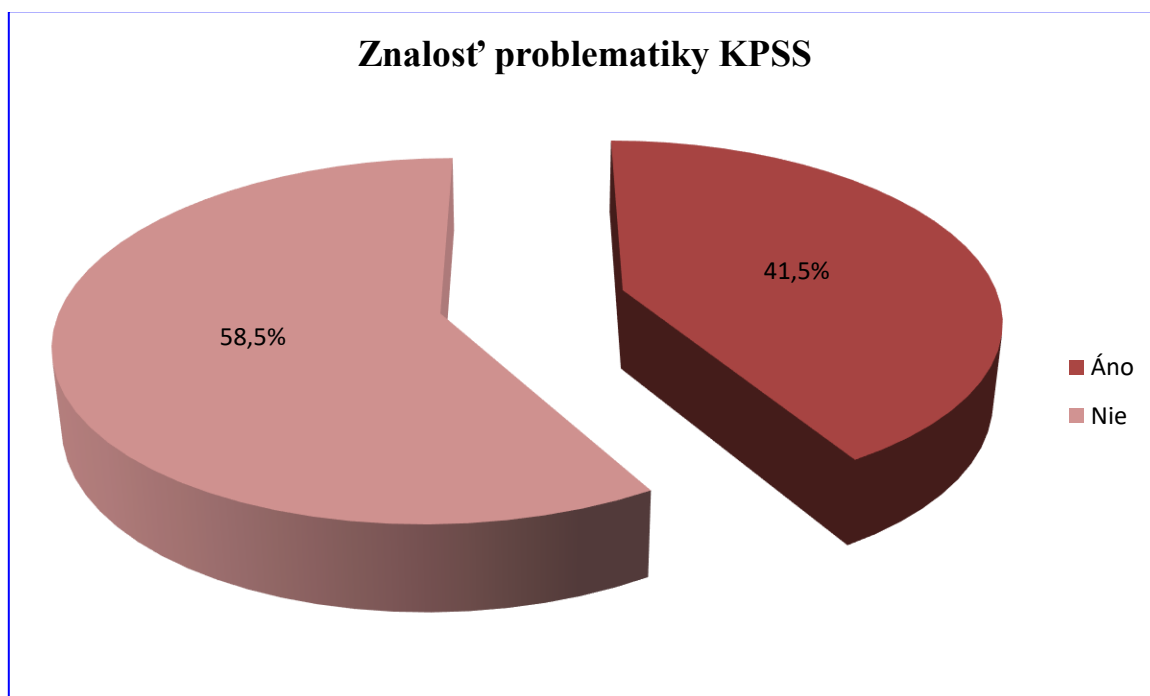
2 ZNALOSŤ PROBLEMATIKY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Úroveň znalosti problematiky komunitného plánovania predstavuje tabuľka č. 7 a graf č. 7. Úroveň poznatkov o procese komunitného plánovania sociálnych služieb - jeho princípoch a význame medzi občanmi mesta Snina nie je dostačujúca. Viac ako polovica obyvateľov mesta – 58,52 % nemá povedomie o komunitnom plánovaní, o jeho potrebe a priebehu. Výsledok dotazníkového prieskumu poukázal na to, že v meste by mala prebehnúť intenzívna a aktívna komunikácia s občanmi v priebehu komunitného plánovania, ako aj zvýšená medializácia celého procesu, čo by malo byť zabezpečené všetkými dostupnými formami.

Tabuľka č. 7 - Vedomosť o komunitnom plánovaní

Vedomosť o KP	Počet respondentov	% podiel
áno	90	41,47 %
nie	127	58,52 %

Graf č. 7 – Vedomosť o komunitnom plánovaní

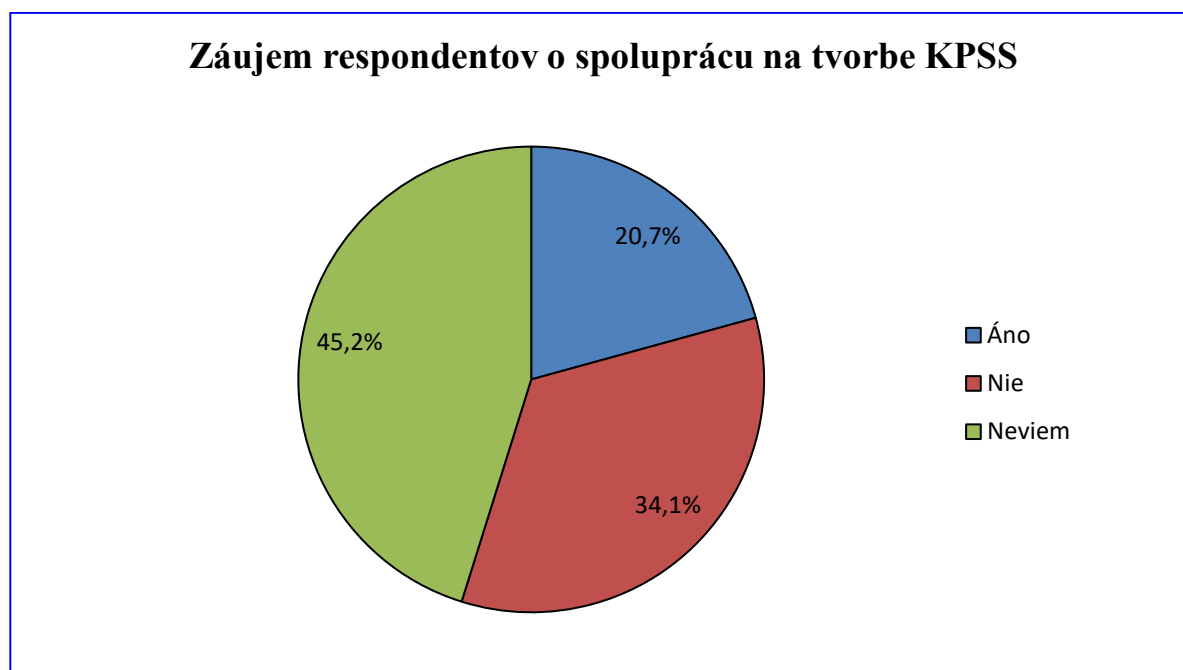
3 ZÁUJEM O SPOLUPRÁCU V PROCESE KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Záujem aktívne participovať na tvorbe komunitného plánu sociálnych služieb prejavilo celkom 45 respondentov (20,73 %), z nich 12 priamo prácou v skupine. Niektorí z týchto respondentov boli prizvaní na stretnutia pracovných skupín a boli vypočítané ich návrhy. Ostatní respondenti sa pravidelne informovali o priebehu tvorby komunitného plánu sociálnych služieb na Mestskom úrade, oddelení sociálnych vecí a rodiny, kde im pracovníčky podávali ucelené informácie a zapisovali ich pripomienky. 74 respondentov (34,10 %) nemá záujem o spoluprácu a 98 respondentov (45,16 %) nie je rozhodnutých, či na procese komunitného plánovania bude aktívne participovať. Záujem respondentov o spoluprácu na tvorbe komunitného plánu znázorňuje tabuľka č. 8 a graf č. 8.

Tabuľka č. 8 - Záujem respondentov o spoluprácu na tvorbe KPSS

Osobná spolupráca KP	Počet respondentov	% podiel
áno	45	20,73 %
- priamo práca v skupine	12	5,50 %
- prostredníctvom e-mailu	11	5,10 %
- prostredníctvom osobnej konzultácie	11	5,10 %
- nešpecifikovaná forma spolupráce	11	5,10 %
nie	74	34,10 %
neviem	98	45,16 %

Graf č. 8 – Záujem respondentov o spoluprácu na tvorbe KPSS

4 ZARADENIE RESPONDENTOV Z HĽADISKA SÚČASNEJ SITUÁCIE

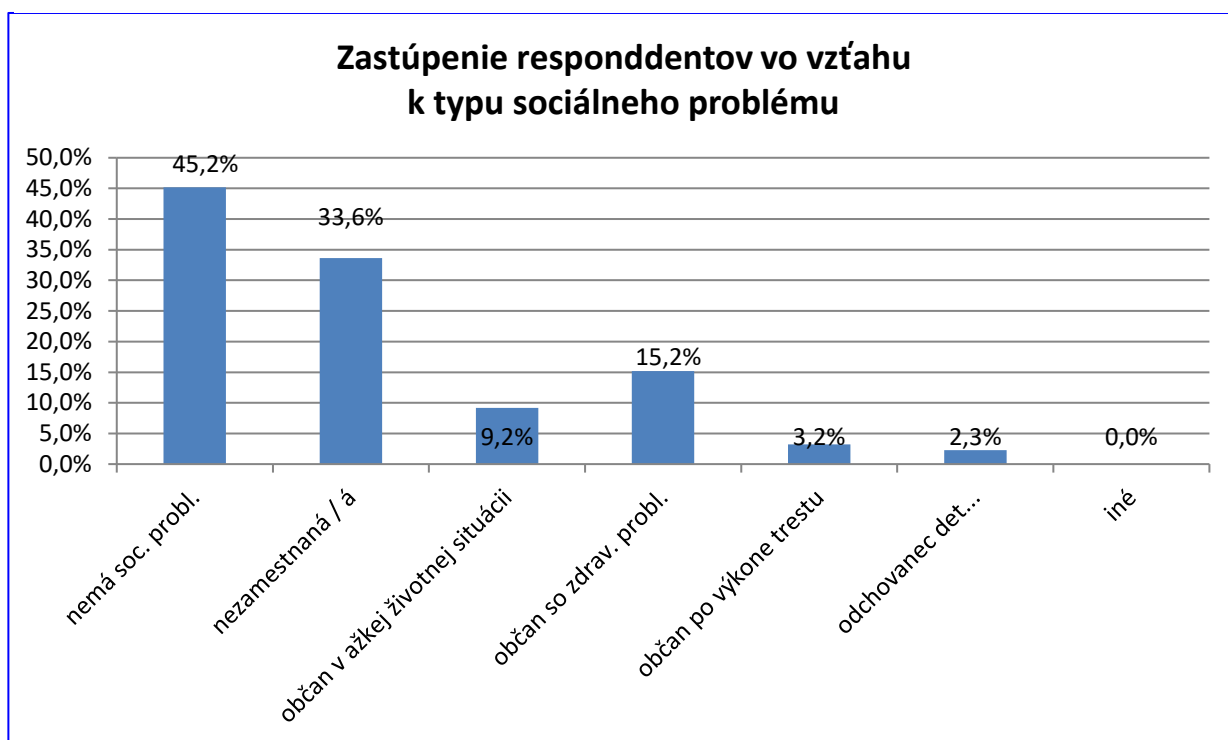
Z osloveného počtu respondentov až 45,16 % deklarovalo, že nemajú a nepociťujú sociálny problém. Toto vysoké číslo môže byť spôsobené aj tým, že ľudia sa hanbia priznať, že majú sociálny problém, resp. ho neradia do kategórie sociálny. Sekundárnym faktorom mohla byť aj skutočnosť, že mnohí z týchto respondentov sú v produktívnom veku s trvalým, príp. aspoň dlhodobou perspektívnym zamestnaním alebo si dokážu zabezpečiť dostatočný príjem na zaistenie základných životných potrieb a tým aj adekvátnej životnej úrovne.

Z respondentov, ktorí v rámci dotazníkového prieskumu špecifikovali konkrétny sociálny problém, z kvantitatívneho hľadiska boli najsilnejšie zastúpení nezamestnaní - 33,64 %. Druhou najpočetnejšou skupinou boli respondenti so zdravotnými problémami - 15,2 %. Pomenej respondentov (9,2 %) sa radilo k občanom v ťažkej životnej situácii. Dotazníkového prieskumu sa zúčastnili aj 7 občania po absolvovaní výkonu trestu, čo predstavuje 3,2 %. Ďalších 5 respondentov predstavovali odchovanci detského domova - 2,3 %. Podrobné zastúpenie respondentov vo vzťahu k typu sociálneho problému je znázornené v tabuľke č. 9 a grafe č. 9.

Tabuľka č. 9 - Zastúpenie respondentov vo vzťahu k typu sociálneho problému

Kategória vo vzťahu k typu sociálnych problémov	Počet respondentov	% podiel
nemám sociálny problém	98	45,16 %
nezamestnaný / ná	73	33,64 %
občan v ťažkej životnej situácii	20	9,20 %
• <i>strata partnera</i>	6	2,76 %
• <i>strata bývania</i>	0	0,00 %
• <i>problémy spolunažívania</i>	4	1,80 %
• <i>osamelý rodič s maloletým dieťaťom</i>	4	1,80 %
• <i>iné</i>	0	0,00 %
občan so zdravotnými problémami	33	15,20 %
občan po výkone trestu	7	3,20 %
odchovanec detského domova	5	2,30 %
Iné ,neuviedli nič	0	0,00 %

Graf č.9 – Zastúpenie respondentov vo vzťahu k typu sociálneho problému

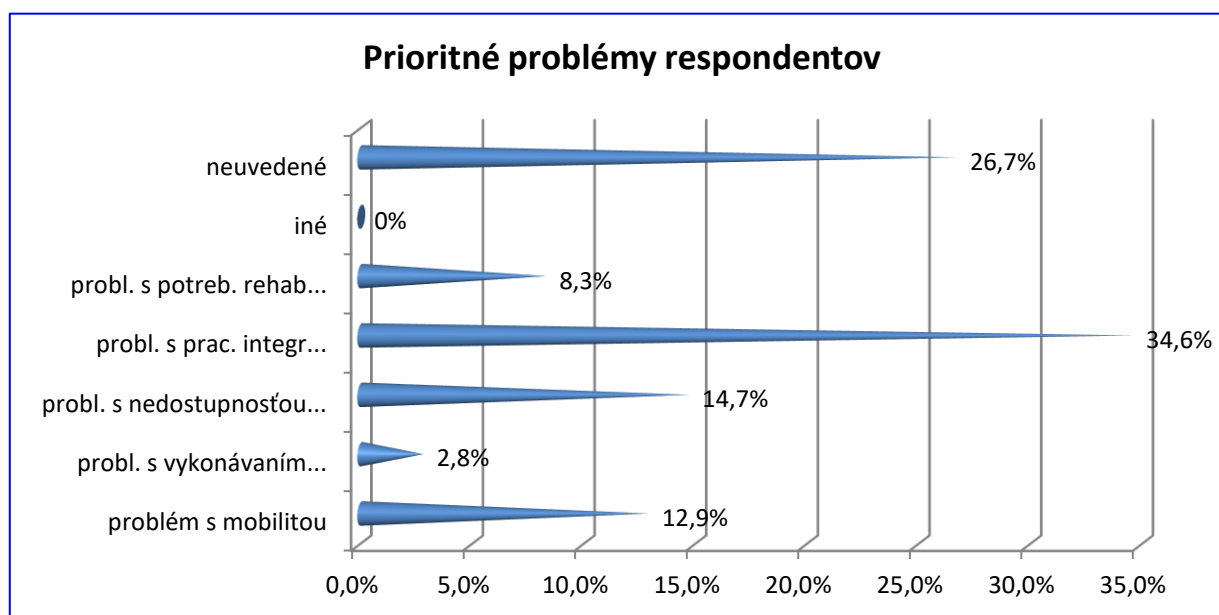
5 POTREBY OBČANOV (RESPONDENTOV) VO VZŤAHU K SOCIÁLNYM PROBLÉMOM

Potreby klientov - užívateľov sociálnych služieb boli zohľadňované pri stanovovaní priorit v sociálnej oblasti. Neoddeliteľnú súčasť dotazníkového prieskumu tvorila oblasť, zameraná na monitoring prioritných potrieb občanov mesta Snina. Z kvantitatívneho hľadiska najviac respondentov - 58 občanov (26,7 %) neuviedlo žiadny problém, ktorý potrebujú prednostne riešiť. Problémy s pracovnou integráciou uviedlo 75 občanov (34,6 %), 32 respondentov uviedlo problém s nedostupnosťou zdravotníckej starostlivosti (14,7 %), 28 občanov (12,9 %) uviedlo problémy s mobilitou. Detailnejšiu špecifikáciu potrieb občanov vo vzťahu k sociálnej oblasti približuje tabuľka č.10 a graf č.10.

Tabuľka č. 10 - Prioritné problémy respondentov

Katégoria	Počet respondentov	% podiel
problém s mobilitou	28	12,9 %
problém s vykonávaním sebaobslužných úkonov	6	2,8 %
problém s nedostupnosťou zdravotníckej starostlivosti	32	14,7 %
problém s pracovnou integráciou	75	34,6 %
problém s potrebnou rehabilitáciou	18	8,3 %
iné	0	0,0 %
neuvedené	58	26,7 %

Graf č. 10 – Prioritné problémy respondentov

6 SPOLUPRÁCA S ORGANIZÁCIAMI A INŠTITÚCIAMI PRI RIEŠENÍ SOCIÁLNYCH PROBLÉMOV

Občania žijúci v meste Snina využívajú pri riešení konkrétnych sociálnych problémov hlavne inštitúcie, ktorým priamo z legislatívy vyplýva riešenie sociálnej problematiky. Z uvedeného dôvodu neoddeliteľnou súčasťou dotazníkového prieskumu bol monitoring inštitúcií a organizácií, na ktoré sa občania žijúci v meste Snina obracajú najčastejšie. Faktom zostáva, že až 78 respondentov, čo predstavuje 36 % opýtaných, uviedlo, že sa neobracajú pri riešení svojich problémov na žiadne inštitúcie, respektíve neuviedlo nič. Podrobný prehľad o inštitúciách pomocou, ktorých riešili občania svoj sociálny problém poskytuje tabuľka č. 11 a graf č. 11.

Tabuľka č. 11 – Organizácie, ktoré využívajú občania pri riešení sociálnych problémov

Organizácie, resp. inštitúcie, ktoré využívajú občania pri riešení sociálnych problémov	Počet respondentov	% podiel
Mestský úrad	26	12,0 %
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	40	18,4 %
Študentská agentúra	2	0,9 %
Aktivačné práce	52	24,0 %
Sociálna poisťovňa	7	3,2 %
Polícia	1	0,5 %
Zdravotná poisťovňa	11	5,1 %
neuviedli žiadnu inštitúciu	78	36,0 %

Graf č. 11 – Organizácie, ktoré využívajú občania pri riešení sociálnych problémov

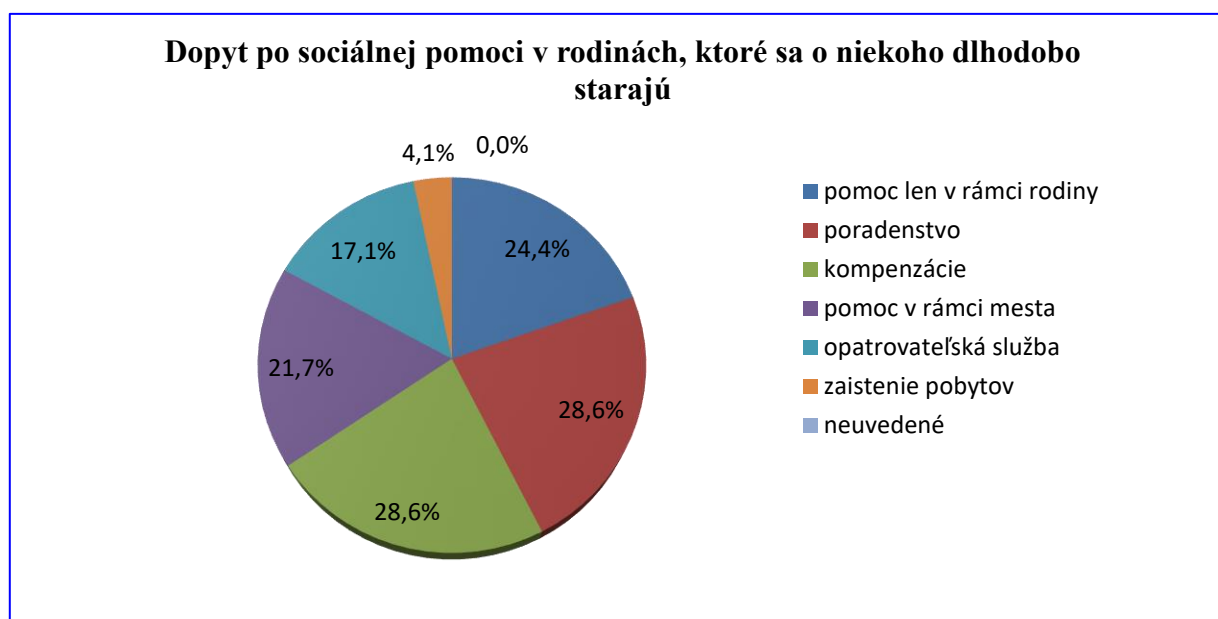
7 DOPYT PO SOCIÁLNEJ POMOCI V RODINÁCH, KTORÉ SA O NIEKOHU DLHODOBO STARAJÚ

Monitoring dopytu po sociálnej pomoci, resp. po sociálnych službách v rodinách, ktoré sa o niekoho dlhodobo starajú (z vážnych sociálnych, resp. zdravotných dôvodov), tvoril súčasť dotazníkového prieskumu. Najviac respondentov - 62 (28,6 %) by potrebovalo poradenstvo rovnako aj rôzne formy kompenzácií. Na druhom mieste boli respondenti, ktorí si dokážu pomôcť v rámci rodiny – 53 (24,4 %). Bližšie nešpecifikovanú pomoc v rámci mesta očakáva 47 respondentov (21,7 %). 37 respondentov (17,1 %) by potrebovalo zabezpečiť opatrovateľskú službu. Podrobné znázornenie výsledkov monitoringu dopytu po sociálnej pomoci v rodinách, ktoré sa o niekoho dlhodobo starajú je znázornené v tabuľke č. 12 a vyjadrené prostredníctvom grafu č. 12.

Tabuľka č. 12 – Dopyt po sociálnej pomoci v rodinách, ktoré sa o niekoho dlhodobo starajú

Dopyt po sociálnej pomoci v rodinách, ktoré sa o niekoho dlhodobo starajú (z vážnych sociálnych, resp. zdravotných dôvodov)	Počet respondentov	% podiel
pomoc len v rámci rodiny („rodina sa postará“)	53	24,4 %
poradenstvo	62	28,6 %
kompenzácie	62	28,6 %
pomoc v rámci obce, mesta	47	21,7 %
opatrovateľská služba	37	17,1 %
zaistenie pobytov:	9	4,1 %
• denné	2	0,92 %
• týždenné	1	0,46 %
• celoročné	6	2,76 %
iné	0	0,00 %

Graf č.12 – Dopyt po sociálnej pomoci v rodinách, ktoré sa dlhodobo o niekoho starajú

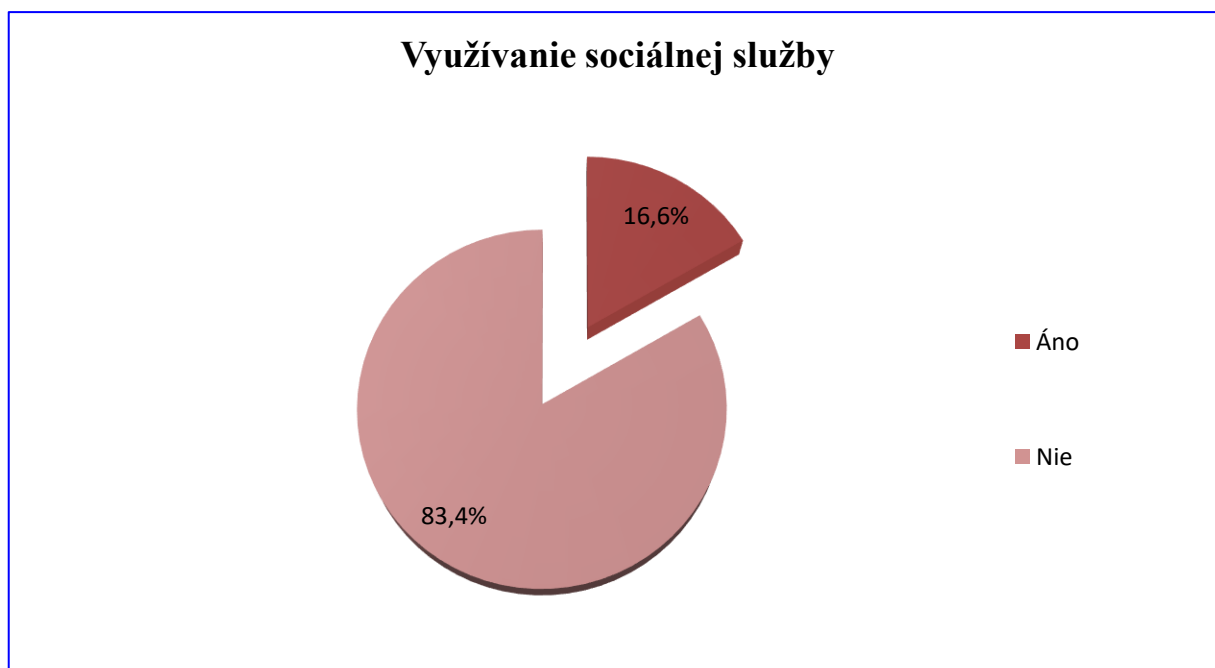
8 VYUŽÍVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V SÚČASNOSTI

Z nasledujúceho prehľadu je zrejmé, že väčšina z opýtaných respondentov doteraz nevyužila žiadne sociálne služby. Tento výsledok jednoznačne nadväzuje na vyššie spracované odpovede, kedy množstvo respondentov odpovedalo, že nepociťujú ani nemajú žiaden sociálny problém. V tabuľke a grafe č.13 je uvedený stručný prehľad využívania sociálnych služieb z pohľadu respondentov dotazníkového prieskumu.

Tabuľka č. 13 – Využívanie sociálnej služby

Využívanie poskytovanej sociálnej služby	Počet respondentov	% podiel
áno	36	16,6 %
nie	181	83,4 %

Graf č. 13 – Využívanie sociálnej služby

9 ZÁUJEM O ĎALŠIE SOCIÁLNE SLUŽBY (v zmysle zákona o sociálnych službách)

9.1 Dopyt po službách na uspokojenie základných životných potrieb

Zákon o sociálnych službách vymedzuje kompetencie samosprávy, medzi ktoré patrí aj zabezpečovanie sociálnych služieb a nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach, ktorými sú:

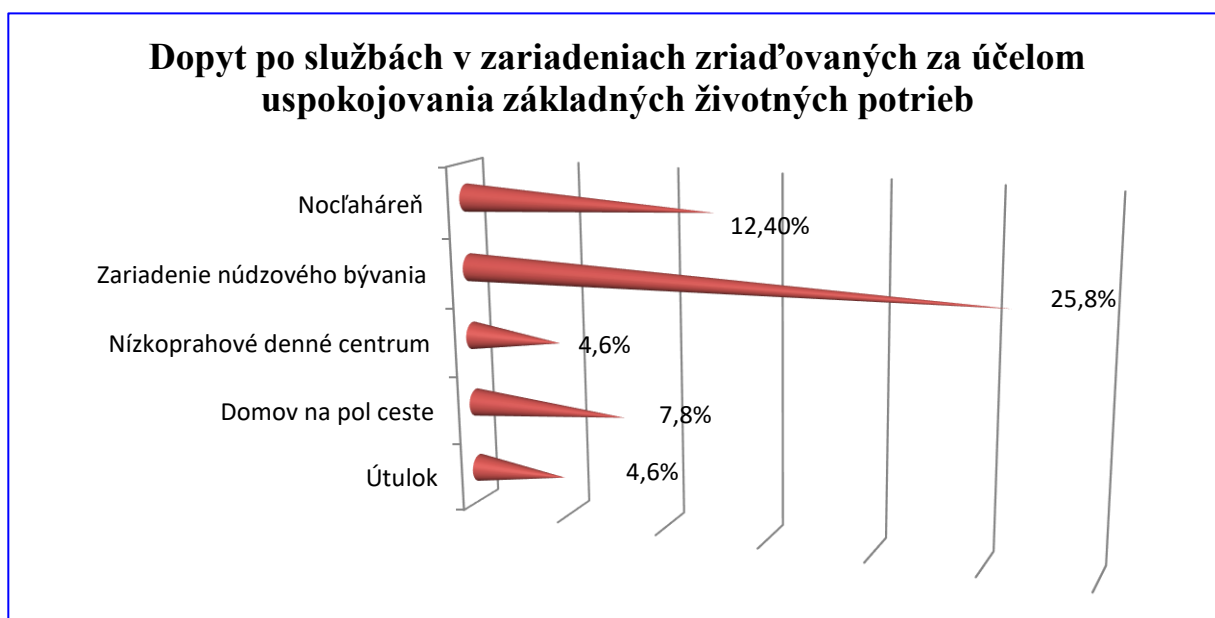
- nocľaháreň
- útulok
- domov na pol ceste
- nízkoprahové denné centrum
- zariadenie núdzového bývania.

Dopyt po citovaných službách detailne približuje tabuľka č.14 a graf č.14. Z nich je evidentné, že najvyšší dopyt je vo vzťahu k zariadeniu núdzového bývania.

Tabuľka č. 14 – Dopyt po službách v zariadeniach zriadených za účelom uspokojovania základných životných potrieb

Dopyt po službách v zariadeniach zriadených za účelom uspokojovania základných životných potrieb	Počet respondentov	% podiel
Nocľaháreň	27	12,4 %
Útulok	10	4,6 %
Domov na polceste	17	7,8 %
Nízkoprahové denné centrum	10	4,6 %
Zariadenie núdzového bývania	56	25,8 %

Graf č. 14 – Dopyt po službách v zariadeniach za účelom uspokojovania základných životných potrieb

9.2 Dopyt po soc. službách na podporu rodiny s deťmi

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi v zmysle zákona o sociálnych službách sú členené nasledovne:

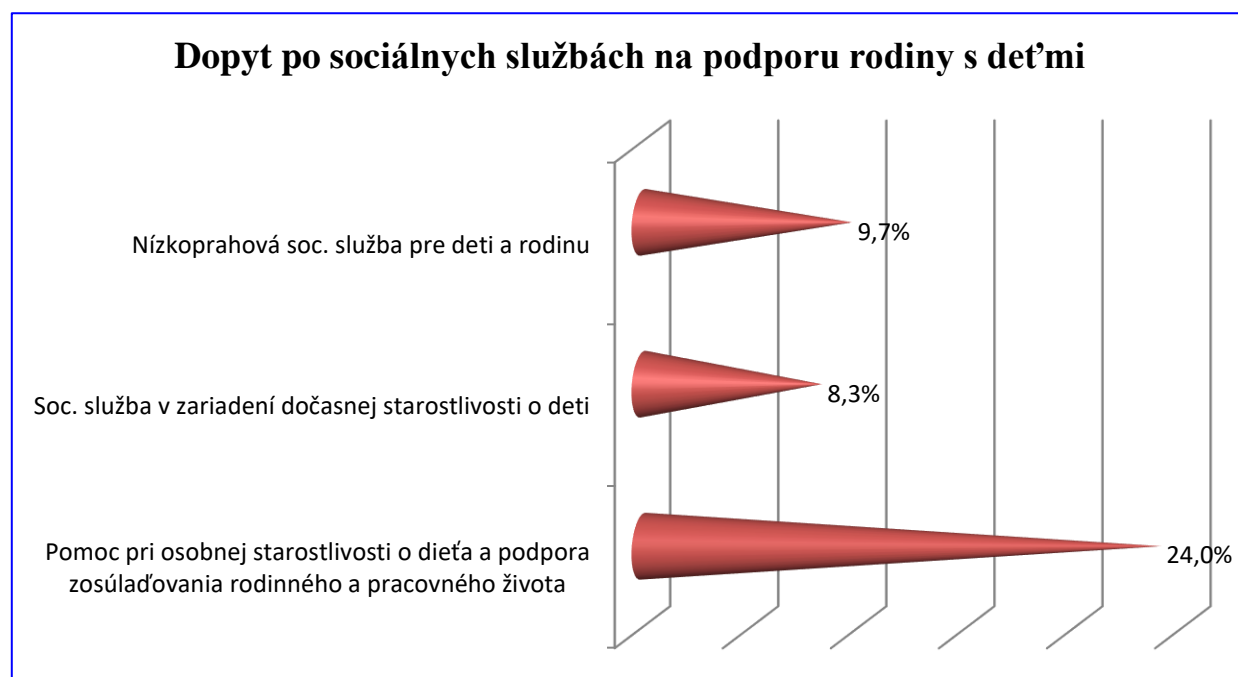
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života,
- poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
- nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.

V rámci dotazníkového prieskumu bol monitorovaný aj dopyt po citovaných službách. Výsledky sú zhrnuté v tabuľke č. 15 a grafe č.15. Z nich je evidentný najväčší dopyt po sociálnej službe zabezpečujúcej pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života – 52 respondentov. Dvadsaťjeden respondentov má záujem o nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu a 18 respondentov prejavilo záujem o sociálnu službu v zariadení dočasnej starostlivosti o deti.

Tabuľka č. 15 – Dopyt po sociálnych službách na podporu rodiny s deťmi

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	Počet respondentov	% podiel
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života	52	24,0 %
sociálna služba v zariadení dočasnej starostlivosti o deti	18	8,3 %
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	21	9,7 %

Graf č. 15 – Dopyt po sociálnych službách na podporu rodiny s deťmi

9.3 Dopyt po sociálnych službách na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ŤZP, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dovŕšenie dôchodkového veku

Riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku zákon o sociálnych službách definuje nasledovne:

- poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
- opatrovateľská služba,
- prepravná služba,
- sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
- tlmočnická služba,
- sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- sprostredkovanie osobnej asistencie,
- požičiavanie pomôcok.

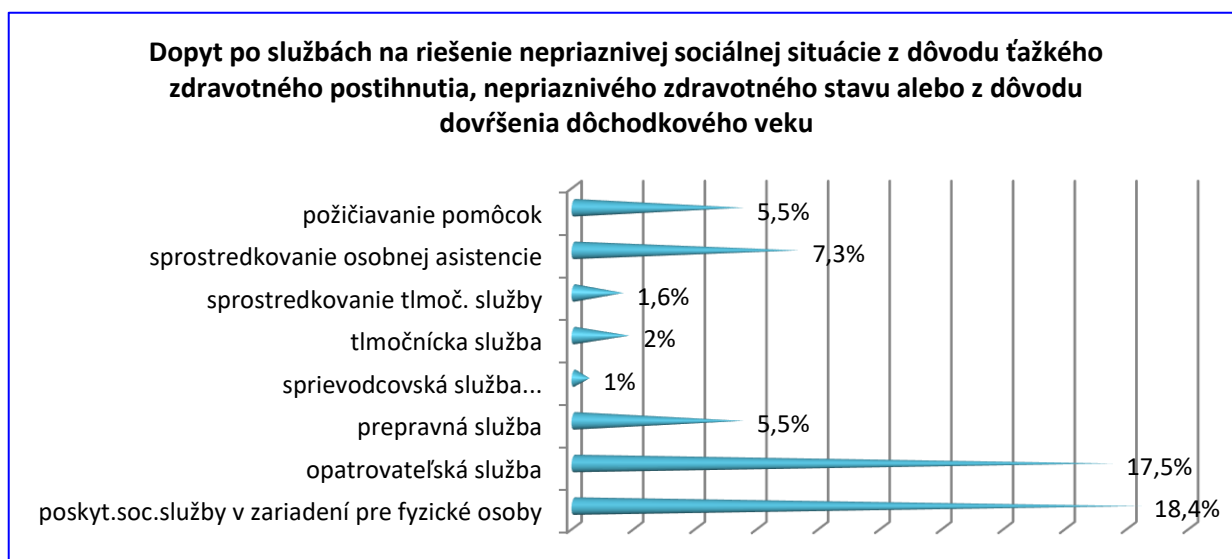
V rámci dotazníkového prieskumu bol venovaný priestor aj na zisťovanie potrieb občanov mesta Snina vo vzťahu k vyššie uvedenému typu služieb. Výsledky prieskumu sú súčasťou tabuľky č. 16 a grafu č. 16. Najviac preferovanými službami sú:

- poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby - 40 respondentov (18,4 %),
- opatrovateľská služba – 38 respondentov (17,5%),
- sprostredkovanie osobnej asistencie – 16 respondentov (7,3 %),
- prepravná služba - 12 respondentov (5,5 %),
- požičiavanie pomôcok - 12 respondenti (5,5 %).

Tabuľka č. 16 – Dopyt po službách na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:	Počet respondentov	% podiel
poskytovanie soc. služby v zariadení pre fyzické osoby	40	18,4 %
opatrovateľská služba	38	17,5 %
prepravná služba	12	5,5 %
sprievodcovská služba a predčitateľská služba	1	0,5 %
tlmočnická služba	4	1,8 %
spostredkovanie tlmočnickej služby	0	0,0 %
spostredkovanie osobnej asistencie	16	7,3 %
požičiavanie pomôcok	12	5,5 %

Graf č. 16 – Dopyt po službách na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

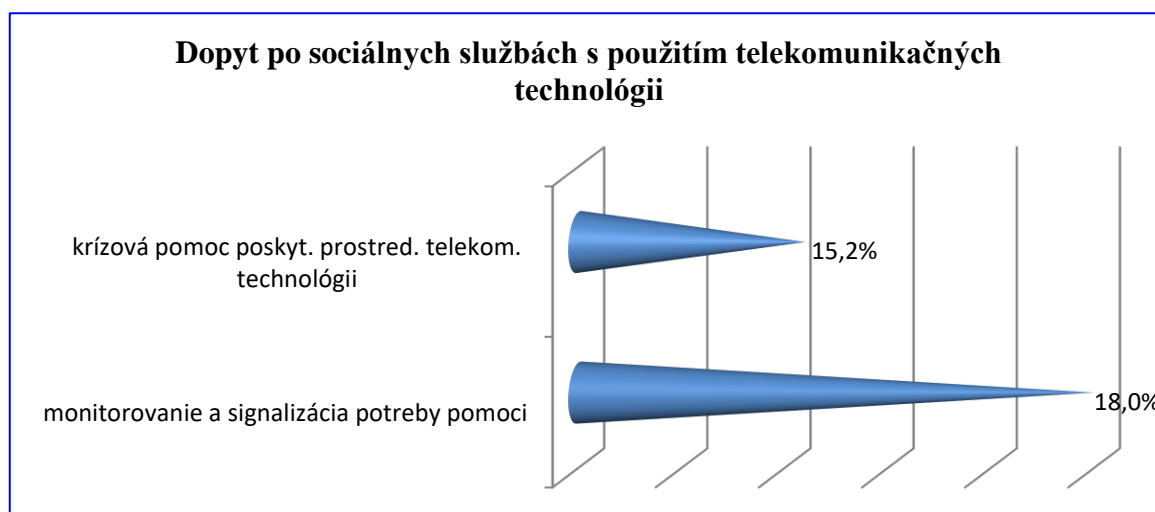
9.4 Dopyt po službách s použitím telekomunikačných technológií

V tabuľke č. 17 a grafe č.17 môžeme sledovať dopyt po službách s použitím telekomunikačných technológií.

Tabuľka č. 17 – Dopyt po sociálnych službách s použitím telekomunikačných technológií

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	Počet respondentov	% podiel
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	39	18,0 %
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	33	15,2 %

Graf č. 17 – Dopyt po sociálnych službách s použitím telekomunikačných technológií

9.5 Dopyt po podporných službách

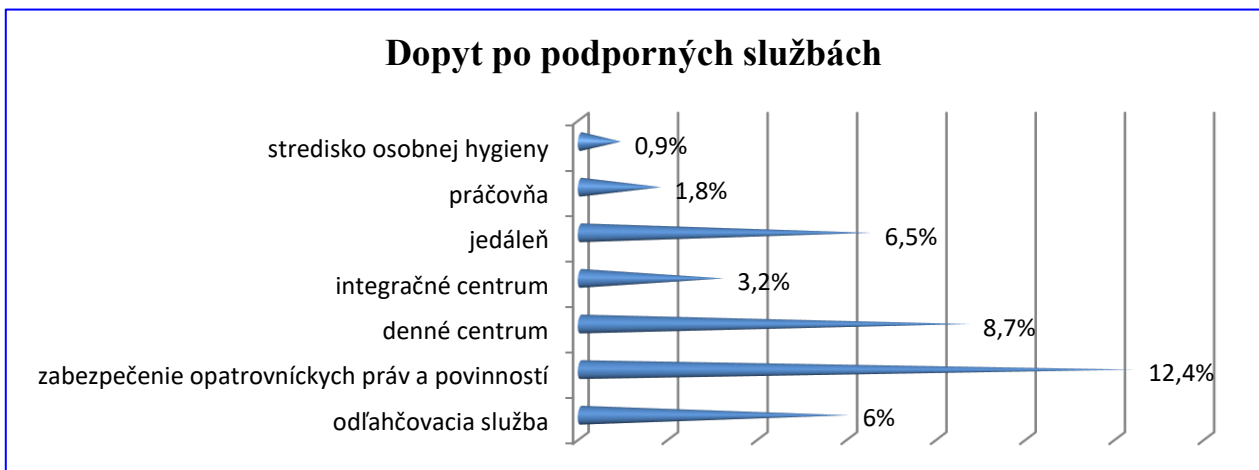
V tabuľke č.18 a grafe č.18 môžeme sledovať dopyt po podporných službách. Najvyšší záujem je o nasledujúce podporné služby:

- zabezpečenie opatrovníckych práv a povinností – 27 respondentov (12,4 %),
- denné centrum –19 respondenti (8,7 %),
- jedáleň – 14 respondentov (6,5 %),
- odľahčovacia služba – 13 respondentov (6 %).

Tabuľka č. 18 – Dopyt po podporných službách

Podporné služby	Počet respondentov	% podiel
odľahčovacia služba	13	6,0 %
zabezpečenie opatrovníckych práv a povinností	27	12,4 %
denné centrum	19	8,7 %
integračné centrum	7	3,2 %
jedáleň	14	6,5 %
práčovňa	4	1,8 %
stredisko osobnej hygieny	2	0,9 %

Graf č.18 – Dopyt po podporných službách

10 DOPYT PO ZARIADENIACH, RESP. AKTIVITÁCH V RÁMCI PREVENČIE V SOCIÁLNEJ OBLASTI

Dôležitou a neoddeliteľnou súčasťou sociálnych služieb a sociálnej pomoci sú aj aktivity a opatrenia preventívneho charakteru, ktoré sú zamerané prioritne na predchádzanie nepriaznivej sociálnej situácie. Oblasť prevencie tvorila súčasť dotazníkového prieskumu a z kvantitatívneho hľadiska bol zo strany respondentov veľmi vysoký záujem o jednotlivé formy preventívnych opatrení. Najvyšší záujem bol prioritne o kultúrno-spoločenské aktivity, voľne prístupné športoviská a klubovne a záujmové krúžky. Detaily prieskumu približuje tabuľka č.19 a graf č.19.

Tabuľka č. 19 – Dopyt po zariadeniach, resp. aktivitách v rámci prevencie

Oblasti prevencie	Počet respondentov	% podiel
voľne prístupné športoviská	79	36,4 %
detské ihriská, miesta na hranie detí	57	26,3 %
kultúrno-spoločenské aktivity	88	50,5 %
klubovne, záujmové krúžky	61	28,1 %
neuvedené	0	0,0 %

Graf č. 19 – Dopyt po zariadeniach, resp. aktivitách v rámci prevencie

